RAGIP PAŞA
1043
1210

نمره
1210

ملحمه

لمحمد بن احمد من اولاد
الشيخ شهاب الدين

نظمی تاریخی
٨٩٤

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KİTAPLIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 1043

RAĞIP P.
Ka. N.
1199

محمدیه مؤلفی یازیجی زاده
محمد افندینك باباسی صلاح الدین
صالح افندینك اثری اولسه گرکدر

اثرك صوكنده ناظمك ادی محمد بن احمد
اولدیغی و شیخ سهروردی اولادندن اولدیغی یازیلی
٨٩٤ جمادی الاولی غره سنده اکمال ایتدیکی

[illegible]

ملحمه

1

د ١٢٠٧

مصر ایلنده هم وبا وار تا سنه دیر　　هم چوق چوق اوله پیلک بر آتشه دیر

چوق چقا یزدن بو یل دیر هر نخیل　　هم سلامتك كونلر اوله بر بللو بخیل

زیت اکثر اوله اوکا قطان موییز　　چوق اوله مرک مفاجات ای عزیز

بنفسه کوزین یازین باغه مسطر　　کمی قیتی مشکل دزر بحر سفر

چوق اوله رجفه صواعق هم رعود　　انبیا قولیدر ایشت ای سعود

قیلوآز اجره دخی کانون تا آن　　چوق اوله شرکا ولی قیلمز زیان

کر سه شنبه کن صنا صرب اوله قاد

قیشی قیتی در هم صوق هم طولو و آز

چوق اوله یغمور بو یل ای محترم　　کوز قوراق اوله بیلی از اوله هم

اوشبو ییلده چوق اوله موت زنان　　خستلق چوق اوله مشکل در فغان

اکثرین اولم اکثری در اوشبو یل　　هم سفر بحرا جره دشوار اوله بیل

٢ چوق اوله اوبر تیرچق قیزمق　　قطع اوله بو یل مرضندن هر عروق

هم خراسان اقلیمنده بو مرض　　چوق اوله دیزون سکا ایدیش بی غرض

قدنسی ایلی راحت فرهدر اول دیار　　نه بلاد آنتزل اوله حرب آشکار

اول ولایتده ده قیتی در بی امان　　اندن چوق بغدای آز اوله بیکمان

سطر
15

جوق اولادینه اولسنق ای همام   اندن اردوغی سهل فی ارض شام
هم بر اولو ادر بلملو کیشی   شام البلده قوت اولابیته ایشی
هم یمن شاهی اولادیر سینه کمان   هم خوارج ظاهر اولا بیل عیان
اختلاف اولا اکثر بین العرب   بیغمراز اولا ولی ای صنع رب
لیک قار اکثر اولادیر دانیال   آقد ار معلری دیر ذوالجلال
موصل ایلنده از اولادیر نمد   افت ایدیشه قورر دیو هر شحنه
نذر اکین کیم وار ایودر فی الجبال   اوده اکین لارنه وار دردر ذوال
یاز قوراق اولا اکین نقص اولادیر   اله اربه بارغ اوکا دیر جمله بیر
ابی مرتب اولا اشانیل با عجل   مانتر اوکثر دیر اوکا دیو باعسل
قوینه بو بل مفاجا ندر دکیم   هم بو غزا غریبس جوق در ای حکیم
خوش اولا کوز کونلری یوم عجیب   دیرنشا عسکر عجایب هم غریب
الا امین لک اولادیر معقام   ایدن اول اندورن اول رب الانام

جون چهارشنبه کون اولا او شبو آی
یغمیه قادر دیو بو بیل ای دلربای

بر اولو کیشی اولادیر فی العراق   دب اکثر اولا بولوده اتفاق

شول قدر اوله سلمان دومه دیو   کیم صاغنی اللاده یونی وار قومه دیر
اجعه قیتلق کوره ناسی بو زمان   جونکه بولینه دانه طتلو اولا قان
بیغ هر غله بولینه ایلده دیر   الا جوق اولا بهاسی دیلده دیر
قیشی قنی اولا صوق ای موتمن   هسکه هم قزلق اولادیر هم یمن
هم بو ایکی ایل کزو انده هیا   آفت طاعون اولادیر هم وبا
لیک امین لک اولا ریح اولا جوق   خیر اکثر اولا فرخدر هدی یوق
اذا اولا یغمر اکثر دیر بوده آب   پیلی بولنلو دریکورز هم سحاب
جوق اولا ریح فی شباط اندر بودور   قیشی قنی اولا اکثر درقادوبوز
رعد اکثر اولا زلازل هم بروق   بیل که بین الناس اکین وار دریوق
بارغ اکاذ اولا اکثر وار دریمش   جوق اولا یاکش کلام ایدن دمش
خواجه بازرکان بو بیل خوش اولادیر   متغرلک شاهی و باذی اولا دیر
قیشی قوراق اولا بو بیل ای حضره پوش   اورته کوز صوک کوز اولا یغمر اکثر
اذا اولا یغمر بو بیل قادر اولا کم   یا بنی اسیدر المرجوق اولا هم
عقل بو یردن مراتی نقلی ایش ایت   غیب غیر الله لا یعلم ایشت
خالق الشی عالم الغیب اول دررز   هم کره خاص قولنه اول بلدررر

پادشاه اوله در منزه بی نیاز / ذره دکل درفشنده چوق آز

حالنه بخشنده کن ای فخر الملك

کی هلاک اوله بیشی قیمت در عسل

بس ابو الفضلک سزی چوق قریمش / جعفری صادقده بو یله دیمش

ایل امان لکدر حدودلو بغلنه / ات سموزندن بیتقلو یاغلنه

قیتی بو یل بومشق کلر قوتلو کلش / یازی اوله هم کوز بزا کنلو اولر

قیشی قیتی اوله صوقی دیر دایاک / اکن ایوده بو ییل خوشی اوله حال

چوق اوله انجیر اوکا دیرهم عنب / زیت اکش اوله جنانه بسیار عجب

چوق اوله ییللر بو ییل اول بهار / انسجه چوقکه کوزین لیل و نهار

ترک اجنده اوشبو ییل ارته مرض / هم وبا وار در بولرده بی غرض

پایلک شاهی اوله دیر بیل یقین / هم خراسان ایلی چوق اوله حزین

هم کرو شام اقلیمنک شاهی دیر / اوله ارسلان ایکن اول روباه دیر

چیقه منبردن بر اولو پادشاه / شام ایلین تمام قلعه قلعه اوله راه

قبض ایده اول ایللری اعدای وار / الا اوجزلق اوله دیر هر دیار

اوت اکش اوله بو ییل ای محتشم / قمان مغن اکنی اوله ارته غنم

بس الم ار هم وبا دیر ذروة الجبال / چوق قریلر دیر سباع آسب بغال

اچلرنده قیتی اوله ای شباب / یعنی بوزا و بوزون دیریم شراب

خرب اکش اوله صواشی کی معتبر / دانیال ایدر قیشین ارته مطر

اختلاف اوله قیتی بین العرب / هم وبا در هم وجع ای لطف رب

بر اولو کیشی غائبدن هم اوله / طوله هم فاطمه خوارج هر یوله

تا جره بولق ایودر دم قدم / باقین تنکری بیلور بیلمز آدم

جمع کن صاننه بو ای بیل کولدقو راق

کیچ اوغلنلر قریلر الیغراق

خرمن انستینه یغز یغمور قتی / چوق اوله بیلر دریمش هم بیل قتی

از اوله یغمور قیشین ایتمک کرک / قول پیغمبر در ایشتمک کرک

خوشی مفرح کن اوله اول بهار / جمله اعجلر ایودر هر دیار

کوفه و بغداد الی موت الفنا / چوق اوله اولم بو بیل صیف شتا

توبلوسی آسی بو یل تیز اولادیر / هم عراق ملکی خراب اولق طوله دیر

از منیدن بر اولو ای شخص پاک / الدرالر اول اولو اوله هلاک

ظلم حیف اوکش اوله دیر اشکار / جور اکثر دیر بین الاشراف الکبار

اگر اولور در بو ییل اوت بی حساب — آز بیله طاغلرده بغردی بو کتاب
چوق هبوب ایده بو ییل شرقدن ریاح — طالعه شام اید مغلری اولا رباح
اگر ثنانك اولور در بی گمان — عدل داد اولا بولوردن بر زمان
چوق اولا استقام اوجاع فی جلك — آت اکثی اولا مرض آرته علك
روم ایلی بغراکی در اصیللو — اگر خوشی در بو ییل امبار طولو
گرچه اوجزلق اولا دیر شهر وایل — چوق اولا رنج یراقان بللو بیل
یا زایو کالا سلامنلق اوگش — اوره صیغر قیون دیر هم وحوش
نه اکثی بیل طالعه نه آز اوله دیر — چشمه‌لر صوی از اولا جمله پیر
زیت بنبق صنعتی اصی ایده چوق — جون حکیم قولی در ایشت دیه یوق

گر اولا شنبه یمنی قیت اولا هم
کوز نورانی اولا زمین طوتماید هم

حامله حملی بکم بو سال ماه — چوق برا کهیلر ولد اندر تبا ه
هم عمارتلر بو ییل اولا صدیق — درلو درلو سنه وار هم خستلق
یاین ایسلر قتی در بللو بیل — هم قشین بیل چوق آشراز در نخیل
زبیب اکثی اولا دخی ار ترکوم — قوجلر اولوم چوق دیر بخوم

لیکن اوجزلق اولا ای ماه نو — کندم اوکسی اولا چوق اولا جو
شام الینده حیقه بیل ایسی آجی — اکثینی قوربنده یاقه آغجی
فارس بوزیکتان اولا دیر جمله پیر — ایله اقلیمنده بر شاه اوله دیر
شام الینده از اولا زیت ای همام — هم فرلر قوشی بو ییل وار انعدام
هر جمك بعلا نخود جوبی اولا هم — قیرله بو ییل چهار پای دمبدم
اولی خوشی صوکی تیزلی دریلك — جو فرلر دیر کجی جنسی بلك
اوشبو ییل حیاة اکثی دربی حساب — قتی انجیر از اولا دیر بو کتاب
چوق اولا حرب تنال فی ارض روم — علمیله هر شخصه یول وار فی عموم

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

کون طوتلسا ایلی بر اکنتلو اولو — بغت اوجز اولا بیل قوتلو اولو
دوکلی اقلیم اوجزلق در ای شاه — چوق اولیسر در نعایم سال ماه
الا کسب از اولا از اولا فنج — ایسی کی زحمتلو در خلق گورنه رنج
ظاهر اولا دیو خباثت هم فساد — یا یلنه اهل ریا دیو خوشی نهاد
شاه فارسی بو ییل اوشبو ذرخند — روم الینده طوته بزیک معتبر
شبله کیم بتصلو اولا دبر خاص عام — خدمت ایده وره هیمه جون غلام

ای یڭنجه شهری فرآنب ای دلپذیر　　انده ایتبله دیرایادان اول امیر
گر طوتماغه یتیبن طوتلسه گن　　فترت اوکشی خوف اولا ای ذوفنون
اوشبو یل گیمسه امین اولمایه دیر　　تیغو جونچو قدر فرح بولمایه دیر

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

اوشبو ای اچره اگر اولا خسوف　　جمله یغمشده تزاید بی وقوف
اگن اینو در اوکا دیر هر حبوب　　هم یمش حدن یکا دیر قبل و قوت
جوف اولا یغمر هم ارته صولر　　جوق اولا دیر اوف بجین ای نامدار
اوشبو یل انعام خوشدر بر زمان　　اوزرا بولتی جگر که سنی زیان
هم عراق اقلیم جوق اولا صواش　　فتنه اولا بو یل اکین بولمز صباش
ظاهر اولا دیر خوارج دون گن　　ایله اول اقلیمده دز ای ذوفنون
مشرق ایلندن چقه گز بزیغی　　شامه ایلدوره تمامت آیغی
تمام ایلنده اوشبو یل ای ذو نبا　　خسته لقلر جوق اولادیر هم وبا
سیل اولا ایرمقده صولر اقه دیر　　نیجه لر کاتب اراقدن باقه دیر

الفصل الثالث در حکم دایرهٔ آفتاب

گن اغل تنیه اولم لو اوله عام　　مغزوکو غنده ذباوارای همام

نیجه بیمش لو آغیج بولا وفات　　جون اولا صبر و علتی هم بی ثبات
قاطع متارق کسه یول لاری دیر　　جیقمیه اودن بازرکانواری دیر
رنجانک کونی معطل کاجه هم　　از اولا خلقده فرح رنج اولا هم
جوق قیلا تیغو ملامت ازدحام　　بس ننه اولا خلایق شاد کام
قلق ازارنده حرارت اولا جوق　　یاغش بارث اویزجبانک حدی یوق
هم حرارتدن اکشی ذلتنک اولا　　شهر قسطنطین اچنده جنک اولا

الفصل الرابع در حکم دایرهٔ ماه

ای اغل لنا ترسه ارته جنده صو　　اوت بجین حدن اشه ای راتس شو
ارته ایر منقلادو بیکارلو طشتا　　یاغمر اوکشی یاغشور در ای بینا
تبتی فنی اولادنی جوق اولا غم　　بعض حیوان قیریله ارتق ستم
سقط اوکشی اولا بو یل دیر دزیله　　بغی عورتلر دوشور رجوق ولد
بوغز آغریسی اکشی در هم سعال　　فتنه لعل جوق اولا دیر دانیال
جوق ذوریته مرضلر سی سواد　　ببل بو اکتلو کلکرای خوش نهاد
العب هم خسته لق وار بر زمان　　تیز گجه هم قلمایسه جوق زیان

الفصل الخامس در حکم ماه نو

اوشبو ایامك اچنده یكی آی   چالغیدن كورنسه كر ای دلربای
اوت بچین اوكات اكنك نه حدی وار   هم نوا كه چوق اولادر زور كار
بر اوچی قالدر رزق طوغسنه هلال   قاون اكنلر بو ییل چوق اولا مال
بیشی انجق آری آفت بی عدد   كونه طولودن بولنه یا از برد

اللمعة السادس در حكم ستاره كیسودار

چونكه قیلا مواده كر خروج   پادشاهلرده اوله پیدا هرج و مرج
آرته ایلكلاری طوتالر مملكت   عدل ایده بولنلر اكثر مرحمت
آز زمان اچره كیدر وندر حكم   فتنهلر قوپا چوق انسان اوله كم
حرب سخت اوله هم اجرای چون   طیر و ماهی چوق اله ای ذوفنون
چوق هلاك اولا اكر بو ییل بولر   روم ایلی بولق صواشی هم فتنه وار
قرچنبق ایلنلم ولایت بولنسه   چوق اوله اولم مرضلر اولسه
لشكری انبوه اكثر درهم جدال   قان اكر دوكیلم چوقدر انتقال
مصر ایلی بولق و یاد ربا هجوم   جنك اچون عرض ایده لشكر شاه روم
مغرب اطرافی امین سزلك هپی   منقطع اوله هر كز آفتی
زینت زیتون چوغ اولا هم اوكا باغ   زرع اكنلر اولا بو ییل اكثری ساغ

اوشبو

اللمعة ~~السادس~~ السابع در حكم افتادن ستاره

اوشبو آیده كر ایدا پیدا خفوق   پادشاهلر عینه ظلم ایده چوق
زلزله اوله اكثر ای مرد پاك   الیق اكلابه هم اوله هلاك
خاصه بیل صوكنده مشغول در قلوب   جمله اكن خوش اوله هم محبوب
مغرب اطرافنده فتنه وار عظیم   حرب قتل اوكش اوله دیر ای سلیم
نفرت بغض عداوت قیل قال   ایل امین سزلك خصومت هم جدال
لشكر اهلندن خلایق كوره رنج   اوله راحت كبی دنیاده كنج

اللمعة ~~السابع~~ الثامن در حكم قوس قزح

شرقیله كورنسك كمان رستمی   چوق و با دیركمه كوزلر نمی
آرتم انجلاری هم بنجه درخت   قوریه بوزلر دم هم بوله بخت
اكن اوكاه اوله یاغمه هم ثلوج   طوك بوزطوله اكثر قیلا دموج
ایل امین لك لر ایده در عظیم   ایشی تجارك ایو ارمی دلیم
نشاد اوله هم بر فروش هم خواجهلر   تا بلغ مال ایدلر حاصل بولر
پادشاهك دشمنی اوله اینجا   مقتدا اوله ایلا اوجدن اوجا
پادشاهی هم قیله خوار رنك   بكلری چوق تیره اول ای مرد نیك

مغربڭ طاغلرنده اولسه ای امین   اوچ بیل ادکاد اولا بغدای مهر زمین

یعنی اکیلمز بته دیر هر بری   اوشبو ییل هم چوق اولا دیر یغمری

ای قیزلق اولا دیو نیه ارض روم   قول پیغمبر در ای صاحب علوم

الفصل التاسع در حکم سلاسل بروق

چونکه سوکشك قیله مشرقدن نجوم   حکم نادر دکله نی علم النجوم

مشرق اقلیمنده بیوك مثل غول   پادشاهینه خیانت قیله اول

شاه یوقلق کاه دیر اندن الم   ایلی خراب اوله اکثر قیرله هم

عاقبت اول پادشاه ای اصل پاك   طوته آنی زجرله قیله هلاك

اوله کو مغرب کورا از تسکینی   بر بر ایلنده قحطلق در قتی

هم فرنکستان ایلی فیت در تخیل   لیک امن لك اولا دیو شهر ایلی

الفصل العاشر در حکم سرخی اسمان پیدا شوند

سوی مشرق سرخ اولا کر آسمان   حکمنی بن ایدیم دکله عیان

بل صوکنده مشرق ایلی که صواش   فتنه بنجایی قیله صاحب فراش

قیشی قتی اولور امین اولمز طریق   ارض قسطنطین اکش اوله حریق

ایل امین اولمیه هم چوق اوله قان   یوز طوتا حرب جدال هم بر زمان

چون اولا بو ییل وباسا جلده دیر   هم قتی قیزلق اولا اول ایلده دیر

مغرب اطرافنده سرخ اولسه اکر   انده اولادیر بو مذکور ناکه وار

چوق اولا یولق پیشی بو ییلده هم   پادشاهلر عدل ایده بو ییل تمام

عدل ایدوب انصاف ویره هر امیر   بس رعیتلر فرحدر جمله ییز

الفصل الحادی عشر در حکم عجایبکه اسمانده پیدا اید

بو عجایب گلده کورنسه ای شاه   تا چو آقران اکش در سال ماه

حامله عورتلر ای صاحب جوز   چوق براغلر بولنور یولق ولد

ایله خلق اجره صواش در هم اورش   چوق اولا شر خصومت قتل اکش

ییل اوچ لق در نقایم از دنام   خاصه کیم یولق اکش در ملك شام

هم دیار مصر اکش در هر تخیل   اردن انطوان سواحل اوشبو ییل

چوق اولا طاعون وبا در دستم   هابله بو ییل خوارج انده هم

کر کبی اولا عیان اوشبو عجب   اختلاف جنك اکش بین العرب

فار اکش اولا بوز اندن بتر   ازبته ناکیم بو ییل ییدن بتر

نبق زیتون بو ییل اولماسه دیر   کوکره لیکن وفا قلمایه دیر

اوشبو ییل چوق در قوریده حریق   ارض قسطنطین اکش در بیل حقیق

الفصل الثاني عشر
در حکم شخصی که از هوا پدید اشود

مثل حیوان اولا کر کلدی عیان
خوف اکنش اولا امین سزلک جهان

تیغش فتی اولاد کل در سر سری
هم فتی تیزلق اولا ای عشقی اری

بز کی اولو پادشاه اولا تراب
نیجه‌لر قاچ عمارتلر خراب

قوت اکش اولا چوقلر طوتشا
اوتینب بیری برندن اوتشا

چوق کیشی اولا خراب اندر سپاه
دیر ناشر بناسی قطع اولا راه

الفصل الثالث عشر
در حکم بانکی رعد

اولنده ایک اولورسه رعود
فتنه فان اکش صواشی اندر جنود

اوزنیاداکن اولا کر بو نشان
بیلده ایلک یوق خبر سز در جهان

خاصه قسطنطنیه اندا در جدال
ارض مشرق هم سواحل هم شمال

درد نفرت هم ملالت هم حزن
اول ولایتلر درای جان من

دبرنا ر و مدن غاکن دپیز دخی
قوغون اولا به انک تک بر دخی

توجیتا اقلیم ولایت بیم وغم
چوق اولا جنک خصومت ایده هم

کوزلسا بکلر میادکی از عشر
تا علامت دز کورا بیش البشر

تزلق اولادیر بوییل ارض حجاز
اکن اوز تا در حقیقت بی مجاز

طاتلو

طاتلو لو صیمق دخی بنبق فزوش
نه ایکن ایلیر زبان نه رنج خوش

ایلا بولر شرق ایلی هم فی شمال
کی فتی عزتلو دیر دانیا آل

اونوا داکن یکیرم دن اکنه
کوزلر بیا آسمان چوق در مسلط

شدت رنج بلا خلق قومز
قورقودن خوذ خلق اتیقو اوپومز

یل صوکی ایلک طولیدر تیقو بوش
ایل امین لک اولا خلق احوال خوش

هم بغه یغر اکنش چوق اولنه نم
شاد اولا جمله خلایق کیده غم

الفصل الرابع عشر
در حکم درخشیدن برق

یلدرم اولسه صولر خوغ اولادیر
تیغر اوکنش با عنبر در جمله بیز

چوق اولا بو ییل کفا رسز سقم
رنج اوکش اولا خلایق کورنه غم

نیجه‌لر بو ییل دیارلر ای دریغ
ییک عمور تلر قیر بسلی دریغ

آز اولا بو ییل ییمش اکین سوزی
اوت بجین اوکاد اولا دیر بیوزی

میفر بابل ایلی ای دانای فن
حرب اشوب اولا فتنه هم فتن

هم بو ایکی ایلی تیزلق اولا دیر
نفرت اوکش در ولایت طوله دیر

الفصل الخامس عشر
در حکم اتشی که از هوا بیفتد

صاعقه دشتا هوادن کورنه دز
فتنه لر نیبار اولادیر دز خطود

قان اكلسه ذو كيله چوق ذنب جدال
چوق عمارت اوده يانر اوشبو سال

پادشاه شومي قيلا نقدين سقوط
ايل قران اولا و نفرت در قنوط

چوز اكلسه اولا بو يرده بي شمار
نه كشلر بلر ذير و وزيرلر انكاد

پادشاهلر دبشد ايده رنج غم
ايل امين اولمايه چوق در غصه هم

اختلاف اولا عربلرده هم فتنه
كعبه اطرافنده نفرت سنيدلي

چوق اولا بغداي بو يل ديرهم شعير
باغ اوكاد اولا بيمش هم جمله ييز

كركبجه اولا نشان اندر سما
كي قتي تيزلق اولا داخي وبا

اولسه فتنه انشانه جمله ناسي
يا بني اسپيلر قتي دربي قياسي

الفصل السادس عشر در حكم باران سخت

كر مطر قلنسه بو اي اخره ظهور
طوردي خشميله خلايق في الثبور

چوق اولا جمله اكين هم اوت بچين
هم الت اولاد ميش اقليم چين

هم اولا مركب متاعلرينه اماني
بي كفارت خستلق طوله جهان

الفصل السابع عشر در حكم باريدن تگرك

كر طلو ياغسه بو اي بي شمار
نا مبارك يل اولا نحس روزگار

مملكت اهلي بو يل تا كيم واري
شاد اولا قوت طوتا ديرهر بري

بس اولو بكلر ملكلر بي عتاب
عدل ايده لر رعيته دير بي حساب

پادشاهلك كوكلي خوش شهرك ايلك
خاطري بوله فرحدر بو قشولك

چوق اولا بو يل اكين دير هم نعيم
هر حبوبات اوكاد دير بوله عظيم

هم سفرلردن خبر كوره كيشي
منفعت بوله اولا تجارت ايشي

هم سلاطينك اسيتين طوتنلره
خير و ايلكلر اولاذير بوتنلره

الفصل الثامن عشر در حكم باريدن ژاله

ياغسه طبرق اوشبو يل تا و يل نذر
يا قزيل توز كاتورسه يل نه در

اولتي قيرلا و اولسه اولا چوق
خستلق ارتر مرض در حدي يوق

خلق اراسنده اكثر ظلم جفا
ايل امني سزلك اولادير بي وفا

قتل موت اوكنه اولا وهم سفاك
اولمش اكين هم بيتش اولا هلاك

انديشه غصه قيلا خلق حقير
شاد اولا بكلر قتي غم كسلي فقير

اكين اوكاد اولا بو يل نا كه وار
جمله چوق اولا شو بو ايل شار

الفصل التاسع عشر در حكم باريدن توغ وكرها

قوربغه ياغسه يا صوغلجان اكر
قزليق اولا ذير تمام ايل سر بشر

جمله اقليمه هلاكت انديشه
غصه چوق اولا ايلا نقدين ذو نشه

ظالمك ظلمی آتش در بی خلاص   كيم قيقی زحمت كوناه ديو عام خاص
پادشاهلر بوزر طوته چوق سنه ده   نيجه قالمز انلرون رعيت زحمته
قيت اولاغده معيشت اولا كم   پايله اوغری حرامی ايلنده هم
ايده ساده ناچره خيری باتق   چوق اولا ييديل اولملو خشلق

الفصل العشرين در حكمة بيدا اسدر غبار ازهوا

٢٠ كورتفی توبا غبار ای مرد دين   جمله آكين لر ايو هم اوت بچين
پادشاهلو يابيلق آيلايه هم   جاری جالشمق آكش در دمسيدم
ايل امين سز لكله اولاد وكبار قانی   تا رجا ايل لر بولانه ديو زمان
ييل صوكی صلح ايده بكلر انكار   كسب آكش اولا منافع سی شمان

الفصل الحادی والعشرين در حكمة ظلمة وتاركی ازهوا

٢١ كنه بو آی اجره كرينه سه طمان   چوق اولا يغمور قشين ديو بوتان
اوت بچين بولنه اوكا ديو غب شرق   هم دكز اجره كمی چوق اولا غرق
هم اكنلر خوشی اولا اوكا تخيل   خوشی تنعم ديو اوجزلق بلله بيلن
ناچره بولنه ايو در تاه سال   آليجی صاتيجی خوشی اولا قال

الفصل الثانی والعشرين در حكمة جنبش باد سحر

٢٢ اوسه اسه كوايدا رنج اضطراب   مشركك تمامی ادا ديو اضطراب
قيتلق اولا روم ايلی قزلق دشا   مشرق ايلنده جريلر طوتشا
دبرشه لشكر عساكر يوز به   طاغ صحرای عداوت بوز به
قوت آشوب اوله عدوان بی شمار   منهزم اولا عساكر نايه وار
هم ولايت قزلق اولا كی قتی   پادشاهلر خلقه قيله زحمتی
هم سپاهيدن رعيت اوسته   كينه هيچ ياپشماز ديو دوشنه
قيقولو اولا كوكل كيده طرب   تمام ايلنده نيجه شهر اولا خراب
بر وزيری جنبله طوتيلا بيلر   اخر الدورب هلاك ايلا يلر
چوق هلاك اولا ييش اول بهار   هم اولا خرمن شيدة آبرد انكار
ييل صوكی صلح صلاحت فی الامان   كيده نترت جون امين لك در جهان

الفصل الثالث والعشرين در حكمة بانكی له ازهوا شنونديند

٢٣ كركی كوكلدرسه قتی در بوستانه   پادشاهلر عدل ادا ديو رعيته
بوز آكنی اولا بوبل چوق اولا قار   اوت اكن اوكا هم ای نام دار
اورنده چوق اولا هم ماكلسی كلام   قانغويه دوشنه خلايق بيل تمام
ذو كلی ايمن شنز اولا اقليم هم   تيره له انعام بويل آستن يميه غم

خوف ایکن اولا بویل قورقودیلیم — هم قوا که بویل ایدر دیر حکیم

الفصل الرابع والعشرین در حکم بانکی که از زمین شنویده شود

٢٤ یر کوکلدرسه اوکا دیر انکلیین — اکسزین اولم اکنسه در ای امین

چوق اولا اندیشه فکر و غصه بیم — خلقلر چوق اوله دیر کی عظیم

زلزله حدن اکسی در هم سیاه — عدل ادا بولنی جهانده پادشاه

جمله اکین هم حبوبات اولا اوجوز — هم رعیتلر قوجه در زهی سوز

مرتفع اولمیه‌دن غنی در بیلمی — باغ اکینلرندن طیبی نز دیلمه

الفصل الخامس والعشرین در حکم لرزیدن زمین

٢٥ اوشبو ای کز زلزله اولا حقیقت — اوروج ایو غلتنده چوق در خلق

خلقه راحتلق سلامتلق دخی — بیل شوکنده درقتی قیتلق دخی

پادشاهلر لشکری جمع ایده چوق — قرب نصرت تلا فلقی زبون

فتنه و آشوب اولادیر بو جهان — الا بزکا جاو دکلمایه نشان

اول ولایتده بلوره دیر بیغ — اول یره هم پادشه دشمن ایریغ

خوف اچنده اوله سلطان دونلی — هم وبا وار در بویل ای رهنمون

کر کیجه دیر انه ییلد چوق در مطر — قتل اکسی اولا حقیقت درخطر

اختلاف اکسی اولا چوق اولا دم — بولنه اقلیم ولایت طوله غم

چون اولا اوغری حرامی ازکوا — نصرت اوکسی اولادیر دم انفجار

اوج یوز اوتز بدی دربیتی بونک — عشقله دکلا بکا دوندر بونک

الباب الخامس در احکام شباط و علام اوسبع النهار

٥ چون شباطی بشلدم نظم ایلدم — حکمتک جمله شروحین سویلدم

بزدن ایلارو کلانلر نادیمش — هیر بر اشیانک نجه قیدین بیلمش

فیلسوفیده حکملر سوزینه — شکر قارنده وین طوزینه

نظم ایدایم بن انی بزهاینده — سن تفرج قیل کفکده جاینده

ای سخاوت معدنی فخر العباد — فیلوارسی در بوکا قونیلس اد

چوق اولو بغوری قاری دیر سلوف — درلو درلو بیل اساد بر فیلسوف

جمله خبوانک چالینو ریکزی هم — جمله آغ صو کتور ای محترم

آتلة شوربا پسون پرهیز قلان — بیلیسی چوق پیسون حکمت بلن

زیوه قان ارتر بو آیده بیل حقیق — انسکی قان اولر طمرلرده رقیق

کی صاتین بو آیده ازقیل سنی چاغ — کزدلرنک چوق بولاسنی اجتماع

صید اتین بیاک بو آیده کی اوکات — قوشلر اتلاری یمک خود منفعت

[illegible]

هم نه خوشدر بو ییکك یوقلق روا منفعتلودر اولر درده دوا
کوکو ییمش بونزسك یوق دما کی صاقین طاتلو دخی حلوا ییمه
قوجا و عورت دخی طفل صغیر ییمشون باز و بلادر ای امیر
بش بو ایکی کون بیکرم سکز برکلك زبجی دخی هم ای عزیز
اوج بیلادکی بودربی قال قیل تسعة العشرون اولر دخی بیل
آندن اتر ودر مجانب کوزکشنه اوج بونزالمش التی اولدی کورشنه
اوّلی کون بونك ای حکمتده بیر قازو یا بغمر بقر البتده دیر
یا چلایه یا جلادر بی دوشور یا بولتلو اولا کمك اولمایه بوز
صوك قیشی آیده بو ای خیر البشر ییدی کوننده بیره جمره دوشر
چون طقوز کونی اولا ای خوش لقا کی مبارك کوندر اول کن مطلقا
اون برنجی کن یدر منز یا خطر ناسك ممدوح اولور دیر ناحضر
اوشبو کونی ایجره کوز وهم بیل عیان کونشی اون برساعت اولور بی کمان
کیجه اون اوج ساعت اولر چون صنه کیم اتانمزسه صنایب کورشنه
ننعی برجده در بسك کن ای یار شمدی حوت برجنده قلمشدر قرار
مهر بو جی طولنب قلمز هلود اون ایکنجی کون طوغر سعد السعود

هم دخی اول کن طولیدر جبهه دیر سنبله در آندن نجوم بی شبهه دیر
اون اوچنجی سنده بونك بی خطا قبله ییلی آسه هم باد الصبا
قوت سرما کم اولور بیل یقین آسمان نرم اولا کرم اولا زمین
دنبودر آغاج طمرقی ییل اسر صو بوزر اریر بیل سر تاشر
جمله چیچکلر قوپا باشلایه هم کلك جرده جکدم بتر اول قدم
هم بودر محذور هوسینه کان صاقین بو کونیه اولمیسن تنها دمان
چونکه هر پنهانه واقعدر علوّن بوله انده جمره هوا اوندردکون
غافل اولماك هر ایکی کونی صاقینك چون یکرمنجی سی اولا بو ایکی
یرکن اینلنده اوا صوجا نشدر استنه جق مق دلو ای بخته ور
هم بر اغیث لنکری اسنده تیسام واجب اولدی قتلی بس حکم الانام
اوشبو ایکی هم یکرمی بر کونیه صولره جمره دوشر بیل بو نیه
جمره دیدوکی نه در صاحب هنر کونشك اسیسی بو اوج شی در دوشر
زمهریرك اغوسینی الور کشی کوکده ولر طوملو قمو ای ماه وش
دخو بخاری و هوانك شدتی هم یرك بوزغی دریاهك مدتی
کوکده ولر بونلر تمام صاتی قلور دعوی محو اولور همان لالانی قلور

جره دشنه دیدکی هم بل کونك
اوشبو اوج نسنه درر علمی انوك

بعد جره اجلر بشیر ظهری
جمله گلك طوتر اوت اکین هر بری

تا اسنلر طونکی بیزك عزم صدور
زمهریر خشم کیدر مثل الجفور

بیل بکرم بیشه کونی بو آنده هم
نجم زبده طولنور مثل العدم

هم کرو اول کن طوغدی ای باحیا
بر منازل آدی سعد الاخبیا

هم بکرم التنجی کن برد العجوز
یعنی قاری قایی دیرلر غریب شنز

آذرنك الکی یدی کوندر فی بساط
درد لی اذر ویزر اوجنی شباط

یا یغر یغمر یا قار طولویه برد
یا ممقا بولنت اولور یا ریح سرد

بارد فی الجمله ازینی بیلدرر
ادی مشهورنی جهانه طویدرر

بو لقب بوکا نجون ای مرد پاك
جونکه عاد قومین جلاب قلدی هلاك

هر قجن اولا شباطك آخری
سنبله آه زاد ایزدی اول قوی

ببدی کن اغلدی ایت کیم نیجه
نه یمك اجك اتورر نه کیجه

ای قتندار ظاهر اولن هر رموز
اندن اتر و ذر لقب برد العجوز

گی مؤثر در دخی حکمت نه در
جون صوو بغلو طوك در شدت ندر

نا یدی ابر شمس ششم عقلك سنك
آخری در معتبر هر نسنه نك

هر سنری شیلانو کوز بیدر نجه ساغ
جون دکانه یاغ ضعیف اولر جراغ

یا فتیل آز اولا آخر اولا نوز
بیرا کی دفعه قتی شعله ویرر

با یغیدنه ایدن اولر او اجی
نا تفاوت آز و جوق اولو کبی

ضعف اولر حاره الغبط ای شباب
آخری اولدی و غبیجون تا ماه آب

هیچ دکانادکی سن اغو ستوسی
کور نجه قانی طغو نرا سببی

تیشه صو کبی درییدی کن بردا اولدی
اندن اتر و در قتی شرد اولدیغی

بو ندا انراگلك عجب بر شورنی و آز
جمله ارق اولر اول وقتین طوار

ات لیدر قوت کسیلر یاغ اریر
کوکله جانلو سنگك درجون یوزر

اوزینه جقمز افسرده قالندیغی
اندن اتر و در طوار قیزلدیغی

اول یدی کونك ادین دکلابه بیز
صر صر و برد و آمر مؤتمر

مطفی الجمر کا ذرا التنجی کونبی
مکفی و الظعن اولدی ساتیج بل کونی

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

کن طوتلدسه کنت ترك ایت زفاف
اکن از اولر جوق اولر هم جرآد

بلیده بی هنکام یغا دیر یغوری
زرعه اوکسی در فساد ای عشق ادی

جفیری حادن مطر یغا به دیر
بیل قزو اولا قزو در قحط یپد

شرقی غرب اقلیمده آدم نه که وار   تیزلق اوله دیر تزیده هم طوار
پارسی اللنده قوپه یزیک متغیر   پادشاهی طوته بشی بودر خبر
گیجه ده قوپه اول شخص دیدی   جمله اکا اوله هتن میر و وزیر
پادشاهلق ایلیه اول بر زمان   چوق ولایتلر یقا اول بی امان
فتنه اوله ییل امین شرزلک یتیه   اول ولایتده قیلالر زحمتی
ایل قزان اوله شهر اوله خراب   فتنه چوق اوله قورقی بی حساب
قورت قوشی اکثر اوله طوله صحرانا   یرده یوریین یاتان طوزن اوجان
بعضی اورمجک بوجک نمل ذبیب   چوق اوله بونلر ولی قیت در زبیب
ارضی تابن هم فلسطین بی قیاس   قزلق اوله دیر فی چوق اوله ناس
هر جزایرده قیتی در بو غلا   تابع احکام نه در شکری بلا

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

٣ آی طوتیلورسه اوکا جمله اکین   ییل اوجزلق در اوله اوت بچین
ییغر اوکشی اوله خوش اوله حال   چوق اوله قوش هم ییمشی چوق اوله مال
ایی ییلر چوق اشا بو ییلده دیر   زحمت ایده شیلده مر دلده دیر
تابن اسپیلوفی دربی شمار   قور قلو ییللر اسا دیده خود یار

ذلزله وار در بو ییل ار ترملاک   احتیاط ایلک فی دیر دانیاک
اوشبو ییل ارته بالق اوزره قاپو   ییل بر اکشلو کلا دیدیتیشی یاز
گر قرا اوله طوتلدیده خسوف   قیفو بولا غصه دن جان تن شغوف
فتنه خوف بلادر روزگار   اکمک اللزمک اکثی دربی شمار
اوزره چوسز ایی اینجیده کز   سنی و خوینی فتی جنک ایدلو
ایل اینلامک اوله اخر خطاب   کافری سنیله خراب فتی نسیاب

الفصل الثالث در حکم دایره النار

٣ کن اغل تکنه چوق اوله اوغری دیر   تزله سنده طومغو هم آغری دیر
هم بو عمز اغزیسی وار در هم شعاک   قالمیه تیمده مرضدن بی ملاک
بو ییل ایجنده حقیقت ای شباب   چوق دور الالم اسقام بی حساب
ییغر اوکاف یاغه ای مشهوری چین   اکین اوکا دلولا هم اوت بچین
وقت کلمادین ییغ قار و بردد   بعضی ییمشی اولمیه ای صاحب خرد
اوشبو ییلده از اوله دیر ای لبیب   بلکه اوله میه بزنج و هم زبیب

الفصل الرابع در حکم دایره ماهتاب

٤ ای آغل تکنه نه در ای مسدد دین   اوت بچین اوکاد اوله دیرهم اکین

جمله بیكار اوله و ایرمقلر طاشا | چوق اولیسر در مظالم ای بتا
پادشاهلر عدل ایده لر رعیته | كی تتی بونشان اولیسر بوستانه
بل صوكنده هم گل لك در قتی | حق جلب در دفع ایدن هر آفتی
چوق اوله خمی بوزر در هم بكز | اله اولمز دگل در ای عزیز
هم نعایم چوق اولا یوقدر كران | كی اوجز اولا فواكه بی كران
خوش كلا انستو مزه اول بهار | شاد اولهور دایما لیل نهار

الفصل الخامس در حكم ماه نو

٥ چاك قوپن كورنسه بو یل یكیش قتی | غله قیت اولور بوزر چوق زحمتی
شول قدر بو یل زمستان اولادیر | كیم قمو عالمده دشمان اولادیر
بر اوجی یوقد و طوغنه یكی آی | بیل آنو در شاد اولا یوقسول بای
جمله اكین چوق اولا هم اوت بچین | كی اوجزلق ایلیه دنیا ایچنین
طاشنه ایرمق صوی هم فتنه بیكار | یل بولنلو اولا باران انتشار

الفصل السادس در حكم ستاره گیسودار

٦ ساچلو یلدز طوغسه بر شاه اولا فوت | اول سببدن چوق اولا هم قتل موت
یا غلق ایلیه هم بیر پادشاه | قیره بربیرینی جمله سپاه

نیجه جانلر صیمه طوتشمان نیجه قان | نیجه آه و زاری نیجه واه فغان
قرنیب طالعه یمن طایفه قیتی | یاننذره هم اوده دكنم عمارتی
هم امین سزلك اولا آهواز ایلی | فترت اوكش در بو زخلقك حالی
نیت اولا یمنی رباح چوق اسه هم | قانیته دیمی دكیزلر دمبدم
غرق اولا یوللق سفونی هم در بحار | محو اولیسر در اچنده ناكه وار
بو یلك چوق شری وار اولمز قدم | چوق اولا بو یل الم ملك عجم
هم اولا بو یل فتال تیر و تیغ | هم عجم شاهی اولا دیری دریغ
دبره نیر لر طوتیله هم قمر | وقت كلادن میتا دیر هم مطر
اختلاف اوكش اولا دیر زیر و بر | برده اهلینه بو یل چوق اوله ضرر
هم اولا قیتغو سراب اولا شراب | بر معظم شهر اولا یوللق خراب
هم اولا اولم بلا و رنج و غم | حامله عورتلره صبیانه هم
هم كدا بویك كبی قدری یوجا | شهری سلطنلی اجنده ای خوجا
هم دنیا بایله، بر آدلو كشی | بو درر خود دنیانك كلمز ایشی
كیمین آرتودر كیمینی ایلر هلاك | بونده نه انسان بانع نه ملك
باقی تنكری در كه یارتدی جهان | غیبی نه نكش جانلو جانسز انس جان

الفصل السابع در حكم افتادن ستاره

٧ كوروشا كلدن نجوم اي سرفراز / تا چو افتان اكثر دراهى آز
بيوكي اولو پادشاه اولا هلاك / ايل امين سزلك اكثر درانهاك
ريده نه طوغسه اونك تيز بر حريف / ركيمه اولا به اختران اي ظريف
زيره نعمت كيم اولا بر پادشاه / بردى بيك پادشاه اولا پناه
يكنه انجمايه بوزلماية ايل / كى سعادت در جليد تابلو بيل

الفصل الثامن در حكم قوس قزح

٨ اكر صاغ شمالدن بو در خبر / مشرق اطرافنده كورنسه اكر
كن طفوسى بكلى صاحبلرى / خاين اولا شاهه جمله چرى
دنندره يوزيني شاهدن جندلر / چوق جفا ايلايه لر شاهه بولر
عاقبت سلطانه حق نصرت ويره / طوته بونلارى يا ازلارين قيده
ال اشتون اولا اول شهزادنك / يا ريجيى حق در اتنادنك
سوى مغرب اولا كر اوشبو علم / قوم دشمن اولا دير سلطانه هم
پادشاهلارين قلا بونلر هلاك / مملكتلر بيقولر اي اهل پاك
چوق فتنه ايده بونلر حكم ايده چون / هم بيتا لرشهى كوى اندر فسون

مصر اي جنك خصومندن طولا / بوزله اقليم ولايت بيم اولا
فتنه وفترت هيچ اكسنز تمام / چوق اولا نعم خيرلو درز تمام
مو طرفنده خوف اكثر آز در سليم / مغرب اقليمي حكم كادر دليم
كيمسه وصف ايلايمز چونكي قياس / شدت قيزلق اولا كيم قيله ناس
شول قدر ايده زبان دير اول پيره / خلقي طاغيله كيده شهردن شهرا
اوج يل اول يرده قتي حكم ايده دير / يا قريه يا طغيب كيده دير

الفصل التاسع در حكم سلاسل برق

اوشبو شوكتك چونكه مشرقدن يكا / الكى يولى قيرله نه انسانده سكا
قيره بو يل قوتى وار درزوال / بيشى اوكا اولا كوتر مايه طاق
يرتجي حيوان جناور اوشبو ييل / چوق اولا بونلر زيان چوق ايده دير
خاصه تركستانده اولا بي حساب / هم الاد اولا بو يل دير بو كتاب
قزلق اولا دوزكار حلقه عنب / هم بغده بو يل مطر بي منفعت
چونكه بو شوكتك اولا مغربده بديد / قوب اكثر اولا خصومت لركشيد
چوق اولا يا كلشه كلام فتنه لر / مغربك لشكر ورا انجيلر
كاقد وسيني قيلالر حرب جنك / بو پنجاكز اوغى سالى بى درنك

کی قیتی اولاجدال ای خوش نفس   عاقبت اسلامه نصرت اولابس

آخر الامر ایده اسلامه مدد   کافری شید قوانوبی عدد

اولمیه بینک قواجیش اله دیند   شاد لیغیله مسلمان قاله دیند

المـ العاشر   در حکم سرخی که آسمان پیدا شود

١٠ سرخ اولا اگر سوی شرقی آسمان   ییل بولنلو اولا بغر در جهان

کیجه قیزار اولورسه گک اگر   بر اولو سلطان گیدر بو در خبر

مغرب اطرافنده اولورسه قزل   سیلنش سرلر نه کیم وار بللو بیل

اول طرفده اوله بیغر اولدوغی   پادشاه اولوب ایل ایسر اولدوغی

المـ الحادی عشر   در حکم عجایبی که آسمان پدید آید

١١ گکده گوریلورسه حیوان بگی   بر اولو تک گیدر بر سلطان گبی

اوشبو ای گکده گوریلورسه عجب   حکمتی بلمکده جبرایت قیل طلب

جوق اولیسر یوکلو عورتلر هلاک   هم بر اغر لر ولدبی انتهاک

فتنه دن اولا خلایق دل سیاه   پیری بیرپسنی قیلالر بی گناه

طوله دیر اوغری قرای روزگار   تا جوه بولق زیان در اشکار

برآدی بللو اولو شخص اوله دیر   اوشبو ییل عورت پریشان اولادیر

هم عجم بلکی وبا اولا نه سوز   بکلری اولا قلاد یوملک ایسوز

اوشبق اوغلانده امراض هم اولم   هم وبا وار بونلرا دیر بو علوم

المـ الثانی عشر   در حکم شخصی که از هوا پیدا شود

١٢ گکده اگورینرسه برحیوان سگبی   بو اولو تک گیدر سلطان گبی

قان اکنسی دوکیله بغالانه ایلک   قان اکسی اولا اسبابا شلدبیل

نصرت اولیش در ولایت بی امین   قیز اولادیر فتنه لق در زمین

پادشاهلردن گورالر ظلم گوج   شیلهکیم آنی نوفل نیه فرح

شکر اللهدن ولایت گوزه رنج   المیه بونلر نصیب الا ایلنج

المـ الثالث عشر   در حکم بانگی رعد

١٣ رعد اولا گر اوشبو آیده ای عزیز   بیمش اولسی در بیاوز سینده بیز

هم ازم بولق اوکا دیر باغ اجی   کیم انی استر قو اولو گبی

ییل ایو در کی مبارک اصلو   یاز ایو گلالا بو ییل ای خوش خولو

ازبهٔ نقد ای خوش اولا اکین   نعمت اوجز در بو ییل هم اوت جین

کی قیتی اواز ادا انم انجد م   بیمنه ایره صوفدن دیر طوغوم

اوزم اوکا به چوق وبه درخت   قراغ بوله خلق ای نیک بخت

قتلق اوله دیر یرامز در بو ییل / چوق اوله بو یل وبا تیت دخیل

غیم اولدن ایلی غیمدن نشان / اولور ییم حکمی دیکله عیان

اختلاف بین العرب وار بر زمان / مغرب ایلنده خوارج بی امان

تیشه جبل لک اولادیر الک یازقراق / یاغمز از اولادیر ایلر اتفاق

غیم آقرده اوله کر رعد از سحاب / ییلمز بولق ابو در دیر کتاب

اصیللوده یر بو یل تبع الحبوب / طاتلو لر صاتمق فرح ایلر قلوب

چوز اکشی اوله قدار شر دیر هموم / چوق اوله اشرار ناس بین العموم

باغ اوکاده اوله ازم اوکاده پیش / اکمک اوکاده اوله هم جمله بیش

الفصل الرابع عشر در حکم خشب برق

١٤ گر بو آیده یلدرم ایلیه پاش / چوق اوله تغیر قو صولر طاش

چوق اولور نهرده کیم یرده یتر / بعد ای اوکش اوله هم اوکا ثمر

اوت بیچن اوکاده اوله دیر بهره یار / منفعت لو در یلک نه حدی وار

نا چوک گلسی قش زهرینه ملاق / ایمی چوق بولا بو یرده نیل قال

پیل صوکی عکسه دنیا چرخ فلک / پیل ایمن سنرلک طوار اوله هلاک

نم اکشی اوله ولایت بولنه / دیر شاعر خصومت طولنه

عزم ایدب لشکر یوریه اوشه دیر / بر مجوسی پادشاهی دوشمه دیر

طالع اولا اقلیم بی مجاز / تا جرا خسران اکثر در ایمی آز

الفصل الخامس عشر در حکم آتش که در هوا بیفته

١٥ صاعقه دوشسه یرامز در نشان / هم سنه بو یل یاوز در بی گمان

چوق اوله اوغری حرامی بللو بیل / تاجره یوللق مضرت در بو ییل

عضه چوق اوله اکثر درختلق / هم بر اولو پادشاه کیده یابق

طالغه لیق اوله قتی فتنه دینم / شر اکثر اوله قتی تیفو عظیم

اتش گره بو یل المه انجیه حسان / تیره لاحیوان اوره قالغه نان

اوشنبو یل خوف اوله واقع در حذر / قاصه یل حنوکنده چوق اوله خطر

گز گیجه اوله صواعق روزگار / از ته هر علت بو یل ای مرد کار

چوق اوله آلام اسقام بی شمار / هم کبیلر غرق اولادیر بنی البحار

ایپی صرنب اولا بو یل دیر دانیان / هم پیشی قیت در اکن کوره زوال

از اوله بو یل صولر دیر ای ولی / یاد جویی کیرز ییلده تمام ایلی

الفصل السادس عشر در حکم بادلر نفخ

١٦ گر بو آیده باغه تفغر دیکله سن / ییل بر اکثر گلور نفعت اوقر

جوق اولا آخرها خیر و نیز نشان | هم سلامتلک امینلک در جهان
خواجه بازرگان سودن گورکی شاد | پادشاهلرده اکثی در عدل داد
جوق دزز بولبل شرح دیری ملال | دگلنه رعیت زیرا بگلک زهی سال

الفصل السابع عشر در حکم باریدن تگرگ

١٧ اوتشبو آیده گر یغه گلدی طولو | اول یرک بگلاری بوتق قیغولو
اوشبو یل بولق ملول دزد خواجه لر | یا غمادن آلجاقی اولادیر بونجالر
جوق اولا بو یلده قطاع الطریق | هم اولا اهل سنتی فکرده غریق
یغول امین اولمایسر دری بلوک | اندشاهی جوق اولا تشکر ایلمک
غله هم بیتت در خبو بات اولالکم | تشکر ایلندن رعیت گورنجه غم
ینل صوکی بولق قحطلق در قتی | جمله اقلیمک اکثی در قحط بنی

الفصل الثامن عشر در حکم باریدن خاک

١٨ یاغر اول توز گلسه یانغمه تراب | اوز رکلک اولا اولادیر اهل خراب
راه تاجر قطع اولا ای پاک دین | پابل اقلیمی قحطلق در بغین
زنگبار اقلیمی تیزلق در قتی | اول ایکی اقلیمده گورسنک تنزلی
کهنم بنجه اورکو ولایت دزم بدم | یابنجه بیدبلر آجنی جوق آدم

الفصل التاسع عشر در حکم باریدن برغ و بالچق

١٩ توز یغه یاغسه یا صوغلجان ایشت | گوک قتی قیزلق اولادیر ای یکیت
بی کفارت خشلق اولا جهان | ستمه در رتبه آغریلی بی گمان
زار افغانستان اگلدی هر زمان | آزنه بولینه دزستان ای همام
اوشبو یل هم جوق اولا موت زنان | انلقی اوکنسی قیزیه اندر زمان
یل صوکینده قیرده اوغلان اوشق | دیدیلر بزبر بولاری هرتیل زق

الفصل العشرین در حکم سلاسلن غبار از هوا

٢٠ گر قتی توز اولا جوق اولا صواشی | حرب جنک اولا نه یاوزنه یواشی
پادشاهلر ظلم ایدهلر آشکار | بیربری بیرنه دوشادبر ایل سنار
بی ضعیف اولا رعیت گوزده غم | ییل صوکنده طلعه ایلک اولا هم
منفعت لو دریلو مزسنیکی کان | ایل امینلک اولا شهر اندره زمان

الفصل الحادی والعشرین در حکم ظلمت و تاریکی از هوا

٢١ بو طرق اولنسه اگر نسی در شرشور | کمالقه لق اولا ولایت بولشور
قیرلر حیوان بونبل دیرلی گمان | غصلو بیل در ملالت در زمان
الا بولق جوق اولادیر اوراوث بجین | بغت اوجز اولا هم اوکا اگین

یل صوکی ایللر امین لك هدی یوق / قنده تاجر وارسه رنج ایده چوق

الفصل الثانی والعشرون در حکم جستن باد سخت

٢٢ کر بو ایی اچه استا قاتینه ریاح / فاسد اوله دیر فواکه بی صلاح
اختلاف اوله بو یل دیر دانیال / چوق اوله حرب خصومت هم جدال
قدرت اولکش در بو آمز در سقف / اوغریدن هم تاجره اوه خطر
قتللق اوزون اوله علت هم دید / یاز ایو کالا ولی حسرتی شدید
هم هر یده دونسه دیتر برباد شاه / ایل قزان اوله و طلعنه دل سیاه
اکن ایو در اوکا هم بللو بسیل / حامله یوکلی چوقی اوله او نشبو یل
اوزنه کوز صوک کوز تنی اوله ستم / اوله بیل صوکی فرح دنیه غم
شاد اوله بکلر رعیت شاه هو آز / ایل امین اوله ولایت پایدار

الفصل الثالث والعشرون در حکم بانکی که از هوا شنوند

٢٣ کلك کوکدن سه فواکه اوله از / چوق اوله یا کلسه کلام ای سر فراز
از اوله کسب معیشت اوله ضرر / لشکر اهلندن رعیت کوره جور
مشرقی ایلنده عساکر دیرله / اوغورشا لشکر ولیکن چوق تیرلته
طائفه لق اوله امین سزلك قتی / فارکش اوله تیشی ایده رحمتی

کوکن

الفصل الرابع والعشرون در حکم بانکی که از زمین شنوند

٢٤ کوکنه پیر اوت بجین کم در شفا / یل قوراق هم بارن اسیدر هوا
جیفه هم بو یل خوارج شاه دیر / یوللی محتاج اوله چوق همراه دیر
پادشاه دشمانی طوته توتیه / قدرت اوکش در قحطلق در قیمه
غصه چوق اوله هر بشانایی عدد / شدت قلت اکش اوله به بد
سانی قوشز الندن ای امیر / قومغه یورت بوله خرد کبیر

الفصل الخامس والعشرون در حکم لرزیدن زمین

٢٥ زلزله اولنسه بو ایده ای رفیق / اوزره بو ایده قطاع الطریق
کوزه بونلردن خلایق انتعاف / هم قنی اوله مرض بی نیل قال
یل صوکینه ایلك ای اهل کرم / نعمت اوجزدر ایبت کیم تا درم
اقلیم اوجزلق اوله اوکا تجمل / خلقه خیر اوله پیه غصه بجنل
الاکافر اقلیمی قرن لق تنی / کی قحطلق در و با در آفتی
دن اجنده دیزه نه کور ای پیشا / فتنه لر چوق اوله جمله صوطنا
باد جوی کیره اولا دیر بی حساب / اول ولایتده اکثر تبله خراب
اوزنده اوکش اراجیف لر دیم / چوق اوله جنك خصومت خوف بیم

ما آذر و مارتيت يعني اول بهار آيي

تبسن قنی اولا صولو طوله عیون / بیکده اولومی نیسلا خلقی زبون
ایکی یوز آلتی سکز در بو شباط / کلی معنی ذر دکل در انبساط

~~الباب السادس در اسماء آذار وعلامتهای~~

مادت

واین بیست پنج فصل است

٦ اول که هر اسمای اول قلدی یاد / هم بو التنجی ایه آذر دیدی آد
الک یاز ایناد بو ای اشهردهم / بو اتوز بیر کون اولور اشهردهم
بیلین آیی در بو کار رسته یار / آدینه مارتس قومش عجبالر
کر بوای اچه طبیعت بیلسین / کار رطب اول در تدارک قیلسین
اعتدال ایله جوق اولور انده قان / غزل اولیب تخندن اینر بلغم روان
جمله افلاکک وجودی در بونه / جوق اولور شیشی هم جبان ای یوزنور
هم بو غزا اغرییسی هم کوز آغریسی / جمله قان رنجی اکثر در طوغریسی
اوت ایجب اعضای طوکلرمی کوکل / یا حجامت یا فصد قان الدرمق کرک
طاملو آتشلر یبجی اول ای طریف / هم برشت یومورده ییه سک ذی لطیف
سنن سرمق یمه هر آجی کبی / یعنی صوفی سنبل او ترکاجی کبی
هم ابو سعیدن اچمک صولودیر / بیبیی استینه برنجی طولودیر

نیجه کوز دیدم بونی طرح ایده لم / رشته طاپیه تا خبر دریده لم
ذبح طرح ایدا او قوت طونه تخت / سن بجه حجامه کیر ای نیک بخت
بیکده آدملر طعامی آزیه لون / یشلو کیشیلر نه کار کسه دیسه لونا
رابعی خمسی دیمش مشهوردر / قول موسی در عدد مشهوردر
هم چقا زبرده الجوز ای نام دار / بوبله بو یازیشی حکیم روزکار
تزرع مقدم طوغی طوقوزنجی کون / تخم ضرفه طوکلر ای ذو فنون
هم اونبجی کن ایو کوندر تمام / روزی سعد اولدی حقیقت انتظام
اولکه طیب اککلو کرامت یو یوزر / اون ایکی سنده حجامت یو یوزر
بنسه تمام اولور بوکن غمین هم / یکدی بنشی یازکلدی چون آیرتی نهم
اون اچنجی کن بو ایکی ای کیشی / دوبله کوندر یوز آبر ابر کیسی
اون ایکی ساعت اولور دوکون کی / بوده برکن در عجب ای ذو فنون
اتفاق ایتمش خلایق بی جدل / بوکنه دیرلر تحویل شمس الحمل
هم بو کا آیدر نجم اول بهار / زیره نوروز کونی در ای نام دار
چونکه بو ایکی اولا تمام دیسه عشر / نه یلان اینسنده کوزلارین آچر
بیره یوزم نشدی کوچک کوزلوین / گاه چوزدی دن کبی کینده لرین

دیولردی دنیایه دکیم بقام تا نه در خود ییتعلر نیچون چقام
تا اولنجه اوترم دیو سنکوکی یوزر اورایم تنکری یه دیر دونی کنی
جون خروج وقتی گلر طورمز چاغار کوره زحلر ویزر تانکلر یقار
صو غلیظ اولر دکزلر قاره زر جون گنش تیجری ضوازره اوزر
تنکری اغلم در قمودن سیلدکیم برعجب سزدیر بوآرا دحکیم
کزدکلر وار گلدی جوق اندزشها کی اوجق در قنی آدی سها
کوزدی کورمزدیر آکا تزک بل کلو کوزی نورین دانکشدرز انده دلو
نه یوصارق دز یوزی نه بللو نور کاه کزینر کا کزنمز تیب دز
اوغلی اوقی سنه کتبنک یا تزی اول کیبی پاتسه دیر آکا کندسی
خوشی جاع اتسه تمام با اعتقاد تنکری جومرد درتومز دیر نامراد
بتسی یکرمنجی گنی ای دیتسه پر روزگاری اولدر منجم ایتلم دیر
هم یکرمی اکنجی کن مثل العباب فرغ مؤخر طوغردیر اوسی لباب
بیلیه اول کنده طولیند هم عذا جمله مزدل شرنی تنکری صنوا
جون یکرمی بیشی اولابودر عجب نساذیلق آیلر نفقاری توم هب
بیرم اولدی کافره اول کن هم دکن طاهر اولدی تمریک حلی اذ کون

هم روایت در حقیقت نقلیله بیتل بوکن ایجنده جلالبدن جبر آیتیل
اندی مریم قانته ای خوشی نفس اوزدی بیکنده تا بیه اغین ندی نفس
طوغدی جون عیسی تدبر ایشید کز تنکری دربو باغده اوغلی دیدلر
هوزه سیلو کر قولیدر تنکر نبوک تا بیی درفرض احکام شرعی نک
بدی واجدی یوریدی اوینیدی سیلدیکی دکل طوزدی طوغدی بویدی
تا قدی انعلادی کلدی اولدی شاد آخرت آکا ادی قیلدی حقی یاد
هم آنا اجکدر حقیقت بی گناهی دوزخ اولسه کرد طوزر روان
بوکه تاکیدر خوم دستند وعیب بیتسی نیچه ادم دکل در اول نبی

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

اکن طوتیلورسه تحیل اولا اوکاد جمله نعمت اوجزا اولا ازفاد
نیل صلاحیت لو بیلی دریاشا بیل هر نعایم اوکا خذن آتشم بیل
شام ایلنده یر اولوک بالتعب منه می قیلد هلاک انداز غضب
اکثر بن ایجو رلر اوشانه ستم جمله دشمن شاد اولا اهلینه غم
اول ولایتلر نیتن دری کدب قیرله انسان آکتی اولا جوب
تینتی یوزدر باغ ابو اندز علی روم ایلنده اولا هم خوب نقش

جوق اولا هم اوم ایلنده دیرغزا — اوته کناری سنستانزی سزا
تیره لکجه بو نجه قالابتی بیته ناتس — ایل الب قلعه یقالر بی قیاتس
کر طوتلدقده اولا زنک قزیل — قزلیق اولا دیر ولایت بللو بیلک
تیغقوبه دنیا جهان خلقی قو — ایل امین اولمایه هرگز ای عمو
جوق اولا تیغقو خلایق ایچنه — هم دشنا انسان مصیبت رنجنه

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

٢ ای طوتیلورسه نه دکور ای عزیز بر — قزلیق اولا دیر جهان مرتسنه تین
الابیض جوق اولا دیر یونی قیاسی — هم جکر کادن ملول اولا اناسی
جوق ایلیر دربو ییل قازیله جونت — انی بیلیب بچه لر بولا ثبوت
مصر ایلنده یغمه یغمور دخی — هم بر اولو پادشاه مشهور دخی
تیز ایلر در هلاک اندر قتون — بیر بیرینه دوشه دنیا قوم جون
فتنه لر باشی قالدرر دوکیله قان — هم طوار جوق یغالار ای جوان
بیل اوجزلق اولیسر دربی امانی — نحس بیل در خیری یوق شر دربی همینی
جوق اولا بو ییل صولر دیر ای پاشا — انل لشکک سوزی امل در حاشا
اهل شرکک سوزی استون اولادیر — تولی قوت طونه دل لر طولا دیر

قابتو اولسه یوزی دکلا سزم — آتف ایدر باغاله اوکمز ازم
یوزینه یوز خنافی هم رمند — بونلیه بو بر منش حکیم معتمد
کر طوتلدقده یوزی آغ اولا هم — جوق ایلیر در مطر تمامیه نعم
جمله نعمتلر اوجز بیل قوتلو در — آخری بیلک دخی قوتلودر

الفصل الثالث در حکم دایره آفتاب

٣ کون اغل لنسه بو آیده بیل عیان — جمله نسنالر اوجز دربی کمدان
جمله اشنبا هم اوجز در اوشبو بیل — بیل برا کتلو اوجزلق اولا ایل
ای کد یلر کون آغل لا نرسه کن — یغمر اوکسی یاغه دیرانده فتون
هم سنکل لک بی قیاس جوق اولا — جارپایه و اناسنه بیله اولا
قویه اقلیمنی هم براولو شاه — جیفه ایلندن قجا اول بی سپاه
بوسنبنه ن طلق اراسنده هلال — یوزیه جنک خصومت هم جدال
فتنه لر ظاهر اولادیر قو ایلا — اولمک الدر مک دیلم قان دوکله
ریح باتیسی جوق اولا بو بیل هبوب — فاسد اولر غله هم در جبوب
بیل قیطلنی اولادیر بر دی شدید — کن یلی باغت یکی یز قا جدید

الفصل الرابع در حکم دایره ماهتاب

٤ ای اجل لاکن سه یغمر اولاجوق   شول قدر آنده صولر کیم حدی یوق
ایل امین اولا ولایتده یته   عدل داد ایده بولار پادشاه
شاد اولا رعیت امیر طوغری بقه   چوق اولا هم اوت بیتن ای خوش لقا
هم اکین اوکا ایو درهنده زروع   ده کا یوجوق نخل ایو حدسز زروع
ایده اوزمانده آغلانه قمر   یوق اولا هیل نز اولو معتبر
آز اولا ازمقده موئر از آفه   بی منافع بیل اسه بیل مطلقه
آی صوکنده اوله کرکما کذاف   بوکنده هم ایلر حکیم لر اختلاف
بعضیلر بویله معلنی کاله دیر   بعضی سی احکام برنجه قاله دیر
بیکرکین تنکری بیلور بیلمز آدم   اول له بیلدم دیر یلان دیر بن نه ایدرم
آلا الدرکیم ولایتنده بولدیلر   تنکری دن فضل عنایت بولدیلر
سوبلنه مقبول دزر الکنه کیم   یوغسه بیم اولا منجم یا حکیم

اللمعة الخامس در حکم ماه نو

٥ کالقیون نوزنده بوایده علاف   جمله اشیا قیمت اولا دبر دایما
اکین آز اولا آز اولا نبات   غله هم آز در فواکه بی ثبات
بر اوجی یوز کز وطوغه ماه نو   یعنی بولدر غنی دیر بیل سو

بسم الله الرحمن الرحیم

جمله اکین جوق اولا بیل قوتلو در   هم یراکتلو صلاحیت لو در
بیل اوجرلق دز کورزا اولو کیمی   بینه آیو دز طولو در باغ ایچی
اوشبو ای کورندکی کوننده اکر   یا چیسا اولسه یا قوه یا غسه مطر
هم اکین جوق اولا بو بیل هم اوجنده   ایل امین لک لر اولا دیری بیلدوز
کسب اوکسی اولا امین درهر طوار   اصیلو بیل دز بوییل نه هدیی وار

بوانع دیرکه فی النجوم

اللمعة السادس در حکم ستاره کیسو دار

٦ کر طوغا قویرقلو یلدز اوشبو آی   مغرب افرنجنده بیل ای دل ربای
بوله اقلیم ولایت طوله بیم ظلم   پادشاه اوله مصیبت دردلیم
اوزناللار ندن بولار کلبده شاه   حرب اوکنش اولا مدام قطع اولا راه
ترلیق اولادیر اول اقلیم سندنشر   جونی کجور ریسنده بولا خوف خطر
شوی شرق ظاهر اولا لورنشانی   اول طرفده جمله پیر اولا ویران
اندغی مؤمن تمو اولا ضعیف   قان اکنه دوکیله بر دای طریف
ظلمه یوز طوته جمیع پادشاه   خوف محنت جوق اولا هم درد آه
جوق قساوت اوله بکلرده دنیم   ظلم جور اولا رعیت ده عظیم
بل صوکنده قوته برخوشی پادشاه   ایل امین لک اولا اقلیم بی تباه

اوتوز آتا اقلیم ولایت شاد اولا — مملکت شنلک فرح کیم آد اولا

هم دمشق دژ حلکیدن بزقچی — کوزلرنن ایلدز ادون اوتکسه بیجی

چوق اولا اولکه بلا و رنج غم — درد محنت دشنه ابد غصه هم

اوچ ییل اولادیر تمامت بونلره — برالوک کبی زمانده الامان

الفصل السابع در حکم قادز ستاره

٧ اوشبو آیده کو اولا بیدا خفق — چوق اولا بو ییل ولایتده دمونی

هر پکا کیم بو نجوم عزم ایده دیر — اول بیوک شاهی حقیقت کیده دیر

یاد جوی کیر اول ارضه چوق حزم — هم خرابلقلر ایده الرنه دیم

نیجه لارک مالن آله اول سپاه — نیجه لر باشندن چقه هم نیجه گناه

چوق اولا اوغری حرامی رآه زنی — ایله قیقو یایله شهره حزنی

کی فتی زحمتلو یلدر اوشبو عام — الا ییل صوکنده اول رب الانام

رحم ایدا قوللارینه اول بی گمان — خلقه ایلک اولا هم امن امانی

کوترله رنج تعب زحمت گلا — نه اولا زحمت نه خود فترت گلا

الفصل الثامن در حکم قوس قزح

٨ الکم صاغنل اولاشرقدن یکا — نه کورنرسه دیم خشکین سکا

فتنه باشی قالده توزه زحمت اوره لا — زجر محنت چوق اولا هم اختلاف

حرب اکثر اولا اول ایلده داخی هم — قحط فتنه چوق اولا تغیردین هم

قیشی قتی اولا بو ییل ای نام دار — یابان ایلنده یغمور و قار

گر اولا قوس القزح بحر الجنوب — چوق اولا بابلده استسقام ضعوب

قار اکثر اولا گرآنده شدتی — اکثر ایلدن اولار نجک زحمتی

شرذه نه تطویل کرک یتر اختصار — عامل تجاره ساهدن قورقو وار

مغرب ایلنده قتی فتنه دیر جدال — ظلم اکثر اولا دگرگون اوله حال

مغرب اطرافنده کورنسه علم — مصر الی قیلق تجارتی هم الم

قلب صانیشام ایلنده طوته زنک — فتنه چوق اولا قتی دراننده جنک

مغرب اطرافنده نترت بی کران — دایما چالشی اورش در رایگان

گر اولا بو رمز الا نصف النهار — چوق اولا تغیر بو ییل اول بهار

اوییلده لاصکره اولنسه هم گرد — خلقینی بلیب الکل ایلرو

چوق اولا بو ییل اراجف هم کروب — اختلاف بکلر دو چوق ای زوب خوب

هم اولا اوجاع امراض فی الانام — شنلک کیده اول ییل اوبیجه تمام

ابحق اول شهر ایچنه دز بو ترح — کیم کورندی انده بو قوس القزح

الفصل التاسع در حکم سلاسل بی نف

4 چونکه سوکشک کوزنه اطراف شرق / کیم انک تازی دینجه آدی برق

پارس اقلیمی خراسان بانتخب / نیستی قتی اوله بولنرده وارکلب

هم قتی قحط نی قحطلق در یقین / الّا اول ایکی ولایت درمیین

نیجه لر اوله هلاك الذور ماك / نیجه نلك باشی کیده ضعف اوله حال

پادشاهلر ظلم ایده ذیر مملکت / هم اوله حیران بو ییل بی مرحمت

حیف اکنی اوله بلا جوز ستم / حدن آشا یاغه قار یغمور هم

سیما مغربده بی حد بو مقال / فتنه اشرار اکثر هم قیل و قال

الفصل العاشر در حکم سرخی که اسمانده پیدا شود

10 کگده سرخ اولسه ایشت حال نه در / کور عجم ملکینك احوالی نه در

چوق اوله غوغا جدال هم فتن / آخری ایلك فرح در بی حزن

بیل صوکنده راحت اصلاح اکثر / شاد خرم در ولایت بی حدیثی

سوی مغربده اوله سرخ ایسه گر / مغرب ایلنده اوله بونلر قمو

قار اکثر یاغه دخی حرب اوله / هم طشابو ییل صولر بی حد و بیشی

الفصل الحادی عشر در حکم عجائبی که اسماندن پیدا اید

11 کر هواده بو عجائب کورنسه تاکس / یغمورك چوقلغنه یوقدر قیاس

یاپی اوکنی یاغمورلر اندرده موشی / چوق اقه انقفاداعین جوشی

بول اری بوغدی بو ییل کی عار دینر / پادشاهلر اینجه تجاره دینر

خواجه بازرکان ملول در اوشبو ییل / یوز طوته بونلر خسران بللو ییل

بکلر اچینده اولا هم اختلاف / دبرشر بو ییل عساکر بی خلاف

قیش اوکش اولا دخی غوب ازد تمام / ظاهر اوله دیو خیانتسی بی کمان

یوزره ایلده جفا انده اوه غم / ظلم حیف اولا رانشر اولا هم ستم

هم دکزلرده یکلر اوشبو سال / چوق اوله ملاحه وار دراز د تمام

الفصل الثانی عشر در حکم شخصی که از هوا پیدا شود

12 مثل حیوان اوله کر کگده بو آی / قتل موت اوکش کرا یقسول بای

چوق اوله فتنه بو ییل ای نازنین / ارکولك اولا اولایت بی امین

خوف اوله فتنه ایلا شتر / الا ارتق اینجه اهل قدا

غصه چوق اوله بو ییل هم بیم باك / هم زر اولو پادشاه اوله هلاك

قان اکنی دوکیله ذیرا کس قیغولو / دوزر ایدر بو ییل مفاجات ای اولو

چوق اوله الام اسقام اوشبو ییل / موت اکثر دوزر آمین اولمایه ایل

الفصل الثالث عشر در حکم بانگ رعد

١٣ اوچنجی آیده گورنسه گوك ای امید
بن دیایین حکمتی سن دکله پیر

اولکی کون گورنسه خوشنس اولا حال
بیشی اوکاد اولادیمشی دانیال

پادشاهلرده اولا خیر اوشبو ییل
جوق اولیسر دریو ییل درلو تجیل

گورنسه ایکنجی کونی ای وکیل
دبرشه عسکر تمامت روم ایلی

مغربك شاهی اولادیر بی دروغ
فترت اوکش هر خلایق فی سبوغ

گورنسه دردنجی کون سویلر حکیم
روم ایلی قزلق اولادیر آنلکه کسنیم

یاغ اکسك اولا اوجزلق در جهان
شول که واقع در دیدم فاش نهان

بیشنده آتلی ده بیله بیده گوستا
گورلدیسه گورنه دزای رهنما

جوق اولا بیش اکینلر هم اوکاد
ذوق عشرت جوق اولا اقوام شاد

جمله یر تزوج تنکلیك اولادیر
شهر قسطنطین قحطلق طوله دیر

یدی سنده اوننادك مطلقا
گورلد اولرسه یا اوزای خوش لقا

شام الی خلقی قتال اشترا دشر
افترا نفرت اکثر یا کلشه خبر

کیمی او غلتندا ره هم جوق در مرض
اولر اولر اولنسه بیك صاحب غرض

اونبرنده گورنسه گر آسمانا
اولمقتینا داکن ای رستم نشان

موت اکثر اولا بو ییل ارض العراق
بابل ایلی رجفه در ای یوزی آق

لیکن اوشبو ییل ایا صاحب علوم
یهودی اوکسی اولادیر اهل نجوم

اون ایکنجی سنده ای خیر الشباب
تا یکرمی یه دکن اقل حساب

کی قتی قیزلق اولادیر داییاف
یوق اتا مشتد خیر فیل انتقال

بغدادی آلب ضائق اصی ایده خوق
عالم الغیب اول در نشان یوق

گورلر اولرسه یکرمی دن اگر
تا یکرمی بیشنه دك پشر حضر

کی قتی قیزلق اولادیر ارض روم
خشلق جمی قیلار رنکی سهدم

بر اولو اولا کسبله ادمی دیر
شکلی بیقیلا کیدا بنیادی دیر

گو یکرم بیشدنی اوته تا اوتوز
گرلر ایسه گورنه دردیر بو رموز

بعضی بیشه فساد وآز ای امیر
شهر قسطنطین اچی خرب کثیر

کی قتی اولا صوانش هم ازدحام
الا اوجزلق اولا هر مقام

فتلق اوکش اولا ای خوش لقب
بویله بو ییل شی در اول ابن العقب

گورلر یکت گر اتشا یادی صبا
اکمه انکوره آفت اجتبا

بعضی اکن هم ارزم بولا خلل
ایرشه آفت بولاره هم علل

بو علامت ای صوکی اولنسه شیوع
ذکر ایتدوکم اولیسر بی دروغ

قزلق اوجزلق وبا هم قحط و شر — قورت امینلک مرض هم تعب جر

یعنی کلدکجه بیل اولا ماتم اولا — جونکه بنی سنبلده آنانک کبی اولا

الفال الرابع عشر در حمل [illegible]

١٤ ییلدزم اوته نوا اید ای حکیم — دوکلی یرده شکل لک وار عظیم

چوق اولا علت قتی انجینه مرد — تا بیل ایلنده قتی رنج و درد

ییلدرم اجه اولاگر باد سخت — مشترک شامی بو بیل ای نیک بخت

گندم و قوم متدن براولو شاه دیر — اندره محرز ون ازده هم راه دیر

سوی مغرب اولاکر اوکا بیمش — غله هم جمله اکین اوکا دیمش

بیل بو اکنله قدم لو دز وار ری — قیرله یولق یوبلده دین ار ری

یعنی بو هیچ کلار زاهد صوفی هم — عالم عابد مفضل محترم

چوق اولا تولده ذکام هم سعال — اوشبو لو دن خلق گوزه انفعال

بیل صو کی کیکلک اوجولق [illegible] — ایل امین اولا فرح درجله [illegible]

عدل اکثر اولا امن اولا جهان — بادشاه عادل رعیت شاد [illegible]

الفال الخامس عشر در حمل اتش له در هوا [illegible]

١٥ اوده ذنبا دیشه بو ای آز آسمان — طالعه یق اولا ولایت بی امان

عصه لو اولا خلایق [illegible] یاتر — چوق اولا قیغو بو [illegible] دل نواز

فتنه چوق اولا دنیا اولا خراب — اوله در دیشه بو ییل حزن کوب

آفت ابر شابیشلو آغجه — جمله معدوم اولادیر اوجدنا اوجا

درت ایتلو [illegible] اکثر اولا قران — نه وسط وارد قرانده نه کران

الفال السادس عشر در حمل بارانی [illegible]

١٦ کر قتی باغده مطر دولتلو ییل — کی براکتلو قزنجلو قوتلو ییل

طاعته یوز طوته خلق ایتده نماز — رحم ایده قوللارنه اولو بی نیاز

اولمیه بو ییل خسارت هم ملال — بول اولا نعمت معیشت بی محال

هم بر نجاردیمش بونده خبر — هیچ بلا یه عوا ضدن اثر

نه ملول اولا خلایق نه ترح — الا قیغودن چوق اولا دیر فرح

هم نعم [illegible] متاعلو مفید — بیل ایوکا لا سعادتلو سعید

بول اولا بو ییل اکین بی حد و عد — ایو اولا بیجین طاره اولا بی عدد

الفال السابع عشر در حمل [illegible]

١٧ اوشبو ای اجد یغار اولسه برد — یغر اوکشی یا [illegible] ای صاحب خرد

اکین اوکا اولا قسم اوت یجین — الا [illegible] اولادیر روم جبین

بل املو در وبت در آب و تکار خسته‌لق انواع اولا دیر هر دیار
پادشاهی پایلک بیل شاد و دولتی عبوس جمله دشمنانه هلاک اندر خروس
بی گنازت چوق اولا در لونسم خسته‌لق بولنی اکثر در آدم بدنم

الفصل الثامن عشر در حکم بادید زلزلک

١٨ یاغمسه کبری یا قزل تووز اولا چون یس نیلسر در بلان سیز علو ن
اوت اکثر اولا بیش پیشتر بو ییل خلقک احوالی تووز در بللو بیلک
طالعاتی اولا بوللا نه ییل تمام غصه و تیغو اکثر در هر مقام
حالقنه قیلم امین اولمایه اییل تیقد و غم انلرنه در بو کال قیل
غله چوق اولا هر اوزده ای حذف الا اکثر اولمیه دیر فیلسوف

الفصل التاسع عشر در حکم بارید زنخ و یاکرم

١٩ یاغمسه صوغلجان به ضفدع یا دخی قالدره خود باشی مرضلر ای اخی
خسته‌لق در نیه سودا حشمه هم اوشبو یل چوق در قرا اغری بغتیم
چوق اولا طالعه ولایت ایل قزان درت ایلکلو ده قوان در بی کران
هم وبا وار در بو ییل ای شخص خوشی نیجه ییرلرده عمارت قاله بوش
خوف اکثر اولا ولایت ترکش بیم غصه چوق اولا ولایتده عظیم

بیل معیشت سیز قرنج سندی بدا کی ملالت وار بو ییل ای مقتدا

الفصل العشرین در حکم سدا شغر غبار

٢٠ کورتی توز تو به سسا در بولینان یاوز ادملر قوپا دیر سینه امان
سلطانلر نه عاصی اولالر بولار چوق اولا حرب جدال دن انجار
پادشاه لر و بر وطور لشو الا نصرت پادشاهکدر همو
شاه ایلی انتنون اولادیر با ادب جمله اعداسینه واقع در شغب
عدل اولا بگلر رعیت ساوینه ایل امین اولا ولایت اوینه
خاصه بل صوکی ایو در زور کار از اولا تیغو فرح در نیه دیار
نصرت اوکنی در خراسان ایلی هم چوق اولا حرب قتال کسیل اولادم

الفصل الحادی والعشرین در حکم ظلمی و تاریکی هوا

٢١ گر بو صارق اولا بو ایده دیمشی اولمیه هم اکثر اتلو بیمشی
هم وبا وار در بو ییل بگلایه خشی ای بکی خوش کوته خی قلمایه شتی
طارلق و زملق صوا شمس فی الانام اوزنده چوق اولا هم پاک نسنه کلام
نحفه اندیشه بلا خلقی ضعیف قیقو لو اولا خلایق ای ظریف
بولق اینجینه بو بل بازرگان چوق زمان ایده بولاره ره زنان

قوبه وآز در قران هم ای پاشا | رید لا خوان بو یل هدن اشتا
غله چوق اوله نقصان اوله بوله | بر اولو اوله هلاك اندر دبول

القران الثاني والعشرين در حمل جنتیاد سخت

٢٢ اشبو ای اجره اگر اولورسه باد | یغمور اوزنز اوله ای خوش نهاد
جوز به بعضی بیتیشی بیتمز عنب | هم بیشلر آغجه اوله تعب
خام ایکن دوکیله یمش از درخت | جعفری صادق دیدی ای نیك بخت
چوق اوله بو یل یمش دیر داپامال | چون نبی دن در مصحح در مقال
هم وبا وآز ذر اوراننز اوشبو سال | قاموس دن چوق قیرلادیر قمی عیال
دزدی درکان اکسی واز خنقلق | سیتمه وصفرا اکسی اوله بیق
کنده شهرندن چقا هم پادشاه | دیو شرر بکلاری جمع اولور سپاه
بیل صوا سنده دریا کز جنگ اوله | شهر قسطنطین اچی دل ننك اوله
مصرلی ایلیندن چقا کزبز یغی | شهر قسطنطنیه باصقه آیغی
بالقلی نکدی بلیه ای سزوران | زینت اکسی اوله بو یل هم بی کدان
الا چوق اوله بو یل دیر اوت بجین | نعمت اوجز اوله هم او کا اکسینی
بو مجانب نزدی شیلو جنبش | چیقه شهر دن پادشاه دیر ابه جنیشی

كندو

کنده اسباعی و انباعی همان | اکسیزین تیلج اوله درشادمان
خستلق اجره براقان اوله چوق | یعنی ذردی ذرصده ولق هدری یوق
قیز اوله توخی طعامنك نامه وآز | قیتلق اوله دیر نقصان خود آز
سیتمه هم سودا اکسی دربی کران | اولم از اوله سلامت در جهان

القران الثالث والعشرين در حمل بالملی ازدها شوید بند

٢٣ کوك سکك چوق اوله دیر اغتمام | قتل اکسی اوله قتل بی انصرام
تبشن قینی اوله طوکو دربی وقار | شیلو کیم ایلغی قوبلری نامه وآز
اون نرك سامی یوندن کیده دیر | بعضی قوبی به اسنی قتل ایده دیر
قطع اوله بو لك بولك کالا غمام | بیل ابو کالر اوجزلق در تمام
بغمر اوکسی یاغه ای صاحب جمال | کو ندزین اولوریه ذر او شبو حال
کز کبی اولورسه اوکسی در فساد | قزلیق اوله روم ایلی دیر او ستاد
هم عسا کر دهر ننسا ده مدهعظم | هم وبا وآز ذر ولایتده دیم
خاطری یوتق ملول در اده منك | بعضی قلعاسنی اکر دالرنا هلك
هم بو یل اولادنس سلطان شام | اکر و بزبك کاتوه تیزجك قیام
بعد نثرت بویله چون ترخلف | عدل داد اوله بیجا بل بی خلاف

غصه اولا آملالت هم حزن — خلق ارا سنده اکثر اولا فتن
قحطلق انواع یوبل صعب اولا قال — هم دیره بو یل مقاجان انبعاث
از اولا اصلا معیشت اولا کم — یمه آفت ایریشه زهی غم

الفصل الرابع والعشرون در حکم بانگی که از هوا شنوند

٢٤ یرکولرده ایشته ای نیک بخت — یابن اولابی کان سرتای سخت
صوغلا ایرماق بکاتر بی تیاسی — حرب اکثر اولا یولانه جمله ناسی
یا غلیق ایسلا بکلر آشکار — فتنه و جنک خصومت در دیار
بر اولوس اکیلا دیر در میان — جوق اولا فتنه قابلق در جهان
قحط اولور در ولایت بی امان — غصه و تشویش اید خلقی حزین
جوق اولا اوغری حرامی اوشبو یل — یل یاغمور یل در تمام بی قال و قیل
کر کلدوکی یترده در الا بو یشی — انده اولا دیر بو حکم بعد بیشی

الفصل الخامس والعشرون در حکم لرز زمین

٢٥ زلزله اولسه بو آی اجره اکر — بر اولوکیشی کده دیر معتبر
حوش اوجزلق در تحمل کر یا یغی — هم یا صرانقلمیه یادتک ایسیغی
یل بو لوتلو اولا یغمورلو داری — دوم ایلی قترلق اولا دیر ای سخی

رنج اولا حسنز قربلا دیر غم — جوق اولا اولم رجال اندر عدم
یادشاهلرده عجایب جنک اولا — جوق اولا غدوان اکثر دل تنک اولا
هم بو یل اولا مغاجان رنج غم — سستم جوق در لیک در ملک عجم
کوکیجه دیر آنه ییدای مستر دکار — یتیرلا انواع بقایم آشکار
بابل اقلیم خراسان ایلی هم — ایل خراب اولا بوزیله نه دیم
اول اکی یرده قوپسر مردمان — فتنه جوق اولا دیم دوکیله قان
روز تابستان اولا حر شدید — طالعه لیق اولا وبا دیر هم مدید
خلق ارا سنده اکثر اولا صواتش — قحط اولوکسه در قتل در طاغ طاش
بر اولو سلطان بو یل قتل اولا دیر — ناله و افغان ولایت طولا دیر
دیر بو وبکن اکر یاغه طرسولو — فتنه در ملک عجم ناسی قیغولو
قتل موت اوکثر اولا دیر بر زمان — قان اکثر دوکیله جوق در افتنان
مضربک شامی فرح در کلی حال — بابل اقلیمیته هم دولتلو سال
ایل آن بوتلر دخی آرتوره مال — جمله دشمانه قلالر کتک لاف
هم اوجزلق اوله دیر سرحدی تمام — هم تعاقیده اوجزبی انصرام
دیر بو دیکن اولاکر بو نیشان — یادشاه بولا ظفر بر دشمنان

ونج اكنسه اولا قنی صعب اولا حال — اوجز اولا دیر فواکنه تمام مال
جوق اولا بوزیل مسطر آنده بیاه — بول اولا اکین بیجین ازته کیاه
تا بیع عشرین اولاکر بو نشان — کی مسطر عنبرا مسطور زاسمان
اوت بجین اکن ایو دُر مزه خوش — درلو اثمار فلک وجودی قیله جوش
کوزنن بو دُر اشکل ای اولو — باقینی تنکری بلر ای بختلو
ایکی یوز سکسن اکی دُر بو بیوت — معنیسی محکم دُرر توبله ثبوت

البات المتابع در احکام نیسان ودرعلامات او

ودراین نیست پنج فصل است

٧ اورته یازک لاوینسان اوندجوت — حکمی بن نعیم الله این لی تجود
ادنق اکسکریق اوینلو عدد تمام — سوطو بار میس اونی دیر بالتام
بغدای قاری بلجوبی علرامثی — جمله محبوب دُر ابا عاقل کیمشی
٦ اولکه یمکر آنی قیه بو بیش — بو بیمشی ای آکون ایت بلدوشی
بس بو بکدونی دیبجر لوکی — قوز بونوروا ابدی بیکر توکه
لوتسکان اولنشه تدر — اشجو تمه قالسه چیفا یا بیدر
علم عزدار بلی انه بیده — تمه دهمدرک قوی ای دوی ماه

اشبوای

اشبوای حاتم ابصار علم جماع — سو کلو اشلر مقید دُر بی نزاع
خوش قیخولو دُر تنوب یتمق کرک — طلکلجق صوصان بر ز طتموق کرک
صیدانی بیمکر کیم نافعدر قتی — طتلولر بیمکر جلا بکر رحمتی
اله ما زنهار سقین توزب یمه در — جوق زیان ایدر بوای کیم بیه در
زیره آغو دُر طلوتی پاک از — ملی اجیلردن سقن ای دلنواز
بس اوجنجی کونی نه کوندر دکله کم — بو دُرر محذور صوسی دُر حکیم
علم بنوک دردنجی کون ای خوش لقا — بر اولور یلدز طغار دُر مطلقا
ایکی کوار انوک اندر ثبوت — بیمه نه درلر دشا بر بطن حوت
طولنور نجم سمکر اول کون کرو — بویله دیمشلر کلنلر ایلرو
جمله اشی ملی کر اولا بو یلر قرآق — ابر یلکر یید نجی سنن اتفاق
اول کون البته یغا دُر علم مطر — بار بر قاج طملیا بر اوله تر
طملسا یغمور دینع از آسمان — کور عجب یلدر قتی جشکلر نشان
یلر یوز کالور نبات بنهایه در — قتلق اولادر جهان ای دل پذیر
ابر یلوک اونجی سی کون بی بطون — لکم آنا آمز وفات اندوکی کون
اون برنجسی بونکر ای شهریار — علمه اشلر سکر موافق دُر یدلر

ماه نیسان نوای اورینه ... (vertical marginal note, right edge)

اون اوچنجي سنه اي صاحب سبوغ … كيجه اون بر ساعت اولر دروغ
اون اوچ اولور ساعتي هم كندزلر … لكن اولصون طاجو بلدكلر كندوزلر
بيلني درسكر مدام سيدي كزت … كوكنك استاد سكز ثوري كزت
هم اون التنجي كون اي صاحب خلاص … سرطني آكلو طغار بر نجم خاص
ولنور اول كون كرو نجم الغفر … حق ميسر ايلسون فوز يله فر
هم يكرمنجي كنيدر يوم نحس … قول موسي در قبول ات سوزكي
يكرمي طقزنجي كون درون سنه … ديكر زبانه اول طوليني يلدزا
اي مواضع حسن خلقم حسين … بنه بر يلدز طغار آكا بطين
شرطني ايله كما بر يلداغ آكا … قونشي اولر خوشنه ديار وباي
خوش يغا بغمور وخوش بلينه نيات … بيد جنتده صولي ات حيات
بيد بر اكتلو كلا در اي سخي … اوصلو قازنجلو راحتلو ولخي
جوع اولا هم اوت بيچني اوكه اكين … جمع خلوع ساوينه بيلنه وكين

الفصل الاول در حكم كسوف آفتاب

كه بو آيم ظاهر اولور كسوف … جمع اولا امراض واسقام هم دروف
هم بر اولور پادشاه اوله ملاك … هم اولور فتنه ولايت هم ملاك

بكلمه

بكلمه قيغو اكش در بي صفا … ازدهام ايم ظالملر هم جفا
مصر ايلنم ديم بر بكر لشكري … عاقبت سلطان دنا اول نحس اري
جق قواعد جيقه ايرقسي وحي … لمسنه كرحادك هم رسيم اي اخي
هوكلو رشنه اكش جيقه عجب … وادا نجلر هم ملاكت بي سبب
درلو علتدن بلور تركو تاث … اولمكر اوكش در خلايق بي ثبات
هم قيا بر اولور عالم با عمل … غرق قلماسون سني طول و امل
كه قزل اولاكنش اي شهريار … جق اولا بعيد وبا قتدر ثمار
غله وهم طتلو ازدر در حكيم … آفت اكينه ارادر اي زعيم
هم بر اولور بكر اولا در آشكار … طلغلق اولا بوز در روزكار
جوع اولا حرب وجدال در هر مكان … ايلر قران اوله فرآوان اوله قان
قتلوع اولا در قتي ارض عجم … فتنه لر قيتر اوكش در غصه غم
مغرب اطرافنده اولسه اي اميني … قتلوع اولا روم الي اندر يكين
هم الاروم بكلر بنكر جوق در … ال صنا اعيانه هم بر سوق در
بر بوينه حوشه خلوع اندر كروب … فترت اوكني در جق اولا هم حروب

الفصل الثاني در حكم خسوف آفتاب

اشبو آي اجره اكر اولور خسوف   اوزم اغاجي قورور در فيلسوف

جوق اولور حرب وخصومت فتنه ملم   ملو مواضعه فواكه اوله كم

خستلق انواع اكثر در بي نزاع   درد چشم و كوكس حتي بوغاز بيله صداع

كافر وجاهلر ملم اصحاب الشمال   سوزلري بويلر نجاور بي محال

اشبو ايلر اجره وبادر در كتاب   ملم بلور در خوارج بي حساب

تمامني ايلنور سواش فتنه دليم   قتل اوكشي اولا قحطلق در عظيم

ملوك مدبيان اولسر خلقوك اشي   بولنا بلملو عربدن بر كيشي

الفصل الثالث در حكم دايره آفتاب

كون اغلنسه بو ايوم قلر دقوب   درلو درلو بيلر اديسي در مبوب

تاجره بكلرمن اولميسر زيان   انجنير در ولايت بد عيان

عاقبت سلطان اديسر در ندم   جمله دشمن بويلر اندر عدم

خستلق انواع بويلر ملم در اناس   ملم اوشوع اغلان قوريلر بي قياس

شام الناس بر اولوبكر اله در   الدكي آتي ولايت طوله در

اكنه آفت ارليشر بي كمان   بي وفا دنيا بو امن در جهان

جوق اولا فاجر فجور املر فساد   بس بنكر كيبي زمانه كم اوله شاد

ملم عمارتلر

ملم عمارتلر بويلر اوله خرلبر   طپوق التون اوله در التون ترلبر

ساغنشا كلمز ولا بيتلر نجا   اكلا مشهور اولا حدن كجا

اولابي حرمت نجا مرهه نفيس   اي نجاغزتلو لر اوله خسيس

الفصل الرابع در حكم دايره ماهتاب

اي اغلنسه طشره جمله مياه   قولور ارمقلر عيني بي تباه

ملم اولو بكلر بويلر اوله بجا   حولني معمور اولا اوجدن اجا

پادشاه عادل رعيت محتدم   يلر قوننجسير در معيشت اوله كم

الله جوق اولا بچني در ملم علف   اوكه در بي حد تخللر ملي طرف

پادشا بكلر امنكر اوله اوش   آچلا بو للر اولا تجار خوش

دانيال ايدر بويلر اي مهكار   جوق اولا اغري حرامي اشكار

زلزله اوله بويلر در اول نبي   ملم بمتي اوكا حقيقت اي ابي

الفصل الخامس در حكم ماه نو

جلوه قيلوب كورنسه اي اي پاكه مه   حامله اولانه جقدر رنج و دره

طوغزاني زجر و محنت عسر و آه   سقط بوزدوتاجقي بي اشتباه

برطرف بو قارو طغسه ماه موز   كيجه اغلان قيرلر اي شاه ملموز

كوجكر نيسان بكي آي طوغه كر   بد بلو تلو در اكثى ور ملم خطر
اوت بچيني اوكاد اولا اكن ممو   جنت اوجز لقدر رقزلق طمو

الفصل السادس در حکم قيرتلو يلدز

جوزمر حكمن اشتا اي ذوالحكم   دايما دنيا هوادار اولمه كم
اولوبكلورم بويلر جوق اوله خوف   هم تفكرده قلوب تشويشن جوف
اكسنرين بوشاه بوليسي انعدام   هور لادفتي قلابي انتظام
باغلق فتره اوكثي ور ورملوك   اضطراب انواع بولوره بالهلوك
دبورشا لشكر عظيم هوكيله قات   بربوينه هوشه ورملومو كات
ماميني الاري وروم اقليمي تنكر   جوق اولا فتنه خصومت داخ جنكر
ملم فتن قزلق اولا ورملم و با   شيلر طارلق كم قحا اوله عبا
بابلر اقليمي قحطلق ور قتي   تشنيه مبيح بكزمز جوق افتي
كي دشولر اوكثي ورختلق   اكسنرين ممكل وحفا جابلر بايوق
ملم عجم ملكي امينسز بي كركن   جوق اولا اغي حرامي بي امان
اركلوكل اولا وخصرا اوله حصار   مبيح امنلكر بوق نه تطويلر اختصار

الفصل السابع در حکم قنادر ستارم

دوكله

دوكله يلدز بوآي كراز فلكر   برمعظم پادشاه اوله ملاك
اوديه اورتاره ملم يكلش كلام   تاجره خسر آكنز اكثر راي امام
ظلم ايدر عسكر بولاشر روزكار   ايدر امني اولمز ولايتيلر قرلر
غصلو اوله خلايق بيه غم   روستايلر حالي ياوز اوله هم

الفصل الثامن در حکم قوس قزح

طوغه كورشر قوع الاكمر سنعملى   كي يوز طلغا درر اموان الى
فتنه باشي قلدوره زحمت اوره لاف   زجر ومحنت جوق اولا ملم اختلاف
حرب اكثر اولادخي اول ايلره ملم   قاجمه قو ومه جوق اولا تفريق تم
قيش قتي اولا بويلر اي نامدار   بابلر ايلنره بغا يغمور و قار
كورا اولا قوس قزح نحو الجنوب   جوق اولا بابلره اسقام نى صعوب
قار اكثر ياغه كرالر شدتي   اكثر اندن اوله رنجكر زحمتي
سنره نه تطويلر كوكل بالاختصار   عامدو تجاره شامدن قرغولر
مغرب ايلنره قتي ور ور جدال   ظلم اكثر اولادكركون اوله حال
مغرب اطرافنده كر اولسه علم   مصرالى قزلق قحطلق ملم الم
قلب صافي شام النره هوته زنكر   فتنه جوق اولا قتي ور انره جنكر

مغرب اطرافنده فتنه بی کورلر   دایما جالش ور شدر رایکانا

کر اولا بورجن ایکی نصف نهار   جوع اولا یغمور بویله اول بهار

اویلدن حکمه اوله ملم کورو   حکمنی بیلب التکلر ایلرو

جوع اولا بویله راجف ملم کوروب   اختلاف بکلرده جوای روی خوب

ملم اولا اوجاع و امراض با لا انام   شویله کیم اول ایلر اولنجه تمام

انجوع اول شهر ابجنده دربو ترح   کم کوردی انی بو قوس قزح

الفصل التاسع در علم سلاسل برق

جونکه شمسکر کورنه اطراف شرق   کم انکر تازی دلنجه لکا برق

پارسنکرای خراسان با شعب   فتنه فتنی اولا بولرداوارکلب

ملم فتنی فتنلی قحطلوع دریقین   اله اول ایکی ولا یتدر ملمین

نیجلر اوله ملاک الدوع مال   خالق الاشیا خدا دربی ملال

مغرب اطرافنده اولدر عیاث   ضرب اوکش اولادیم هوکیلدفان

نیجلر اول فتندن بیتورع مال   نیجنکر کوره باش صعب اوله حال

پادشاه ملر ظلم اودا در مملکت   ملم اولا خسرلر بویله بی مرحمت

حیف اکش اولا جور ستم   حدن اشا یا غنه قار یغمور ملم

الفصل

الفصل العاشر در علم سرخی که آسمان پیدا شود

که کم سرخ اولسه اشت حالی ندر   کور عجم ملکینک احوالی ندر

جوع اولا هر بر جدال در ملم فتنه   آخری بیلکر فرح دربی حزن

بیلر صوکنده راحت اصلاح اکش   شاد و خرم در ولایت بی جیوش

سوی مغرب اوله کر سرخ ای عمو   مغرب ایلنده اولان بونلر قمو

قار اکش اولادخی ضرب اوله فیش   ملم قطشا بویله صولر بی حدیش

الفصل الحادی عشر در علم عجایب که آسمان پدید آید

کر ملوا ده بو عجب کوره اناس   یغمور کل جوقلوغنه یوقدر قیاس

یعل اری بوجی بویلکی عادور   پادشاه ملر انجدا تجار در

خواجه با زرکان ملول دراشبویلر   یوزدنا خسرلر بلاده بللو بلر

بکلر ابجنده اولا ملم اختلاف   دهر شور بویله عاکر بی خلاف

قتل اوکش اولادخی ضرب اوزده آدم   ظالم اولا دزغبانت ای همام

یو دیه ایلوم جفا اندوه غم   ظلم وحیف اوکش ارانسن و ستم

ملم وکذلوده کمیلر اشبو سال   غرق اولر ملاح جوقدر اشتغال

الفصل الثانی عشر در علم شخصی که در ملوا پیدا شود

مثل حیوان اوله کوکلر بوآی　　قتل و موت اوکشی کرا یخشول بای
جوق اولا فتنه بویلر ای نازنین　　اورکلوکی اولا ولاییت بی امین
خوف اوکشی اوله قتنه ایله شوا　　الله ارنوی انجنا امدرا القری
غصه جوق اولا بویلر ملم سم وبال　　ملم براولو پادشاه اوله ملاک
قان اکشی حوکیله درنلسی قیغلو　　دوراین بویلر مفاجا ای اولو
جوق اولا الام و اسقام اشبویلر　　موت اکشی اولا امنی اولمایه ایله

الفصل الثالث عشر در حکم بانکی رعد

اشبو آیده کورلسا کوک ای امین　　بنی دیاین سن اشت حکمی نه بیر
اول کون کورلسا خوش اوله حال　　یمشی اوکا اوله دیمش دانیال
پادشهلر اولا خیر اشبو یلر　　جوق اولیسر ورمقو ورلو تخیلر
کورلسا ایکنجی کون کر ای ولی　　دیو شا لشکر تمامت روم ایلی
مغرب بکرشاملی الا دربی دروغ　　فتنه اوکشی در خلایق بی سبوع
کورلسا دو نجی کون سیلی حکیم　　روم ایلی قزلق اولا دراله کم
باغ ابو اولا اوجز لقدر جهان　　شول که واقع در دم فاش و نهان
بیشنجی التیجی بدینجی کورلسا　　کورندر ای رهنما کر کورلسا

جمع اولا

جمع اولا بمش اکیلر ملم اوکاره　　ذوق عشرت جمع اولا اقوام شاکر
جمله خلق تزویج تنکیح اوله در　　شهر استانبول قحطلق اوله در
بیدنجی اونه دکنی ای خوش لقا　　کورلو اولر بوزور مطلقا
شام ایلی خلقه قتال اشرا رشر　　افتراق فتنه اکشی یکلشی خبر
کبیر اوغلانلار ملم جوقدر مرض　　الله اولر اولسه بکر صاحب غرض
اون برنجی کورلسا کر اسمان　　اون بشینجا دکینی ای رستم نشان
موت اوکشی اولا بکوم اندر عراق　　بابلر ایلی رجفه در ای نور آق
لیکن اشبویلر ابا صاحب علوم　　پنبوغ اوجز اوله در املر نجوم
اون بشنجی سنده ای خیر الشباب　　تا یکرمیه دکن اندر حساب
کی فتی قزلق اولا ور دانیال　　جون نبیه ندر خبر یوق انتقال
بغدای آکور صاتن اصتی ایوجوق　　عالم الغیب اوله در نسیان یوق
کورلوبسه کوک یکرمیسن اکو　　تا یکرمی بیشدن ای بو ملز
کورقته قزلق اولا در ارض روم　　خسنلق حما قلا دنکی سموم
بد اولا اکیلا آکا دیر　　شیلی یقلا کره بنیاکی دیر
کوپکرمی بیشدن اوته تا اوتوز　　کولو اولر ندر کوبور موز

بعض بیشلر فساد ور ای امیر　　شهر قسطنطنیه اچی حرب کثیر

کی قتل اولا سولطان از و تمام　　الله اوجزلق اولا اوره مقام

خستلق اوکثی اولا ای خوش لقب　　بیله بو برمنی ور اول ابن العقب

کورلدیکن کوراسا بار صبا　　آکنه انکور آفت اجتبا

یعنی اکن ملم ازمه بوله غلله　　ابریشه آفت بولانه ملم علله

بو علامت ای صوکی اولسه تبوغ　　عام تا یلرا ولمز کوردبی دروغ

قزاوجزلق وبا ملم خیر و شر　　فترت ایمنلکر مرض بیم نصیبجر

کلبج بیلر اولا تاکم او لا　　جون یپی سیلرا نانمزکیم اولا

الفصل الرابع عشر در حلم درخشیدن برق

یلدرم اولسه بو آیده ای حکیم　　هو کلی بیدم سکللکر ور عظیم

جوق اولا علتدخی انجینه مرض　　بابلر ایلنم فتی در رنج ودرد

یلدرم اجرنا اولاکور بار سخت　　مشرفکر شاهی بو یل ای نیکبخت

کندو قومندن بر اولو شاه در　　الدع مخزون ادم ملم راه در

سوی مغرب اوله کرا وکاهمی　　غلله ملم جمله اکن او کادمی

یلبر اکتلو قدم ور وار ی　　قیتلای حد بو بولنه دیی اری

یعنی

یعنی بر مینه کار و زاهد صوفیلم　　عالم و عابد معلم محترم

جوق اولاننه زکام و ملم سعال　　یلر اولدا اوله کرا خلق انفعال

یلر صوکی لیکن اوجزلق بی قیاسی　　ابلر امینی اولا قدر جمله ناکسی

عدل اوکثی اولا امین اولا جهان　　پادشاه عادل رعیت شاکران

الفصل الخامس عشر در حلم آتشی که در هوا بیفتد

اوده شاد ریسه بو آیده از آسمان　　طلغلق اولا ولایتده بی کمان

غصلو اولا خلایق قیش و یاز　　جوق اولا قیغو بولنماز دلنواز

فتنه جوق اولا و بیمار اوله حرب　　جنکر اوکثی اولا بو یلر ملم ضرکر

آفت ایریشه یمشلو اغنا　　جمله معلولدر بو لر اوجدن اجا

دردا یقلو حه اوکثی اوله قدلن　　نه وسط وار ور قرانه نه اوکن

الفصل السادس عشر در حلم باران سخت

کر قته یغسا مطر حولتلو یلر　　کی بر اکنتلو قز نجلو قتلو یلر

طاعتا بو زحوته خلق قیله نماز　　رحم الا قوللرنه اول بی نیاز

اولمیا بو یلر حارت ملم ملال　　بول اولا نعمت معیشت بی مجال

ملم بو نجا لرده منی بو نده خبر　　ملیح بلور رایه عوارضدن اثر

نه ملول اولا خلایق نه فرح   الله قیغودن جق اولادر ترح
یاغه ملم یغمورمنا فعلو مفید   یلرا یوکلا سعالتلو سعید
بول اولا بو یلراکن حد و عد   ملم بجن اوکاد اولادر بی عدو

الفصل السابع عشر   درحکم   باریدنا تکرک

اشبوای اجره یغرا اولری برد   یغمورا اوکی اوله ای صاحب خرد
اکن اوکادا اوله جمله اوت بجیت   الله میوه قیت اولادر روم اجینی
یلرا ولملو در وبا در اشکار   خستلق انواع اولادر ملحا یار
پادشاهی بابلوک شاری عبوسی   جمله دشمانی ملاک اندر خنوسی
بی کفارت جق اولادر لو سقم   خستلق یولق اوکی دردم بدم

الفصل الثامن عشر   درحکم   باریدنا خاک

یاغه طبراق یا قز یلریوز اولدجون   بس قلبسر دریلان سزلر علون
اوت اوکی اولامی قتیدر بو یلر   خلقوک احوالی یوزور بللو بیلر
طلغلق اولا بو یلرنا یلر تمام   غصه و قیغو اکی درملی مقام
جلقنا اقلیم امین اولمایه دل   یاغدغی اقلیم دربو قال و قیل
غله جق اولاملرا وجه بی حقوف   الله اکن اولمیا درفیلو ف

الفصل التاسع عشر   درحکم   باریدنا بوزغ و باکرم

یاغ سوغلجان وصنعزغ یاکجی   قالدرا باشنی مرضلر ای سخی
خستلق درلته سوعا استم هم   اشبو یلر جوقدر قدا اغری هم
جق اولا طلغا ولابی ایلرقولن   دردا یقلوده قدا اندرنی کولن
هم وبا وار در بو یلرای شخص خوشی   نیجه یرلرده عمارت قاله بوسنی
خوف اوکی اولا ولا ایت ترسی و بیم   غصه جوق اولا خلایقه عظیم
یلر معیشت قن بجسنری بدا   کی ملالت وار بو یلرای مقتدا

الفصل العشرین   درحکم   پیدا شود عبار

کوفتی توز قوبسه نادر بوت ات   یاوزکله ملرفیا دربی امان
بکلرینه عاص اولالر بو لر   جق اولا حرب و جدال دم الفجار
پادشامه رو برو طوره عمو   الله نصرت پادشا ملکدر عمو
بکرابی اوسنون اولای پاکابر   جمله اعداسینه واقفدر شجبر
عدل ادا بکلر رعیت ساونه   ایلرامین اوله ولایت اونه
خاصه یلرصوکی ایولر روزکار   از اولا قیغو فوحدرملی بار
فتنت اوکی درخراسان ایلرهم   جق اولا حرب و جدال سیدابی دم

الفصل الحادي والعشرين در حكم ظلمت وتاركي هوا

کر بسا دق اولسه بو ایم دمشق   اولمیا ملم اکن آفتلو بمشق

ملم وبا وار در بو یل بکلا یه حق   طا بکه خوشی دوته وقلمایه شفق

در تشموغ درموق سوا شموغ في الانام   اورتدا ملم جوق اولا ایکلسش کلام

غصه اندیشه قلا خلقي ضعیف   قیغلو اوله خلایق ای ظریف

بولغا انجینه بو یل یا ز کا ن   جوق زیان ایم بو الدرم زنان

قوینا وار در زیان ملم ای پاشا   قیرلا هکو عیبولن بو یل حدن اشا

غله جوق اولا نعایم اوله بول   برا ولو اوله ملاک اندر ذبول

الفصل الثاني والعشرين در حكم جنبش باد سخت

اشبو ای اجره قتي اولدے بار   یغمدرا ورنسر اولا ای خوش نهار

جود یا بعض یمش بتمز عنب   ملم بمشلو اغجا اوله تعب

خا ملکن جو کیله یمش از درخت   جعفري صادق ددي ای نیکبخت

جوق اولا بو یل یمش در دانیا آل   جوق نبیدن در صحیح در مقال

ملم وبا وار در اورانسر اشبو سال   قامدن جوق قیرلا در قیز عیال

درد بي درمان اکش درختلوق   سته وصفرا اوکش اوله بیوع

کندو

کندو شهرندن جقر بر پادشاه   دو شدر بکلا رجمع ایلر سپاه

یلر سو شلو درنجا کن جنکر اوله   شهر قسطنطینی اجي دلتنکر اوله

مشرق ایلندا جقه کر بو یغي   شهر قسطنطینه باے آیغي

با قسن تکثوي یلور ای سرورلن   زیع اکشغ اولا بو یل ملم یے کورلن

الّه جوق اولا بعد یلر دراوس بجیني   نعمت اوجز اوله ملم اوکا اکیني

بر عجب سوز سیلمش اندر حبش   جیقه شاه دن پادشاه دریا به جیش

کند انباعي واشیاعي علمات   اکسمز بن اقلیم اولادرشاه قاآن

خستلوغ لردن پر امان اوله جوق   بعض زردي درصي ولو احد یوق

قز اولا ندجي طعام کرنا که وار   قیتلوغ اولادر نعایم ملم یار

سته ملم سوطا اکشغ دربے کورلن   الملک از اولا سلامتدر جهان

الفصل الثالث عشرين در حكم بانك از هوا شنوید ند

کرلسا کوککن جوق اولادر اغتمام   قتل اوکسغ اولا فتن بي انفرام

قیسن قتي اوزن اولا طوکل دیب قاد   شیله کم الفي قریلر نا که وار

اولا یدوک شاملي یرندن کیمه در   بعض قومي یا ني قتل ایم در

قطع اولا بو یل بلک جونکم غمام   یلرایدکا لرا جز لقدر تمام

بغمورا اوكنی یاغه ای صاحب جمال كوندزین اولدی درلشبو حال
كر كجا اولا اوكشدر در فلك قتلق اولادوم الی در اوستلك
هم عساكر ویرش رومی عظیم هم وبا وار در ولایتده دلیم
خاطری یولق ملول درلر موكل بعضی قلعه سن اكیدرلر شاه كر
هم بویدا اولادمی سلطان شام كوتره بو بكر كرو تیغ جكر قیام
بعد فترت بولنا جون بر خلف عدل داد اوله نجا یاریی سلف
غصه اولاكه ملالت هم حزن خلق ارالسن اكثی اولا فتن
خستلق انواع اكی صعب اوله حال هم ورا بویله مفاجان انفعال
ازاولا اصتی معیشت اوله كم بیمشا افت اریشر وای زغم

الفصل الرابع والعشرین در حكم بانكه از هوا شنویدند

بیر كیدلدری ایشت ای نیك بخت یاپی اولا بی كران سی جای سخت
سوغلا ارمق بكارهم بی قیاسی حرب اوكسی اولا بولا نا جمله ناس
یاغلق ابلا به بكلر اشكار فتنه و جنك و خصومت در دیار
براولوشاه اكسلا در از میان جق اولر فتنه خرابلق در جهان
فترت اوكنی در خلایق بی امین غصه و تشویش اوج خلق حزن

جعا اولا اغی حرای هم بویلر بلر یوز لقدر تمام بوقال و قیلر
كورلدو كی یوحا للآ بولیش انی اولادر بو حكمی بعد بیش

الفصل الخامس والعشرینا در حكم لدز یدن ادمی

زلزله اولسه بوایتی اجره اكر براولو كیشی كدادر معتبر
خوسی اجزلقدر تخلتر یا یغی هم بصرا قلیمه یاربكر لریغی
یلر بلتلو اوله یغمور لو و حی روم الی قتلق اولادر ای سخی
رنج اولا احد سز قدیلا در غم جق اولا الملك رجال اندر عدم
پادشاهلر ده عجایب جنك اولا جق اولا عدوان اكثی دلتنك اولا
هم اولا بویلر مفاجان رنج غم ستمه جو قدر بولر اندر عجم
كر كجادبرانه یورای مصر كار قیلا انواع بهایم اشكار
یا بلد اقلیمی خراسان لیلر هم كی خراب اولا بو زیلانه دیم
اول اكی یرده قدیلر مصرمان فتنه جق اولادیم جو كیلم قان
دوز نا بستان افلاحت و شدید طلغلق اولا و بادر هم مدید
خلق ارالسنده اكثی اوله سولتق فترت اوكشدر فتنی در طاغ كلكنی
براولو سلطان بویلر قند اوله در ناله و افغان ولایت طوله در
دیر یوز دیكن اكر یاغه طلو فتنه در ملك عجم ناسی قیغلد
قتل و موت اوكی اولادر برزمان قان اوكی جو كیلم جقدر افشان

مغربکر شاهی قدر حدر کدکلو حال بابلر اقلیمنده هم دولتلو سال
ایلر اولا بونلرده خی ارتوره مال جمله دشمانی قلالر پایمال
هم اوجزلق اوله در سرحد شام هم نعایم دن اوجزلی انصرام
دیدی قورنکن اولاکه بونشان پادشاه بوله ظفر بر دشمنان
رنج اوکسک اولاقتی صعب اوله حال اوجز اولا در فواکه کاه و سال
جوع اولا یغمور بو یلر اقا میاه بول اولا اوت بجینی ارنا کباه
تاسع عشرینه اولاکه بونشان کی و باغی امطر و اسمان
اوت بجینی اکن ابوای مها خوش در لوا اسا صنکرو جعای قیله جوش

الباب الثامن در احکام ایار ست و در علایم او
واین بست پنج فصل است

بحر معنیه کدو عزم ایدلم اول آخر حکمنی نظم ایدلم
خوشنا شروع اندک ایارنه بلدر شکرنی مشکر کلابه اشلدق
اول که هر شیء کی بلور بنیادینی بو آیکر ماهی قودور آدینی
صوک یاز آیدر ایا یسف الشباب هم اوتن برکن اولدای ماهتاب
جوع اولور صفرا هم ایله بیر یقین طوزلولشنا لدیمه زنهار سقین
زیره طوزلولر بو آی ای باجیا کل صفرا دیر حقیقت بو القیا
کرقتی طوق اولماغ کوزلندرم کم اراق اولا و جوعکدن ودرم

ازینب

آذینب کاذنا در ز صحت بولن جوق یینب یاتن دررنیوبس اولن
منفعتلو دربو ای یاتسن قوز ییمک طوتنه خوشنس در هله بندن دمک
بی نزاع حمام ایتودر هم بو آیی هم یمک اتلر خنظ ای رهنمایی
خاصه صیغوات هم بزبانی دخی بواکی اندن صافینی غسل ای اخی
التیسی کونی یاوز درهم ذلیل دنیا دن کندی بوکن ایوب بیل
هم سکزنجی کونده شید بیوم هیچ بولنمز اندا خیر الا که شوم
اونبرنجی کون که خیرایجون ادی اول تکلور کیم ادی قسطنطین ادی
یلی دره طابوجیلر دن قوبدی دیر الا قسطنطینی کندو یابدی دیر
اون اکنجی کون یوقلق مغتنم نه سعادتلو کن اولر یا ظفر
جهد ایدوب سن بوکنی هرشی سوزه کوز کیم بو ای بوبله کداشنی بی شبوز
اون اوجنجی کن بوتک بزوبن طوغر یعنی الکر در ادی ای رهنما دار
هم کوز و اکلیل طوتونو اول کیجه کی علم دزبو علم نجمی ای خواجه
بسی نوتک اون دردی کن ای عقل بول کیجه اون ساعت فلک اندر شمول
یعنی اون درت ساعت اولدی النهار کوزنکه آچ جان غفلتدن اویار
کتر بوکن اشتار ایک ای محترم کونشک جوزا دررز منزلی هم

اون طقوزنجی گونه صاحب معاش — بو رصدده گوکرتلو تمام اولدی فاش

چونکه اغوستوسس اولا بللو بیان — یلده بر دم قان اوتزاول صوعیان

حادی العشرین بونک ای فکور — شهر قسطنطانی یابن تلغفور

دنیادن گیتدی یری قالدی ایسوز — قالدی قسطنطنیه مشهور بو سوزه

بو کتابی یاد ادانی یا الله — یوزی صوینه بغشلابی گناه

سادس العشرین اولا گر بی دقیق — دیرآن الذن طوغدرسن بل حقیق

هم گر اول گن طوغلینه نجم ذنب — علمه مشغول اولن درویش عمروکی عجب

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

گون طوتیلورسه بو اوچده اگر — دیکله حکمنی نیته در ای معتبر

اهل حرفت ازتوه هر صنعتی — طوتلر اتریسی عجب آفت الی

طوتمه دکمه بشرمه بی تبان — جوق عجب ینلو قوبادیر درجهان

اولمیه بو یلده دیو دزلو بین — هم بیش اغاجی علتلو بیشی

هم اولا ایللر خراب اندر عقوق — فترت اوکشی در بو یلده یا قوه

عجز و فترت اکسی در درجهانا — طالقالق اولا قحطلق در زمان

گر طوتلدقده فزل اوزنه یوزین — دیکله احدی جعفری صادق سوزین

چوق اولا قتل و جدال اضطراب — پیغلا اقلیم بلاد اولا خراب

دائیما ایدر فطلدز بیم باک — هم بز اولو پادشاه اولا هلاک

حرب اکش اولا بو یل دیو جابی شرق — ای بچه اقوام اوتلا دیر صوده غرق

فتنه جوق اولادق بین الملوک — بزبگ ایلیده نه چیقه دیر قلب حلوک

اول بشندن صکره طوتلسه تمام — قزلق اولا دیر و با در اهل شام

ثم اگر دلکو برجنه قلعه سی — تنگری خشمی در نه دیم طالعه سنی

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

آی طوتیلورسه بو یل اولا قزان — بابل ایلنده قحطلق در زمان

هم عجم ملکی قحطلق در قاسنی — کی حضرابلق در و با در افقی

هم تغییر در بو یل یتغور جوق — تازه بالق دیدار ایه هدیه یوق

ثم بو یل اوکا قمو دزلو یمشی — جوق زیان ایده آناتسن الوان کمشی

ایل امین سزلک اولا خوف انتقال — غصه جوق اولا اسلال اندر ملال

زنج حصفرا در اکسی بی سرسری — هم براقان اولا زنجک اکثری

مغرب اطرافی قتی در خستلق — قان اکشی دوکیلا حرب او شبوطوبی

ثم اولا اولادی مغرب زمین — بونلیه در ملک عجم خستلکی هانی

مشرق اطرافنده مشکل در شغوز　　زنبت اکنی اولا بو مژده بی خطر

قشلق وار بوکلده عورتلرده ییل　　جونی دشوررلر ولد بولنلر بوزیك

کز طوتلدقده اولا رنکی سواد　　جوق اولا موت النسا دیرهم فساد

بیرلو حیوان بهایم بی عدد　　قالسه اولا هم بو ییل تعجیل الموت

الفصل الثالث در حکم دایره آفتاب

کن اغللنب ایتث حکمین روان　　شرو فتنه جوق اولا دیر بی کمان

نیجه فتنه قوپه طاغبو در فساد　　کی خرابلق قوپه دیر ای هوش نهاد

قاطع سارق قیده انتقال ایده　　کی فتنه رحمت ویره بی حد و عدد

ییل بولنلو دری دخی تغیر اکنی　　الا ییل صوکنده احوال اولا خوش

پادشاهلر رعیته عدل ایده چوق　　هم محبت کوسترلر حدی یوق

سایونه هم دم رعیت شاد اولا　　عدل اولا جون قیقودن آزاد اولا

ییل مبارك در اکنی تربی شهروم　　الا اولا دیر بیق سلطان اوم

الفصل الرابع در حکم دایره ماهتاب

آی اغللنه اکنی درفتنه دیر　　قان اکشی دوکیلر درجمله یبر

ییل ابوکلمز اکنی ترکم دارز　　ابل بولالنده شهریه محکم دزر

آزبه تعداد ای چوق ایلسه دیر کتاب　　هم قرد اوزم ادکاد دیر بی حساب

جوق اولا حرب جدال اندر شرار　　ایل ایمین اولمز زمان نه ایلسه بر آر

هم اولیسه در ملال اندر قلوب　　غصه و قیغو تفکر بی لغوب

الاندن قحطلق دز فتنی　　کوره دیر بو ییل خلایق زحمتی

قشلق اوکنی اولا چوق اولا رنج　　بیتك تا تعلق همان اکنا یه کنج

الفصل الخامس در حکم ماه نو

جال قیبون کوزنسه کر بو یکی آی　　دکله فسلین نیجه در ای جسته رای

رنج اکشی کوزه شریف هم حسین　　هم الت اولا یا مریدی تعیین

بر طرف بوقار ورق طوغنسه هلال　　جمله نعمتلر رخیص بی اعتدال

ییل بر اکتلو خیرلو کاله هم　　قلقتك اقوای ایکو در دم بدم

کر انوز کوندکه کورنه ییکی آی　　ییل صوکی عاقبت قحط ای ذل زبای

زلزله یا بریح اکثر جیقه دیر　　یا فتنه سیل کر نیجه ایل بیله دیر

تاسع عشرنده کورنه کر بو ماه　　کلنذ و ایلندن جقا بر پادشاه

آیرف ایله عزم ایده لشکر بیلا　　لشکرندن ملکه یا قابن اولا

کلنذ و اقلیمینه کاله عاقبت　　انتقامینی آلا دیر عاقبت

کیمه ظلم اتمه شاه بی غرض　　اوسته بیل یولنی بتنی در بر مرض
هم مریض کیم اوسته بیل اولمایه ساغ　　گوز یوراکنه عجب در اولا آغ

الف السادس در حکم ستاره کیسودار

ای دلی بلبل یازی گل خوی خوش　　سچلو یلدز طوغسه حکمین دکله اوش
روم ایلی طالف اولا دیر بی گمان　　فتنه غالب در بو ییل هم ایل قران
آلکی ایو در بو ییل اوجدن اوجا　　الا روم اقلیمی تیزلیق ای خواجا
هم وبا جوق در گوزلر زحمتی　　بابل ایلنده قحطلق در قسمتی
هم یمن طایفه اجوزلق در جهان　　ایل امینلک در اهل قلمه عوان
ارض قسطنطین ایچی طولا خوب　　هم خراب اولا مداین فی حروب
گنده وایلنده نچه سلطان روم　　جوق صواش ایده عجب وآزمی قدوم

الف السابع در حکم شادنبندار

گر چقدقی اولسا بو آی آز اشتان　　مغرب ایلنده بیزاران اولاقان
بو بر ایلنده گگل کوطوته زنگ　　بو اکی اقلیم طلو در حرب جنگ
هم ولایتده قریلا جدق کیشی　　خود هلاک ایکدر جهانگ صونکی ایشی
ذوکلی ایلده بیوگ اولنمه قتی　　بر اولو کیشی یوق اولا ای فتی

ایل

ایل خراب اولا ولایت بیقله　　شویله کیم دوشه خرابی یر دجله

الف الثامن در حکم قوس قزح

سوی مشرق گر اولا قوس قزح　　جمله آلینلر ایو دیلکلر فرح
اوت یچین اوکاد اولا بخت اکا　　التی یولتی نیرلده دیرونسکا
پادشاهلرده عداوت اولاجوق　　فتنه هم بغض جیلدر حدی یوق
گنده وقومی در اوت عاصی اولا　　کی یقینلر در عداوتلن قیلالا
وار اولم قوبن صعب هم آفت ده دیر　　قتلق چوقدر بو ییل عورت ده دیر
سیما بابل خراسان ایلی هم　　بو اکی ایلنده چوق در بو الم
هم باز ایلاری نبات آزیته دیر　　گر بیته محکم دکل تیز بیته دیر
بو علامت سوی مغرب ای حکیم　　گر اولا فتنه بلادر خوف بیم
خوش یغا یغمور مفید در اکینه　　ظلم ایده بکلر رعیت مسکنه
بو ولایت شاهی هم ظلم ایده دیر　　عدل ترک ایده ایلی اینجیده دیر
هم برجالر دمشی بر خوش خبر　　پادشاه اعداسینه بوله ظفر
قهر اولا دشمن سویلیا دیر ابر　　چوق اولا نعمت امانلق جمله یر
بر عجب قولیله هم ای باحیا　　دانیال سنیله حکم الانبیا

قیزلق اوله دیر قیشی ای نامدار / چوق اوله یوللق حوائج آشکار

ذهر شنا بو ییل عظیم زوحده جوی / کی هرمت دُر ولیکن لشکری

اللمع التاسع در حکم بیلاسب برق

مغرب اطرافنده کورنسه شکللی / چوق یغوب یغمر اکنسی در خنکلی

هم قوپادر لو مرض ضعف اوله حال / سنمه لو چوقی دردمنی در دایما آل

رنج صنوا هم اکنسی در رنج دم / غله چوقی اوله بو ییل دیر در اُمم

اوت بچین اوکاده اوله دیر خبر / اکنی آیو ییلی خوشی در زرع کثیر

بو ولایت شاهینه فتح اوله راه / خوار ایده اهر دشمنی دیر پادشاه

قهر ایده دشمن ایلی اوله خراب / واقع اوله دیر بو ییل هم اضطراب

سوی مغرب اوله کر کورنه بایمنی / اکنی اوکاده اوله هم اوکا بیتیشی

بخت اوجز اوله بو ییل هر مقام / چوق اوله یغمر اکنسی اوله تمام

اللمع العاشر در حکم ... که اسمان پیدا شود

سوی مشرق اوله کر کورونسه نشان / اوت بچین اکینی اوکا دیر بی کمان

بغدای اوکنسی اوله ارتار دیر صونکره / خاصه مشرقدن یکا اوله بولار

ییل صونکنده تو به ای بندر الا مم / یول اوروجی هم یاووز قتال آدم

چوق زبان ایده بولار ایل کوردم / ایل خراب اوله خلایق پیشه غم

سوی مغرب اولا کوادشد نشان / مصر که مغرب البلاد در ای انا

اللمع الحادی عشر در حکم عجایبی که اسمان پدید اید

بر عجب کر کوره اندر سما / کیم قیتی قیزلیق اوله روم دن شما

قیغولو اوله قمو اولوکبی / طاغلغه و فترت طوله دنیا ایچی

پادشاهلر اوشبو ییل ای مرد پاک / کند وخاص قوللری ایده هلاک

اکین آیودر بتنجه مستی / الا روم اقلیمی قوللق در قیتی

هم نواحی شرق ایلی ای مهد تمنی / قیت اوله بونق تخیل دیرهم یمن

هم دیاری یکمده الی مصر ایلی هم / چوق اولوم اوله وبادر تا دیم

جور اکنسی اوله جزایر ناکه ور ز / تمکه اقلیمی عوانلق در دیار

یاری قیله حق مصر سلطانینه / غالب اوله دیر بو ییل دشمانینه

ییل صونکنده اوله دیر سلطان شام / غیبی حق بیلور نه بیلور خاص عام

زینت اکنی اوله بو ییل یتنین اوکا / باغ ایودر هم اوزم دیردن شکا

اللمع الثانی عشر در حکم شخصی که از هوا پدید شود

کر جنا و زکیب کلده کورنه مرد / قیتلق چوقی در تنی در رنج درد

زلزله اولا قران اولا عظیم … دوکلا قان فتنه لر اولا الیم

سارق قاطع کسا یول لاری صعب … تا جراحتلر ان اکثر درهم تعب

جوق اولا بو ییل خوارج شاه دیر … کیمسه یا کیمسه رفیق سنز آه دیر

پادشاه دشمنلری قوت طوتا … کی قتی قهر عدو اولا دیر ای آتا

الملک الذرمک قاپومق فی الملوک … اوشبو ییل هرکز کورنمز ارکلوک

الفصل الثالث عشر در حکم بانگ رعد

عشر اولده اولورسه رعد اکر … جوق اولا بو ییل صولر دیرم مطر

ازته مو امرآض قتی قلب حزین … هم وبا وار در بیل ای در ثمین

هم بیراقان ویره زحمت جانه دیر … کلاز ایده بی کمان انسانه دیر

قاقمه بونلر جوق اولا ملک عجم … بابل اقلیمی اکثر در رنج غم

جوق اولا یا کلشی خبر دیرم مطر … از اولا بو ییل مواضع هر ثمر

اختلاف ایده عرب بی اشتباه … روم ایلنده هم اولا بر پادشاه

قیرلا بو ییل طوار اندن جهان … کی مجرب در نه حاجت امتحان

جمله نعمت لر اجوز در شهر ایل … هب اکنلر یول اولا اوکا تحصیل

ییل قتی تشویشلو ییل در کی ستعین … دانیالک در خبر حق در یقین

اولوریسا تا یکندم بو علم … قیرله بو ییلده آت هم رنج و غم

شاه یا دیکره اولا ای خوش نهاد … جوق اولا بغداد التنده فوقاد

کر کچه میدان بکر می بیشنده ان … کرکسه کوز ای معانی ایشنده ان

جوق چیقا یردن جفا و ری امان … اوشه اکینی بیتا دیر بی کمان

هم اکثر اولا جکر کابیل محقق … کنجه جک اوغلانده جوق در خلق

ای ضوکنده کدت کر آستان … ییل اوجزلق در قلانی شادمان

خلق اکین جوق اولا هم اوت بچین … اوشبو ییل ابخره وبا در روم چین

جوق اولا بو ییل سعید و هم علیق … کلدجی ییلده قتید رخصتلق

هم اکثر اولا دمشق موت الشیوخ … ییل یوزر ییل در طبول نولسنن رسوخ

جینی صباح کورنلا رسا دبر بللو ییل … جوق اولا پنیر اکثر درهم تحیل

هم قران اولا قیونده بی امان … ایل امینی اولا وابت شادمان

که نبی اولا رغو د ای خوش لقا … هم قران اولا قیونا مطلقا

الفصل الرابع عشر در حکم درخشیدن برق

اوشبو ایلی ایجنده کل اوینده برق … الک الدرمک اکثر خلق فا نه غرق

جنک تونت در خلایق بو جدال … جوق یرا مزانسه قنه ای خوش خصال

خلق اراسنده یاوزلق هم فساد　　نیجه بازرکان اوله دیر نامراد

آشکارا اوله خرسز کوندزین　　یایلا اوغری یغی کرکسون یازین

خستهلق انواع اوله بو یلده هم　　جوق اوله خمیده اوجاع دم

الفصل الخامس عشر در حکم آتشلر در هوا بیننده

اوده دنیا کر بیره کلدن کوندزین　　جوق اوله اوغری بلرده کندزین

ایل امین اولمز آکا وار در حذر　　یول اوری بو یل نیتی کوزر خطر

یل صوکی قزلق اوله اندر تلف　　جمله پینزکنه تیب درهم علف

طاغده وحشی صاووار آج طوق　　آدمه حیوانه خسران ایده چوق

تعب ذیب خانه بر هم امتد　　قیلهلر بزلر بو یل خلقه رمند

هم مرض از ترسنقم در هم الم　　غصه لو یلده رنقمکر هم حزن

اوت آکی از اوله دیر ایل سنار　　جوق اوله قوری قوقطلو دوزدیار

هم بر اوغلو که ادا تا یا ادب　　قوت اوله بو یل حقیقت درعرب

الفصل السادس عشر در حکم باران سخت

کر قتی یغمور اوله بو ای ایشت　　ظالم اوله دیر سلاطین ای کبت

پادشاهلر رغبته قیلده کوچی　　کنده قول لارین قیرالر صوکی اوچی

لشکر اهلندن ایا مرد کزید　　جوق مترلر هلاک ایده امید

کر قتی یللو یغه وار اغتنام　　کی قتی یزلق اوله دیر بو مقام

اکین اوزنسه بغایت اوله کم　　جوق اوله بو یل بلا و رنج غم

الفصل السابع عشر در حکم باریغز تکرک

کر طلو یاغسه بو ایده شیلر حکیم　　پادشاهلرده خصومت وار دیم

جمع ایدب لشکر هم ایکی پادشاه　　بو بزبله اوغرشا با عز و جاه

پیرسی اوله هلاک از زخم تیغ　　جوق سپاهیلر قیلهایی دریغ

کر اکنسه اوله طولو ازته پیری　　ارتق اوله یوقسا دائی عشق ایدی

لشکر اهلندن اوله دیر بیم باک　　دزد ایتیلولر دیلیم اوله هلاک

الفصل الثامن عشر در حکم یاربغز قار

یاغرسه خاک ابا اهل تمیز　　یا قزل توزکا تراپیل ای عزیز

یغمز از یاغه قو و در بیلومنز　　تیتلغ طارلق اوله دیر ایلومز

مو نباتات آز در اکنی در اشتغال　　هم اکین اولمز بو یل صعب اوله حال

خاصه هند و بستانده قزیق زمینی　　زنکبار ایلی صواشش فتنه یی

غصه لو اولا ولایتده اناسی　　نایوز یل در بو یل ای خیرناسی

ظلم ایده بکلر رعیتلره هم / خلق اراسنده اکش در رنج غم

جور اکسه اولا قتی خلق اینجنه / کینه قالمنز عوانلره رنجه

الفصل التاسع عشر در حکم باریدن برف و باکهر

یاغه صوغلجان سمادن ای برا / قورتغه یاغه به هود کلدن برا

کیمی قتی قیزلق اوله استغار قط / طارلق اوله جهان ایچی قحط

ایل قوان اوله و طائفه اوله چوق / غصه و تشویش ملکک حدی یوق

ظالم اولالک عوانلق دره عیان / هم کورج یوقسول بابی الده زیان

شادلق اولمایه هرکز سنکه ایل / آنی بر الکلنز دنجز اولابیلد

فتنه اوله دیرلک معیشت اوله کم / اوله اعلابه ملالها دنابه غم

الفصل العشرین در حکم پیدا شود غبار

اوشبو ایده کرقتی اوله غبار / یاین اسیدر قتی صعب اوله حال

آز اوله انهار صغو ادیه عیون / زیره صوقیت در بو یل ای ذو فنون

خسته لق چوق دره قتی صعب اوله حال / اوت اکین قیت اوله دیه زی ملال

پادشاهلر رعیته هم عدل ایدر / ایللر امینلک دره نعمت کیدر

بال ایله خرما اوکا دیر اوشبو ییل / یل صوکی یوهدن ایو دره بللو بیل

اوشبو یل یولی مسطر واری بیاکن / هم بو یلدا اکسنه اتانسه

قیت اولا وجه معیشت دره انام / هم قزیله چار یادن قالا تام

الفصل الحادی والعشرین در حکم ظلمت و تاریکی هوا

کر بلاطه دوشه کلدن پیره دیرند / ییلنه اولمیه اکین افته ایده دیر

بز برمیله الو الامر ایده جنک / کی خصومت وار کوکلر اولانک

اختلاف اوله کثیر اولا صواشی / بچه لر اول اوزنده اوتنایه باشی

بر اولوکیشه وار دوزد زیان / کنب یوق اولا دراز ایده زیان

چوق اولا اوغری ایا صاحب لصوص / تاجر یولنی زیان ایده لصوص

بغدای اوکا ده قتیل هدن اشا / هرنعایم چوق اولا هم ای پاشا

هم بر بجالر دیمشی در وار قحط / ایکیسی بر معتمد رصاده غلط

بو نیله بو یمشی بو قولی اول عزیز / چوق اولا اکن و لیکن نرخ اولا قیز

هم اولا بو یل ولایت دمبدم / غصه و تشویش هم اندوه غم

الفصل الثانی والعشرین در حکم جنبش باد سخت

کر قتی ییل اسه قیزلق دره قتی / فیله سودا ستمه خلق رحمتی

غصه چوق دره کی ملول دره آدمی / غرق اوله دره دکزلرده کمی

چونکه سیاهی قیدلر وار اختران — گندس حیفت قجی بی دامان
مشتری اطرافنه خوب هم هروم — هم عساکر دهر شانه ارض روم
دوم الینده بر اولورک اولادیر — آقین اولور هم اکثر اسبی اولادیر
زنکبار انسبی قتلق بی کران — طارلق اولادیر قتی هندوستان
آفت ایدر اکینه هم آز یتشه — هم اشباللر فتی در بوشتله
دنیه لا یوبل کچی بنیه آتشه — هم ولایتلر ویا در واقعات
اوغل اوزمک چقار متی تیز مدام — چوق اولا لکن بیتار جنون حرام
یا یلا اغری جرآمیلر دلیم — الا تیز کجا بو کثرت ای علیم

الفصل الثالث والعشرین در حکم بانکی از هوا شنویدند

گر بو اید اوکوزلر گک ای امیر — ای کثرت ایشا بسکلرده پیر
جوق اولا مرگ مفاجا در حبیب غنی — حرب اکثر اولا تحرک اید حبیبی
قتل اکثر اولا وچوق ذکیله تان — یغمد اولور اکثر یاغه دید از آسمان
خلق ایچنده غصه وقیغو حزن — هم مشکل لک جوق اید اخلق وهن
کینه ایتوی کره طاتلو سباتات — هم اولا وضع معیشت بی ثبات
آز اولا کثب قزنج بی اعتبار — آفت اید شابیشا ناکه و آز

چوق اولا بو ییل ایوتزدیر هم جبابان — اکین اولورکاه اولمیه دیر بو نشان
لیکن چوق اولا هم صعب اولا حال — اولمیه بو ییلین دیر دانیال
هم بو ییل یولق اکثر اولا اولاد — فی نواحی الباد یه هم فی البلاد
ارض بابلده هم وبا ارض العراق — اوله وبا اصدر خوب در اتفاق
خدبعد آدایلی هم ای دلربا — قحطلق تیزلق قتی درهم وبا
کوکی اولا علامت ای همام — کی قتی قیزلق اولا در ارض شام
بابل الینده قتی در حرب جنگ — ارض فلسطینده صو اوسدن کاتر دیگ

الفصل الرابع والعشرین در حکم بانکیکه از زمین شنویدند

بیر گورلدرسه ایشت ای شخص پاک — بر اولور قیتا اولیتیر تردن هلاک
جنگ اکثر اولا بو ییل آرته صواش — جوق اولا حرب جدال جوق کیده باش
دنیه فترت در قتی قیل احتراز — طائفه لق اولا امین سزقیش یاز
فتنه لر جوق اولا ایل اولا خراب — غصه دن گور تا بیتر در کیتنه خواب
اوت بیتر ازاولا حدسز اولا غم — جوق اولا باغلرده حبه گر میوه هم
کی خرابلق در جهاتا ای معتبر — جعفری صادق سوزیدر قیل حذر

الفصل الخامس والعشرین در حکم گورلدی ز زمین

دکزده اولورسه بو آینده اگر   فترت اولور در دخی چوق در خطر
فتنه غالب در فواکه فوت دیار   چوق اولا بوییل نباتات بی شمار
پادشاهلرده اکثر در اختلاف   چوق بو اقلیمده دکلدر قیل معاف
مغرب ایلنده قتی در هم حروب   بابل اقلیمنده واردر هم حروب
هم عجم ملکی متقاجالو اولوم   هند اقلیمنده بودر هم حکوم
یا غمزی حدن کچه دیر ای امین   جنک فتنه ده قاسی بوناتا زمین
قتل اکثر اولا یاتی کوراولا چاک   بو ولایت شاهی هم اولا هلاک
بابل اقلیمی خراب اندر خراب   قاره کورینه بولاده آفتاب
چوق اسا باین مخالف بادلر   عوزره بوییل وبا دربی دها
کرکیه دیرانه آفت بی کران   قونینه هم سیغوره کیره قران
بابل اقلیمی خراسان ایلی هم   طالعه لیتی اولا و بلقیا حکم
دوت اکثر اولا حلاتی اولا شف   بر اولو شهری خراب اولا یه خفت
پادشاهلرده بو ییل اولا ثبات   هم مغربتر قرالزی بی حساب
هم بر اولو پادشاه فوت اولا دینو   کیمه الدرمز ازی فوت اولادیو
ای بنجا خلقی اولا عت بی عدد   وقت کلمادن براغه دینو ولد

دیبو تورینی اگر اوله تکرک   بر اولو شاها ایریشه تنده دوک
فتنه چوق اولا صواش در هم جهان   قوت اشوب فراوان اولا کان
کر اولا اول وقتده قوش قزح   اوکا هر ذر لویمین ازته قزح
اونت بجیک اکن ایو در اوشبو ییل   هر نعایمدن اوچ در بلکلو بیل
پادشاه قوتلنه چوق اولا مال   چوق اولا اقلیم ولایت بی ملال
اولی ولایت شاه شاد در دون کون   جمله دشمنلری قیلا زبون
خلقی چوق در مرضدن واز خطر   چوق یغه بوییل منافع مطر
هم جنینک بوتنده در بو کونشی سیزی   قلبنی استیلا کلابدن کیدری
اوشبوای اجند که کورینن آی   کیم آنا کورر تمو بولیشول باتی
اونده یجی کن کورنه اشکار   بس عجم ملکی جدال در بی شمار
جمع اولا لشکر قلبینه انضمام   حرب اکثر اولا خطر بی اهتمام
کر اتونده بیدیجی کن اولا هلال   خوف خشیتدن خطر وآز ملال
چوق اولا بوییل مطر هم اجتماع   جور ضعیف اولکی بوتمز اصطناع
قورقو چوق اولا خلایق غصه لو   لرزه اوله وغی بره در ای اولو
الا شول سوطیله کیم ده برانه یند   جمله بو احکام استاده ملده در بر

اولمیه لر بونلر ای وردِ تند — یکی ای فصلنده ذکر اولان پتر
کر محرم ای اولا ای همام — جمله اکنلر ایو دز با نظام
بیغلر اغجلاری آفت لو دور — تا غمد اکسن در بویل قوتلو دور
فتح باب اولا ولایت شاهنه — ایلر ذرکیم بوز طوتا الهتا
شاه شاد اولا عدولر قیغولو — هم بر اولو شهره الا بولق اولو
پادشاه یعنی مظفر اولادیر — هب عدو لادی محقر قاله دیر

الباب التاسع در حکم خبرلر و در احکام او

و این بیست بنج فصل است

دکله شد بابنه دبنجه بر حیا — کیم خبرلری دیدی طغوزنجی ابا
اول که علیه خیاد انشی جلوس — اول دیشن در بوایه اوی نیوسی
بس انوز کوندر تمامت اوشبو آه — یا بک الک ایدر لری صاحب سپاه
خوابنی در طبیعتنده بو آی — چوق اولور صفرا ایلن یولنسول بای
پادشاهلق محو اولب عزل اولدی قاه — تخته صفرا بسنه ی حکم اندی روان
سینه و دردنه صفرا اوی مدرض — چوق اولور بو فصل اچنده یی غرض
ای صبر و لق فنی در هم اکشن — از اجا غافل شراینی ای مرد هوس

هر جنا و را و شبوای اولر سمند — کا یکی بوایده یی یا خود تمدن
جون بو آی قان اکثر اولمز تمام — اکه کوره قبل علاج ای مرد نام
اکثر ایلر هم قوشنی ایتی هم شود دیش — بیوشک بولق مفید صح الیدن
باشی قبق یمک منافع هم خیار — هم کک اونک صو و غندنی بیتمار
پیلر آز ایدلر الا جماع — طبیب در تمک مرضی دری نزاع
تا کلاجق ییر صوق صو ایجلو — انکله بولدی صحت بنجه لر
بس اوجنجی کون نحس دیری مرد — هم یدنجی کن دخی شر یدید
هفتقه طوغر بوانک ذر دنجی کون — نجم شوده طولن اندر بطون
اون اخنجی کن سعادت کونی در — مرنه طوتمک ارادت کون در
کر هوا اولا بو کنده یاکز آف — ای تمام اولنجه اول در سبب خلاف
ان بشنجی کن از لر جمله صو — بیره بیکما کا طوتو یوزین قسو
چون صو از قالمق دلر دوبین کونین — بیل نحرک انکا طوتو یوزین
هم بو کلی اجره کرده ای شی یار — کیجه قصر اولر اوزر غایت نهار
یعنی ساعت او باشی اولور کوندزین — کیجه طوقز قالر ای مرد کزین
کونشی صو را پیک قنده طورر — برجی سنه طان قندسه اندا دوور

امتلاء اکبر اولور ای اولو بوشنی اصلنجه بلمز نه بختلو
بو که بولق قلور عزت عجم انقلاب صنف در اندر رقم
کی عشره کونلری هم اول کن فی الوقت شخص علمه الته بولور مثل الحلب
هم یکرمی سنده ای صاحب فنون بودر زوالی اسنی طوغدوغی کن
بنه یکرم ایکنجی کن هفته طوغد هم نعایم طولنه ای باساطعت
خامس العشرینی بولانه بیل دیر مولدی یحیی هم اول کن بیل دیر
ایی بیل انسه وارت طوله دیر التی برکن جمله بیرحد اولا دیر
اوشبو کونلرده اکر شام ای همام هم کاشر جنجدنی حقیقت در کلام
بنه یکرم التنجی کونینه مطلقا دنیایی داود قودی کندی ای حفا
تاسع عشرینی مصرک قوم هب کاکله بیده باقحی اتلر درب
چه اولورسه بیده جوق ای پاشا شاذلیق اتلر بولور باشندن بنا
شوبی شدر لزم بو نیل نیل ارته دیر هب اکا جک یرلری صوارته دیر
هم سلیمان اوشبو کن اتدی وفات زینته المکدن بولوری کور نجات
تا بنی قبله قرار نه اولیسا کوردی ظلمت ترک ایدب بولدی ضیا

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

کر بو آیده طوتلا کن در جهان قترت اولا طاغ یاریسی انس جان
بر اولو شاه اریشه دیر زوال بی زوال اول در اکا بولق انتقال
کن دکاری طوتله کر اوشبو ماه کنده اقلیمی قویا دیر پادشاه
یر دکی یرده وارب طوته مقام انده سلطان اولا اول ورد تام
مقبلک شاهی اولا دیر عاقبت بیرنه دشمن الا دیر عاقبت
ارمنی شهری قمو اوجدن اوجا قزلیق اولا دیر تامنت ای خواجا
جوق اولا یکلر قلاجوق مال دیر روم الینوک ضعف اولا احوال دیر
یو ریا قترت ملالت جوق اولا قزلیق اصوالی دخی ارتسوق اولا

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

ای طوتلسه کر بو آیی ای دلپسند یر اوغریلر و چی اکثر ضرا کتیر
ایی زحمتدن اکثر اولا کم باد کرم اوکنسی اریشه قوم بدم
بادنما هلر زعیشک مالنی دخی الیندلر در الندنی ای سنجی
کلنده چاریسینه اولشد ورده دیر اول سببدنی ایلی بولشی دوستا دیر
ظلم اکثرسی اولا فراغت اولا از عدل کوتاه ایدلر جوریی دراز
خلق اراسنده اکثر یا کلسه خبر اول خبرلردن قوپا هم فتنه لر

بابل ایلیمی دخی ملک انجم — سنبل اولور صولر جگر کاجیقه هم
ابتمیه بللو زیان فخر قلیل — الا چوق آدم گیر بلر اوشبو بیل
مغرب ایلنده قیتی درهم فیتن — قتل اکثر شیندن ملول در جان و تن
چوق اولور باران دیر هم یا یلك — چوق خبر یا گلك در اکینی بیلك
ایده اوج بیل یاغلق اولور غرب — اوزریه آز تافتن دیر هر حرب
چون کی اوج بیل امیل لك در جهان — اوزریه یوبیل باتی اولور زوان

الفصل الثالث در حکم دایره افتاب

کین آغل لینه ابنت ای مرد شنید — تیزلق اولور دیر قحط در جمله پدید
شهر قسطنطین دخی ملک عجم — کی قیتی قیت لق اولور دیر تا دیم
خلق اتنی مشکل کوگلی اواره دیر — هم تو بیل اولور زیان تجاره دیر
چوق اولور آزیه یوبیل هم یاغ باك — غله چوق اولور قیتی دیع الملاك
قیمت اولور خرما و سونسم اولور آز — غصه اوکنش اولور تیفوتیش باز
محوق اولور یوبیل دکز لرده کمی — هم هلاك اولور کمیده آدمی
بابدی فی الجمله گوگل لر اولور طاز — زیده هرجیبی بتر منزل زور کار
پیل منافق زکلیسه ای عزیز — هم دکل کرصاغ اولور سز سنز وینز

الفصل الرابع در حکم دایره ماهتاب

آی اغل لینه نوای ای خبر ناشناس — اونت ایو اولور نخیل لری لباس
چوق اولور یا غمر یوتلو در جهان — بال یاغ اوکنش اولور خرما روان
خلق قشنگلی مرضدا ور کمال — الا بیل ایو در ای صاحب جمال
پادشاهلردن رعیتلره چوق — ایلك ایدیشا وعذلك حدی یوق
صو طلو در نهر اعین فی الحیاض — هم قیو لر طو بیطلو فی انتی اض

الفصل الخامس در حکم ماه نو

جا لفتبون کلوزتنه ای قیمت در منظر — آز اولور قو یو صو یوق قیت جمله
بر اوجی قالدور زق کوزتنه هم — ای شکل لیکلر اوبیند نه دیم
کسب اکثر اولور معیشت بی گوان — ایل امین اولور ولایت فی امان
اصلو بیل در بلو منز هند دیار — خرما اوکنس اولور دیر ای نام دار
هم بر نجالر دیسندر اوشبو بیل — جوق الم اولور ویا در شهر ایل

الفصل السادس در حکم ستاره کیسودار

صاحبلو یلدز طوغنه مشرق دن یکا — قایت قحطلق در بکم نه ابدم
ایل امین سنز اولور فترت در جهان نا — کی قیتی کور اشکل لك مردگان

خوف ایتمش اولا قتلا رستم نهاد / چوق اولا شرم خجالت هم فساد

قنده اوج پرده ده زهرا ایل شمار / جمله احوالی یاوز در دیر ای یار

گر اولا سنبولی کبی سنبله ادون / ایل ایچنده قاره شهر اولا زبون

ظالم اولا پادشاه قیلمز صواب / گنده قلیمی قیلا گنده خراب

هم اداء رنج بلا محنت دیلیم / هم عرب هلاک و یاوز گی عظیم

هم خراب لعدد ولایت مال تمام / بر نیجه اولا جو عدل ایتمایه شاه

سوی مغرب اولالر دگلده دیر / یاوز اداملر قوپه خود گیدر

الحق اصل نوع هم مسرددون / غالب اولیب المیه خلقی زبون

غارت ایدالر مالنی شکرک ایلک / اقدالر کموز بشینی یوقسولک

ایلی طائفه ایدلر ای مرد کار / چوق اولا اوغری حرامی روزگار

هم نجم ملکی قحطلق در زمان / چوق اولا فتنه دلیم دگیله قان

هم اکش اولا خصومت ایل شمار / چیترا زحمت دماغلرده نجار

مشرق اطرافنده ارتق اولادیر / نعمت اوجز هم اوکا اکین دیر

ایله اوجز اولا اکین ایل لشکر ده دیر / اول اوجزلق سنیلکنه دیل لکده دیر

الفصل السابع در حکم قاذف ستاره

یلدز اوکش دوکلرسه ای عزیز / قار اولا دنیا بیکلر اولا قیش

ایچی اکشلک در قزنج سوزدر جهان / قیرلا انعام اکثری اولا قیران

هم بولر اجره حقیقت بی گمان / تاجر ایچی مشغل در چوق زیان

نسل اهلندن نیجه بیجا بللو کشی / قیرلا قومی بیه جوق تشویشی

عون حقندن شاه بولادیر غایت / دشمنی مقهور اولادیر عاقبت

گوروشن یلدز بوکلک دشمنی پیشا / دشمنه کیم یوردن بکم سندنی حشا

بر اولو ادلو کشی یوق اولا دیه / اکنول ایچون زارلق جوق اولادیر

تیزکه هم اوستنبول جوقه ارکیشی / فاضل کسیلر اولادکی هر کیشی

الفصل الثامن در حکم قوس قزح

گوریه نیه بو آی ای پر فرح / مشرق اطرافنده هم قوس قزح

بر اولو سلطان الیمن اید خراب / ایلیه زیر و زبر ای ماهتاب

کی عوان اولا فتی بی درد اولا / خلق اولا رنجور بلایه مبتلا

جمله اعدالاری هم قهر اولا / نیجه شهری کوی کوی شهر ادا

نیجه تاجر هم غنی یوقسول اولا / نیجه موالر بوییلده قول اولا

هم اکینلر چوق اولا اوت بیچن / الا قیرلا طوار ای مرد دین

هم برکالر دیمش ای مرد پاک
جمع اولوب بکلر شهی قیله هلاک

اوشبو ییل اوچ کیدا برکک کیتر
الا اوچلق اولا خیری کثیر

ای بج قلعه اولا شامده هلاک
هم دیاری بکلر الی یوق هلاک

چوق اولا بو ییل مرض و آدطب اوتی
شهر قسطنطنیه اجندادر چوبسی

شاکه ناحاجت اولا طب اسمک
بن خود بیلدردم یتر شاخود دیمک

هوالک حالین قالین سیلدم
شولکه حاجت در انکا عرض ایلدم

گر بو معنیده اگو دم طوتسین
قلبنی درت فصلک آنده اوتسین

هیچ الم کورماسین ای خوشلق
دایما صحت بولاسین مطلقا

مغرب اطرافنده اولورسه پنهان
اوغورسالر اکثر دوکیلیه قان

قتل اکثر اولا قرانک چری یوق
چوق اولا حرب جدال انذر دیمق

شرق ایلی بولق قحطلق در قتی
مغرب اقلیمنده قیزلق آفتی

بج شهری اولا خراب اوده غرابت
بیغلا کویلر سنهر اولا خراب

مصر سلطانی کیمه دردا ینال
پادشاه دوملیه ایرا جدال

چوق ایده هم اختلاف شاملو عربت
ایل امین اولمایه لیک اولا خراب

هم الا سلطانی دوم چوق اولا
جو کیده محمود ملول اولا اپاس

الفصل التاسع در حکم سلاسل برق

گر بو ایده ای عزیز برق اولا دیر
مغرب اطرافنده دکل شرق اولا دیر

مغرب اطرافنده چوق اولا اولدر
حرب اکثر اولا هلاکت فی بلاد

بنجه موضعده مفاجا اولا ایل
اوت ایو اکین ایو در بللو بیل

عصه شرق اطرافنک شاهنده چوق
بیکی ایل آچا ولایت طوته چوق

سوی مغرب اولا گر اوشبو علم
کا بو کا بو لعمانسون هم کز الم

ربز کیلی شاهینه عاصی اولا دیر
چوق فساد اولا ولایت طوله دیر

ایل اکی بولک اولا دیر بو زمان
حرب اکثر اولا دیم دوکیله قان

بیزلر بولق چری بولمنده حسد
هم هلاک اولر خلایق بی عدد

شاه الی استونی اولا یوق اتفاق
انتقام الاعدادن بی محاق

ایل امین اولا ولایت شادکان
بو زمان بو بلا کیدا دیر بو زمان

شرق ایلا هم کی سکللک در قتی
قیرلا حیوان کوزالر زحمتی

خضروات اوکش اولا هم سبزه چوق
هم نبات اوکابی خذ فضری یوق

جه اکثر اولا بو ییل دیدا انکاد
بلبق اوکا د اولا هم اوکا حیات

الفصل العاشر در حکم صاعقه اسمانده اشوده

حکمی دکله قوزغنه آسمان   اول طرف فترت در طلغه جهان

مشرق اطرافنده ای خیر الاناس   جنک اکش اوله خصومت بی قیاس

فتنه چوق اوله جدالک حدی یوق   شر اکثر اوله ملالک عدی یوق

اول طرف هم کی قحطلق در قتی   ایل قزان اوله کور الدسه بیتی

شام مشرقده مشکل قتی اوله   نه تخلص قاله نه تفتیشی اوله

فترت اوکش اوله ضرب واقتیل   قار اکش اوله طوکازی مشکل ایشی

سوی مغرب اوله کر بو حمره لر   موت ایلنده اوله بونلر

الفصل الحادی عشر   در حکم   عجایب که آسمان بدید آید

کر هواده بر عجایب کوره ناس   درت ایکلولر قر بلو لی قیاسی

قزلق اوله هم قحطلق اوله ایل   چوق اوله طائفه ولایت بللو بیل

قزلق اوله کینه شاد اوله دیر   ظالم اوله نه عدل داد اوله دیر

الجی صبا نیجه ضعف اوله حال   تاجرا اوله خسارت هم هلاک

ایل امین اولمز معیشت اوله کم   فاحشه پیلک اولی ای محترم

مشرق اطرافنده لشکر چوق اوله   کیره محشر یرندن قمع اوله

ازمنی هم غرب الی ای بو الفلا   چوق اوله اولم قتی قزه هم غلا

چون

قیمت بی اوله هم تحصیل بولق فساد   تا که چوق دوزغنزا دیهم جهاد

شام جمع ایلیه لشکر بی شمار   هم کمیکر غرق اوله دیریه ابجار

قزلق اوله هم امراض دخی   قوجه لو قیریله بو ایل زیره تم

آز اوله بو بلده طاتلو کی قتی   وار دودر ادویه اولم اکثری

چوق اوله بو ایل الم ای نسل خوز   ابی صرب اوله قتی اوله حدوز

الفصل الثانی عشر   در حکم   شفقی که از هوا پیدا شود

او نشیو ای اجه بلوده کرفتان   بر جفا و دکیبی کلده اوله عیشان

ایکی سلطان جنک ایدب اوغراشه دیر   بر بربله رت قان طوغراشه دیر

چوق اوله جنک خصومت ارتحال   بر اولو سلطان دوشه دیر درجدال

طاغلق اوله اکثر درد انتقال   هم کوزرا یوشول باقی عام انفعال

بنجم ایدن جزان پریشان اوله هم   درد محنت چوق اوله هم قیزد وغم

بط اوله باکلیشی کلام هم ای اولو   غصه اوکش درخلایق قیغو لو

الفصل الثالث عشر   در حکم   بانک رعد

کر بو اید کوکلرده کک ای امینا   اولی کوندن بکر هر یده دکشین

چوق اوکش اوله طاعون اوله دیر   فتنه چوق اوله طائفه اوله دیر

جوق اولاجق خصومت ارتجال / بر اولو سلطان دشه دیه زر جدال
بکلر اولوم اکسی دربیل یقین / خاین لذاب جوق ذرکی سکین
هم اولو بکلکده بیل ای تمام داز / ظاهر اولا دیر خیانت آشکار
جوق اولا فتنه امین لک کیده دیر / منظر باز بو بیل جوق اصی ایده دیر
بیل اوچونجی درقیی ای سز نواز / هم یمن اقلیم هم ارض الحجاز
غرق اولا هر دم دکزلرده کمی / تنکری حکمینه نه قلشون آدمی
کر قی کور کزسه کوک ایل اوشنا / شنبله کیم کوره قالایق اوشنا
خلق ارا سینده عداوت اوله دیر / بغض حقد و خشم کینه طولا دیر
آنجه یاورلق اولا کیم بو جهان / دنده یوزین صولدا اقه قان
ذنب جنک ارتاو حدی کاجه دیر / بیرز دبی تو بیت بنجه کر کوجه دیر
کی بو اکنده اولا دیر مملکت / فارزا کوکل کیدا دیر مرحمت
شر مشغول اولا آدم ستال آه / خشم ادا ابلغو بولار ره پادشاه
فتنه نفرت و جمع رنج وفات / توبه دن داخی ایو آدمی نجات
بل بو آمز در حذر قیل اوزره لاف / دانیال شنبلر دکل در سز کزاف
عشر اخرده اولا کر بو نشان / تا علق ابلیا به مجلس بز زمان

کورنه هم طولو یغدرسا سما / خلقک احوالی ایو ای رهنما
جمله‌سنه بول اولا ذی قوتلو بیلک / نعمت اوجز اولا زی برکتلو بیلک
کی سعادتلو بیل اولا بیلمن / کک لک اوجزلق اولا دیر ایلمز
جعفر صادق دیدی بز سوزدخی / بر یقی سک کورسن هم یوز دخی
بو بله ذکر ایتمش بوی شیخ زمان / ای صو کیمده کورلنه کر آشتانا
خبر و سزد تاهقونه کیم بن شیلدم / اوتن اخر طابوکا عرض ایلدم
اوشبو بیل اولمز بولار انذر قووع / کالجک ییلده اولا دیر بی درز وع

الفصل الرابع عشر در حکم درخشیدن رعد

یلدرم اولسه بو آی بیل مطلقا / قیت اولا یاتمز بو بیل ای کوش لقا
هم صولر انقادر اعین هم حیاض / صو غلا قحلا قلا دیر ایتقدر اضی
اوت اکینی از در قمو درلو طعام / قیت اولا بولی آشلک ای همام
خلق ارا سنده صواش هم فتنه وار / شفقت سز در بلو من ناکه واز
جوق اوزتاده دیر یاتکمش کلام / فترت اوکش در ایا ستیف الانام

الفصل الخامس عشر در حکم آتشی که از هوا بیفتد

کر یره دوشسه هوادن مثل نار / جوق اولا قیغو تنلر غصه وار

ظاهر اوله فتنه و فتنه‌لق دخی　　ایل امین سزلک اوله دیو ای سخی
پادشاهلرده یتی جنگ اوله دیر　　قتل اکثر عسکرده دخی تنگ اوله دیر
یاغمور چوق اوله هم بکلرده دیر　　طالغالیق اوله ولایتده خلق ینه
هم اوله بغض عداوت بی قیاس　　بیل بو آیده قتی انجینه ناس
منفعت سزدر زمان ای دل ربای　　بیل ایو گلمز بو آیده طوغان آی

الفصل السادس عشر　در حکم　باران سخت

اوشبو آیده گر یتی یاغسه مطر　　دگله حکمین ای عزیز معتبر
چوق اوله امراض یتی درد فتن　　یل صوقی چوق اوله علت بل حقیق
حاصلی خلقی ملول در بی خبر　　چوق اوله اولملر بو آیده در زفیر
رنج زحمت گیره خلقه ملال　　منفعت سزدر فرنج سز اوله سال
آز اوله وجه معیشت آشکار　　قیتلغ و طارلق اوله دیر روزگار

الفصل السابع عشر　در حکم　باریدن تگرگ

اوشبو آی اچره یغدیسه گر طولو　　قزلغ اوله بیل جهان ای بختلو
هم اوله فتنه دنیم دوکیله قان　　طالغالق اوله امین سزدر جهان
غصه و تشویش گله دوته یاس　　حرب اکثر اوله خصومت بی قیاس

هم هوا زخمی اوله انسانه چوق　　فتنه و رنجور اکثر در هدی یوق

الفصل الثامن عشر　در حکم　باریدن غبار

گر بو آیده یاغه طپرق یا غبار　　عقلکی جمع ایت گوزل آچ گوز رهدار
آز اوله یاغمور بونی ای مرد خاص　　قتلق انواع امراض بی خلاص
ارپه و بغدای قوجوش در تخیل　　غله چوق اوله نباتات داخی بیل
پادشاهلر رعیته عدل ایده دینه　　ایچی امین لک اوله فتنه گیده دیر
منفعت لو فرنج لو اوله سال　　بسط اوله شاذی فلاحتی بی ملال

الفصل التاسع عشر　در حکم　باریدن برف و کرم

قو ربیع یاغسه یا صوغلجان بو آی　　قله طارلق دخی قوتو خندلبای
هم قحطلق اوله قرلیق بی قیاس　　قیغو به دوشه ملول اوله اناس
آفت ایره اکینه بللو بیل　　منفعت سز هم فرنج سز اوله ایل

الفصل العشرون　در حکم　پیدا شدن غبار هوا

گر قتی توز قوپه حکمین گور نیجه　　اسیلر حرب اوله‌لر ای خواجه
از اوله اکن اکنی اوله کیاه　　یاپیله اوغری دنیم قطع اوله راه
از اوله یاغمور صو نهرلر ریل قرار　　هم بلالر گلسه خبر گر ایتنانی

پادشاهلر در عداوت هم صواشسه … ایل امین اولمز کسیلر نیجه باش
قالقلق اولا ولایت بر زمان … قان اکنی اولا بو بیل دیر بو نشان

الباب الحادي والعشرون در حکم ظلمت وتاریکی از هوا

بو صرت اولسه یه هوا اولسه ظلمان … ناجا حشراتن اکثر دیر بی کمان
غصه وصاغنج لو اولا آنی قیفولو … چوق اولا یاغلیشی قیبرای اولو
پادشاهلرده اولا هم حرب جنگ … چوق اولا فترت کیکل لرطونه زنک
هم صیانلکلر دیم اوغرانه جنبشی … پیمسه آفت اریشه دیر حبوبشی
دزت اتیغلو قیرلا اونمی تحیل … غله قیمت اولا بو بیل هم شی قلیل

الباب الثاني والعشرون در حکم جستن بادسون

اوشبو ای ایچره اگر هبت ایده ریح … زنگبار ایلنده قزیلق در قبیح
هند ایلیه قحط ایده قتی … قیزلقو فترت کاجنجه منتهی
بونی کبی بیلکل صولو قیت دردیمش … اوت بچین آز اولا دیر هم هومیش
الا قوز اوکاد اولادیر دابنات … چوق اولا خاین خیانت قیل قال
آز اولا ازیه بنبغی بتما به دیند … پیل خیر سنز در الم کیتابه دیر
چوق اولادیر اختلاف بین العرب … فترت اولا روم ایلی بوتلق خراب

ییل

پیل آثار بلمن اگر با غیره بیغه … قاراکنی دوشناقی صولرطشسه
قیشی کبی زحمتلو در دیر بو بیلک … هم جکر کاچوق اولادیر کی بیلک
غله قیمت اولا حبوبات اولمیه … کیم دیا بو بیل برودت اولمیه
غرق اولا بو بیل دکزلرده کمی … غصه لو پیل در ملول در آدمی

الباب الثالث والعشرون در حکم بانکی از هوا شنوبدند

اوشبو آیده کوکسه کر آسمان … بی کمان ترک مناجا پیل عیان
غصه چوق اولادخی اندوه بنیم … یابن ایسیلقی در دیر حکیم
پیل ایکو کلمز فرنج سنز قیشی یاز … هم بغه نعمراکنی ای دل نواز
آز اولا ایلد افادوزن میتاه … هم هلاک اولا دیمانی بر پادشاه
پادشاهلر لشکری جمع ایده چوق … شول قدر دوکیله قان کیم حدی یوق
چوق اولا نعزت شکایت دیدیلر … فترت اکثنی در ولایت دیدیلر
بتشی آنجلارنه ایده زوال … هم قتی در قتلق صعب اولا حال
اوزنه کوز صوک کوز قدلق در قتی … پیل یوز پیل در کرالر زحمتی
قصد ایده اعدا مصر سلطاننه … جور زحمتلر اده لر جانینه
تزلق اولا هم وبا ارض الحجاز … کوره ابرار اکابر امتیاز

بیدی یل قتلیق اولا اقلیم شام   اینه حاکم اول رب الانام

الفصل الرابع والعشرین در حکم بالکه ارزین ثنوید نمر

اوتشبو ایکر کولر اولوسه زمین   قیمت اولا دیر اوت دخی جمله اکین
غصه و رنج بلا انده وه غم   از دخی تمام ایده ار اجیف اولانم
بادشاهلکده صواش وار ای اخی   اوزنده بر پادشاه دوشه دخی
بیمه ایوسی اکین اولا زیان   چوق اولا املک دیم دوکیله قان
چوق اولا تیفو فلایق اوشه   کیمسه باقمایه قریده دوشه
طوکل اولاسر یوز درباغه قار   هم قیرلا دیر بو یل حیوان طوار
تیشن تی سیندن اولادیر بوتفوقی   یوز طوتا فترت اکیش اولا علوق

الفصل الخامس والعشرین در حکم لو زید زمین

اوتشبد ای کرکو تذرین دبرانه پیر   جعفر صادق بیمش چوق اولادیر
هم بو یل تاپن مخالف یل اسا   بیل صوکنده چوق اولا خوف النسا
بابل اقلیمنده ارتق اولا موت   هم خراسان اقلیمی چوق اولا فوت
چوق اولا یغمور زمان شرید رک   هم بر اولو شخص اولادیر تیر رک
کر ارزن اولار زمانی لورزنک   شبله کم وهم ایلیه جان و تنگ

زیرلق اولا روم الی بولی فقط   فتنلق اولادیر ولایت هم قحط
قیرلا انعام دیم اولا تلف   اچ اولا چوغی بولیمایه علف
بکلر اولوسی اولا بویلده چوق   کی برامز یل دوزر ایلکول یوقی
سیلمش بعضی منجم کیده   جنک اولا بولق بو یل ز و برد
کافر ایلنه قتی فتنه دوشه   قال اکنی دوکلسر ذرای بنا
بابل اقلیمی خراسان ایللری   فتنه دنا طوتیلسه ذر دیللری
اول اکی اقلیمده قیرله آدم   فترت اوکش دراو را نسر در الم
ارض قسطنطین فنی اولا ستم   هم دیاربکر ایلی ای محترم
بوغز اغریسی اولا اکثر وجع   یل اوجلق درخلایق بنی جزع
دونیه دردلو مرض ای خوش نفس   بنت اکش اولور تلف قالمز نفس
دن ایچنده اونسه کر ایدر حکیم   بر ولایت اخی بر شهر عظیم
بیتلا و باقلا اولا خراب   اخری تعیین قموسینک خراب
هم ولایتهنک خاص قوللری   خاین اولا شاهنه خلق واری
هم هلاک اولا بو قوللردن حقیق   فترت اوکش ذرالم چوق اینش دنیق
بابل ایلنده ولایت بولشا   یاپن اسیلونتی ذرای پیشا

شرف ایلی یولق ذوآیات اولادیر   یتعلا اقلیم ثنا آیات اولادیر
اوّل دم ایچنده طوتوبقسه حزین   یاخود پیغمبر حلیسه حزن حزین
یا ایلک شلطان مغرب ثنایی دیبد   اللرنده طونه شمس آه دیر
یعنی فتح ایلایه بوتلس ایل شار   یاردیم ایلایه قدیم پروردگار
اولالا بکلر تقایتده تاکید کز   جمله دشمانلرینی قهر ایدلر
کو اتوزکی اولا بونده طوغن آی   شام ایلی یولق اوجلق خلقی بای
هم بو ایللرده اوجلق در دیمش   هفت اکلیم ایلو اولاهم دیمش
غله چوق اولا نعام ستان آه   هم بو دیرندو کی برده پادشاه
بر اولو شهری کوجیله الادیر   اوردی ایدوبت نیچه مل قالادیر
جمله اعداسینی قیلا خوار وزبون   شیله در قول نجوم اندر فنون
یا بلا ایلنده نهایت شدت بلا   چوق اولا محنت اکثر در مبتلا
زحمت رنج خسارت زجر بنم   بویله بو یوتشی حکیمانی ایلدم
گر بو ای چون اولا بیکرام طقوز   قتلق چوق اولا موته کیده شنر
طونه اقلیمی اتم ای مرد کار   بیلک اخری قیتیدر دورگاد
اصلو یا غمز بویل یاغه تمام   یتینی کسترده شقاوت هر عام

ایکلی

٦٤

مامانوز وایولیوس اورته یای ای

ایکلی یوز تسکس ایکی بیتیله هم   تاب تاسع اولدی باشلندی دخی هم

~~الباب العاشر در حکم یوز~~ ودرا حکام او

واین بیست پنج فصل است

ای قتنده ذکر اولان درلو رموز   بو اونیجی آیه دیرلر خوش تموز
یا کنک اورته ای دربس اوشبو ای   هم اوتز بر کن صتیا یوقسول بای
هم بو ایک آدی ای خیر النفوس   روم حکیملری دیمش ایولیوس
چوق اولو بو ای اسیلر یقین   بسی بو ای اچره دیمشلر دکین
پیرشک بیه طونجه تبریز یمنی   قول افلاطون در رایله دیمش
کو تملو ریک صوق صواجه کوز   منفعت می در ضرر می نیجه کوز
یی سمز او غلاق حکیم مشتاق در   گر اولا دراج بو ایک تریاقی در
بادی فی الجمله طعام اولسه حسن   قتنقیی تیز هضم اولابی ای حسن
علمله استاد لطیف شیر شیلمش   بر عجایب معنی تقریر ایلمش
تجربه قلمش حکیم بو شی عجب   چوق اکر کلسه در حریص اول قیل طلب
علمله چوق شی کیبول وار کیده نه   یا غلتو رجهلیله هم ایشی ایدنه
تا هلک عالم قتنده سوزی نه   یکنم اتا نور جاهلک یا سوزی نه

علمله بولدی نه کیم بولدینه مرد / عقل ایله نه ایردینه ایردی مرد
عامل عالم کشی نیڭ معنوی / جمله ده بیزڭ تمام عقلڭ قوی
کور نه دیمش در حکیم روزگار / کیم سڭا قاله مبارك یادگار
یعنی کلدی آجی بلك هر دم آندن / بیلمی بتمایی ای مؤمن
بیته جاکینی بلاسنی اگه سین / بتماسینه نه زحمت چکاسین
خوش فواید در ایشت هم طوته کور / دنیه لعبت باز در اوینه اوته کوز
اونشبو اورتا بایك اولکی کونی / یعنی تجربه قلورسڭ قیل بولونی
اولسه سنقسی یارمی یا برنفار / شیله کیم هر بر تخم الده صعفار
بغدی ازیه طوره بقلا نخود / بوز جفغ بنبق اوغتشاری جهود
مردمڭ نیو گزلجه کتان مرجك / مرا کندن کیم بلورسین نه دیمك
لیك جوان اوی قدامتی چاوردار / یعنی هر بر دم آندن ای بزرگان
آندن اول ظرفه نوابط ولدر دیشی / اشتسنه هم ترس دکاسینی بو مشاشی
متمکن آنده بیر بر اگه سینی / اشتسنه هم ورنله صو دوکه سینی
گوندزین طشره یه تو باسانی گدمنه / دنله اوایچنده طوتغل ای یتا
تا که بلدز کوزینه او کیجه کز / ضایع اولمایه دکاسی زحولز

طورسن اول ظرفده تمام اون ایکی کون / تربیت ایلایسن سن دون وکون
اون یدنجی کون صباحین قیل نماز / ال کتورسن قیل دعا ایله نیاز
بو کوزی آچوب یوزی خوب گوکلی طوق / اول تغاره ایده نظر فهمیله چوق
قنقیسی بتمادی قنقی بتدی هم / بونلری اول ظرفك ایچنده نه ایدی هم
اول تخمدن که بتدی دیر تغار / سنبره دکین ایشته لکلکده صفار
اگر کلا ایسه کیم خطا قلمایه هیچ / شاد اولا کلك طولا قلمایه هیچ
اول که بتمادی سنفین اکمایه سنی / یاخود بتدی زنك نقصیدر یقین
بتمیا هرکز اوك کیبی حبوب / زحمتی قالا ملول اولا قلوب
کر بترسه حاصلا کلمایسه / سنه هیچ آندن مفید اولمایسه
اون یدنجی کون بولت اولسه هوا / اون سکزی کون اگر دوقوزینك دوا
اول قبی طشره قویلدز کونی هم / ایز بتیادکن آیاز ده طوره هم
بو در دوکمدن بری قیلمه خطا / بس درست صیغنا یاد کل ای آتا
بس اکنجی کون یاوز ذرکی آتان / قول موسی در حقیقت بی کمان
بو ایك در دنجی کن طوغندر آغ / هم طولینر بلده اوکی بی نزاع
هم بشنجی کن بونك شعرا طوغر / آدی مشهور در جهانده نام دار

هم مبارک گون در اون درد گون | بویله بوردی سنک ای صاحب فنون

هم اون التنجی گونی ای کوکا یا | کیجه اون ساعت صغر بوقتول یاه

گوندزین اون درت صیار ساعت گورو | بویله حزر قلعنی الت کل ایلرو

گون التد برجنده دره دیر شیلینی | اونا اکی برجی تمام گنت آیلینی

اون یدیجی گون یونک آندره طوغار | سعد ذابح طولنی ای معتبر

اون سکیزی گون معنا سینی سکا | بن دیایم سن ایشت هم قال طاکا

دیکله ایدی بر کلام ای ذولغریب | خوش معنا سندر عجایب هم غریب

گوزدن اوراغه دکین حکم مسطور | نیجه در دیکله مطول مختصر

حکمنی تشرین اولدن تمتو | تا ابد نجه اجدادکنی عمو

گیم بلاسن سن جهانک حالینی | خوذ جفادل نجه گز احوالینی

آل مبارک الگا بو یاره طاش | مدعی دایم مریض صاحب فراش

اول قدر هم بر بیره پنبق کتورو | الله میزان الوینی محکم اوتور

اوور تورا زویه نیونک الکسین دخی | خوش برابر قیل طاشنا بو پنبغی

جون برابر قیلدک ای جفتی حسن | ایشکلک طاشنده کم پنبوغی سن

اول کیجا بتسون اول انده ثانی گوره | طاکلجق گونی طوغدین میزانه اوره

گوبرابو

گو برابو کالمه پنبق اغمسه | سنبله بیل یا غمردلکجه یا غمیه

گر اغار اوتوسه پنبق ای جوان | اول ای ایجنده بیقه بغمر روان

آغدی دکلو بتقه ارتوغی یوق | آز اغدسه آز جوقی اغرسه جوق

طاشنی اغو گلسه بمو قدان اتفاق | یغمیه یغمر اولا اول بیل فراق

اوشبو آیک دونی تاس عشر | تا سکز کیجه صناغل هفر سحر

اون سکیزا دک صناربیک اتمام | حکم اخشوریتی بیان اولا تمام

اونی طقوزنی صنادوغلی بیل | حکم بوعورسی بلیدر اوشبو بیل

گر یکرمنجی دونی صینا دوغلسه | حکم دیکورسی تمام اولدی بلک

گر یکرم بیری قیلسک امتحان | بو بنار حکم دز ای صاحب قران

بو یکرم ایکنجی دونی گر صینسا | قیلو ارسدن خبر دز نایسا

بو یکرم اوجنجی گن صیناسه گر | مارت ایجون سنبله مطردن دیر خبر

بنل یکرم دردی دون اولسه بوایش | ایو بل ایجون در بلر یاد و بلیش

گر صنار یسک یکرمی بشی دخی | مایس ایجون در گی اکلا غل آینی

جون گجه صناد کل سکز متصل | بیاکز ایک حکمنی قیلدک حاصل

آیزقی ای حاجت دکل در صینمق | دیکله کی غشعیله جون شنزاواقف

جون حزیران دردوکیک در زمانی   آنده بیمار اولمسه دیر بیکاتی

ایلک یاز آیلاری هسطر قیله دموسلی   بیمار ابستایه مکر آپولیوس

بردخی معنی بیورمیش جالینوس   اون سکیزدجون ایدی آپولیوس

بیدی کون ایام باحور اوله بس   تا بکرمی بیشنه دک ای خوش نفس

بو بیدی کونده کجز حکمی آنوک   بیته کیم بحرانی وار در قتنک

کوزکل اوج ای فیشک اوج آی هم   بو بیدی کونده بلا اوصلو آدم

کون فهم ایده شهوری قیله یاد   خوبدر دو یا غنیم بی یاکنیاد

سنکوتیه بونک بو آنک طایفی   ای قمو عاقل لرک اویانشی

بنی یکدم کوبی اولسه اندر شباع   کی یوزکوندر حقیقت بی نزاع

تم یکرم دزت کن ای معتمد   اسیلر اریه اکش اولا زمان

قیش ایچون کانشدر قوین اکن کیشی   متوسه اکرسه تمام اوکا ایشی

بو یکرم بیش کونی ای صنع رب   باده‌ها انواع آنسادیر با تعب

هم دکزلرده خطر وارتدیم   غرق اولا کشتی قریلادم بدم

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

کن طوتیلرسه قیت اولا جمله صو   اوت بچین الی از اولادیر قمو

جعفری صادق چوقی اورادیر صولر   پس بو حکم اجزه خلاف ایدی بولار

عمل ایل بو الفضل شرنده وار ثبات   دیده بیچمرسز کم اولر هر ثبات

جعفرک حق درسوزی هم بی تطولی   تنکری در رزقی ویرن بیغمر دکلک

بی میان نبتنک قلیلی اتفاق   کوزکی آچ فهم ایدب عقلیله باق

بکری دونمک فرنک ایلی لاری هم   جونی اقلاجنک خصومت بیله غم

جمع اولا لشکر قریلادیر سپاه   قتل اکش اولا حقیقت قطع راه

هم بو یل ایلی جوق اولادیر وبا   هم دکزلرده خطر وار دربیا

پارسی ایلنک پادشاهینه دخی   تنکری ایل اقلیمو ورادیر ای اخی

جمله اول اطراف ملوکی اتفاق   هربری اولا مطیع اوله آیه عاق

شام ایلنده اذیه قیت ای روی کاه   هم اولا مشرق ایلنده پادشاه

اختلاف اولافتی بین العرب   جوق اولا بو یل جلر کافه طرب

الفصل الثانی در حکم خسوف ماهتاب

آی طوتیلرسه بو آیده بیل حقیق   آز اولیسه در بو یل صوده بلیق

آز اولا هریرده انواع طیور   کوز حیاص اجنده اولالو کر جوز

حنطه یوتلق جوق اولا از بو دلیم   جوق اولا یغمرصولر طاشه علم

هم اولا صودن زیان ای کامکار
نیجه شهر اولا خراب دیر آشکار

آدته حق تشر اوشبو ییل قوت طوتا
خسته‌لق کوز فصل چوق در هم قیشتا

هم فتنه ایسی اولا دیر کوز کوچه
کوز نیجه دوزر بو صنایع دز کوچه

الفصل الثالث در حکم دایره آفتاب

کن آغل لنسه بو آیده ای سعید
ظالملق اولا قریب هم بعید

چوق اولا اولم بو ییل شهلاده دیر
قیغویه دوشه نیجه مه پاره دیر

وار قلایغده شدت اید هم حزن
رنج خوف اوکش اولا دیر اهل فن

خسته‌لق چوق در تنلرین آی دیر
کی ضعیف ایده نقص و بای دیر

اوغریدن رنج کوره تاجر هم جدا
آز اولا بو ییل صو لو دیر تا جدا

هم اولا بو ییل یمن سلطان دیر
تن نیجه طور شون جولیده جان دیر

الفصل الرابع در حکم دایره ماهتاب

آی اغل لنسه بو لسلو اولا ییل
چوق اویسر در مسکن هم بللو ییل

کیجی قتی اولا اراجیف کیرو کین
چوق اولا بو ییل نباتات هم اکین

هم اولا فتنه خصومت کی عظیم
طاغدغی حیوان مرضلو دیر حکیم

بیرتجی چوق اولا دیر ای معتمد
اوزره دیر هم بو ییل وحشی بقد

بیش اد لمایه خلایق بی سرور
هم بو ییل بوتلق قتی در دیو عدو ور

الفصل الخامس در حکم ماه نو

حالعوبن کوزنسه بو آی بللو ییل
چوق اولا یغمور بولنسلو اولا ییل

بر اوجی بوقز و کوزنته هلال
ییل اوجزلق اولا هم خوش اولا حال

الا خر مثلو کشیلر چوق اولا
نیجه اغنیا تک همان آدی قلا

کر اکی اوجی بقار و اولا آی
قزلق اولا بوکله بو فضول بای

کوکیرو بو نلر برابر اولا دیر
ییل مبارکدر فرحدر قحط یاد

غله چوق اولا اکین اوکا عظیم
ییل نیجی ییل در نغمه اندر نعیم

الفصل السادس در حکم ستاره کیسودار

اوشبو آی کرقو بر قلو بریلدز طوغا
ییل برآمزدر بر امزدر هوا

آغز بو خمی تبلا دیر ذفتی
هم شکل ایکلر اوبنه در قتی

چوق اولا علت حقیقت مطلقا
هم وبا وار در بو ییل ای خوش لقا

کر بو آی اجره کرنه بو نشان
اول دم اولکسه عجب از آسمان

اول ولایت خلق جمله آزه دیر
چوق کناه ایلایه بی اندازه دیر

حق تعالی خشم ادا بونلاره هم
بیردر نه ایلرسه ازغونلاره هم

نيرلا حيوان قتى اى اهل پاك   ثم بر اولو پادشاه اولا هلاك

دكله ايمدى بز عجايب بر خبر   صاجلو يلدزدن عجايب مختصر

ايدر انبيا يا قين طوغن انى الدزك   بكزى تغيير اولسه طوغوسى شرك

اول ارادا كيم كوندى بوستان   بيغلا اولا خراب ايل بى امان

ظلفالق اولا ولايت بولسه   شهرلر كولر كويلر شهر اولسه

الفصل السابع در حكم افتادن ستاره

كر طلوع اولا بواى اى قوت روح   شول قدر قان اوله كيم مثل السفوح

پادشاهلرده خصومت اوله دير   حرب اكثر اولا شدايد طولوده دير

جوق اولا فتنه بلا هم روزكار   رنج اكثر اولا مرضلو در ديار

از اولا خسته نيتلق بى رخيص   هم اولا قوغون ايكين اوله حريص

كر دوشن يلدز بونك اولسه اولو   بر اولو سلطان دشمنه ناس مشغولو

دوشدكى اقليمده هم بو جزا   سوزى تعيين ايته تمكدر ناسزا

الفصل الثامن در حكم قوس قزح

سوى مغرب اولا كر قوس قزح   اوت اكين بيچين ايوده ايل فرح

مغربك شاهى مضر سلطان هم   جونى ادا عدوان صدا ات اولا كم

بو اكى دفعه بجد طوره سلر   حرب اكثر اولا دينم اوربلر

شاه مشرقى جون نصوصيتى اجا   مصر اليسوك شاهى هم صينه قبا

مصر الين بنما فيلالر جون بولار   بوزلا اقليم ولايت تار مار

بوزين اولا دير تمامت بوجدال   هكذا مصر اقليمنه جوق اولا حال

مشرق اطرافنده فتنه در قپى   جوق اولا قورقو جكانوز زجى

ايل امين اولمز ولايت بوتنور   افترا طالع جهاته طولنور

انتشا رايده بونك اى اهل فهم   بنده فتنه فسا داندر عجم

نقص اولا دير دانيال اكثرينى   هم خوارج توبه مشكل اولا ايشى

جون ادا بونلر نساء ضعيف درآز   تنزلى اولا دير بونك ارض الحجاز

سوى مغرب اولا كر اوشبو كان   فاسد اولا دير فواكه بى كمان

ايسى مغرب اولا بونك اى بو الحكم   نيزلا بو بلكه شينى زهبا هم

شاه مصر يله فلسطين شاه دير   باغى اولالر كناكر ره دير

مغرب ايلنده ولايت بى قرار   فتنه نفرت مغنى اشكار

دزنت ايتكلوده وبا وآز بى كمان   ارتغى قوتى تيزلك كذ قيدان

الفصل التاسع در حكم سلاسل بروق

چونکه سلکشک اولاسر قدن یکا | دکله تقریر ایدین حکمین سکا
اول ولایتده اوله دیر پادشاه | پایتختندن جیقه تختدن ولی بی‌گناه
اوله هر مخلوق ایره راحتا | بیش ایل اوده بویله هم بی خطا
مغرب ایلنده کورنسه شکلی | دکله ایمدی حکمین ای بکلربکی
پادشاهلکده جالشمق هم صواشی | قان آقتسی دوکیله هم جوق کیده باشی
هم کوره بویله بلاین رنج غم | جوق کشی بویله زیان ایلیه هم
صلح اصلاح اوله صوکنده بیلک | حال خوشنس اوله کورد دشمن ایلک
بول اوله نعمت اوزجزلق در دیلم | ایل امین اوله صناسوره کیدیلم

الفصل العاشر در حکم سرخی که آسماندن شود

کر قزل اوله هوای شرقده کوکل | جوق اوله حرب ملول اوله ملوک
طوته بویله یوز خصومت هم فتن | ظلم ایتمسی اوله قتی ای جان منی
قیله حاکم ظلم محکوم جور جوق | خوف جورک ظلم جکمک حدی یوق
بسی رعیت مسکینه اوله ملال | لشکر آهلندن اتشانره بی مجال
کر قزرمق لق قزل اولسه شفقی | رنگی قارلق دونی خفنده آنکی
شنبلنه ایلیه منفاجای ایمام | هم طبرستان ایلی اوج یل تمام

جمله اکینی جکرکا پیده دیر | آنی کوره مالینی کشی نادیده دیر
مغرب ایلنده قورتسا آتشان | اهل اسلام فرنک اندر زمان
جالشالر اوره سالوپش بیش | قان آقتیه دوکیله دیر ای خوش نفسی
نستنه جوق اوله قتی مشکل قطع | اهل اسلامک در اکثرینس ظفر
جون عنایت اوله اسلام دیننه | خوشنس فوالر کافره دوننه ده

الفصل الحادی عشر در حکم عجایبکه آسماندن پدید آید

بر عجب اولسه کر کلده پدید بند | قیرلا اعیان خصومت اره شدید
پادشاهلر رعیتی انجیده جونی | ظلم جور اوله جهانده حدی یوق
هم بجه فاصل قول لزین ایده هلاک | بیلا فرنج سنه در ظلامن بیهاک
سننه جوق اوله اوبی قدر رحیم | هم نبانات اوکا خوشنس بیته اکین
جوق اوله نعمر بویله صوده کا بوز | یاین اسیلان فتی در بو تموز
شاه بغداد دکل اوله دیر عاقبت | اقلیمه فتنه طوله دیر عاقبت
بیل وبالو در طونه تم لوز کوری | دیرنشا بویله عظیم رونده جری
ربز حصار اوغی لبا کر سنیدن | شهرکی انسان یوز درجیندن
ربوا ولوکینی اله مغز بدده دیر | شنبلنه تام تموز دنباده دیر

الا اوجزلق اولا دیر ارض شام … تن درست اولا خلایق خاص عام

الفصل الثانی عشر در حکم شخصی که از هوا پیدا شود

مثل حیوان کر کورا گلدی اناسی … طالع لفالق اولا قوان در جمله ناسی

خلق ارا ایسنده صواشی جنگ ازدحام … غصه قیغو اکثری در هر مقام

هم بو ییل بکلر رعیت آزاده چوق … اول قدر اید زیان کیم حدی یوق

هم براولو پادشاه اولا هلاک … کورا ایمان برشاه غدرای اصل پاک

بیل برامز قایت در دیر هر دیار … ایل امین اولمز قرا یدر دیر کبار

الفصل الثالث عشر در حکم بانگی رعد

ای حقایق منبعی صاحب رموز … او نیتادکل کورلسه گک از تموز

اوشبو بیل ساحل ایلی هم ارض شام … یاغلغی ایدر بولر بزیان تمام

کی عوارض وار مصر سلطانته … چوق اولا زحمت مضرت جانینه

لیک بابل شرقی ایلی عجم حجاز … کی مبارک کاله بیلی تیتشه یاز

هم براولو شاه اولا دیر بوتان … اکینه آفت ایریشیر بی کمان

ایل ایشوز قاله عدل گوتوره دیر … جور اکثر اولا عوانلق طوله پایر

اول قدر ظلم اولا کیم قان ایچلر … خوفی اولا اولم قریسکا بیجلر

خلق

خلق ازا ایدنده بلادر بی قیاسی … قیرلا ایلتی ملول اولا اناسی

هم الاد اولا بو ییل ای نام دار … بیل برامز دریا وز در روزگار

اولمیه بو ییل خراب اولا اکینی … کی قتی قیملق اولا ای پاک دینی

کورلسه اوندن ایلی عشرین دیر … بابل اقلیمی قتی غمگین دیر

زیرا چوق اولا قتال وهم حروب … اوده زیانی چوق اولا ازلا صعوب

الا مشرق ایلی بولنق ایل اولا … قومینه مضرک مبارک بیل اولا

هم شمال اقلیمی خوشدر بی گمان … بیشی اوکز دیر ملول در باغبان

عشر آخردن ایلی سلخ اولا گر … یلبیق او کسه در بو ییل دیر وین خبر

قزلق اولا دیر بو ییل بولنق قتی … کیفیه بو ییل دمشنک قدرتی

هم الا بو ییل عشر دن بر کسی … از کولک اولا بیالر شدیتی

هم دیاری بکر الی بولنق عتاب … قاره جیلاری قیرا دیر سی حساب

واقعات اکثر قتی انجینه ایل … بنجه دوینه اتنی اکنینه ایل

کوزلر یلنی کر قتی باغشه طوتیسه … قتشی نتی طوتلر اولیسرای اولیسه

یوز اولا اکثر صوق هم دوشنه قار … بیل اساتنر کونی طوفان نه حدیدی وار

ای صویکی اکر اولا اوشبو نیشان … گلدیجی بیل اولا بو نلر بیل عیان

الا هر نعمت فراوان اوله دیر	هر نفع ایدن ولایت طوله دیر

الفصل الرابع عشر در حکم خرشید یوق

گر بو ای اچره اوله پیدا بدوق	بابل ایلنده اکش در دیر دقوقی
گم بر اولو پادشاه تیغده بتین	فوت اوله پایی ایتو اولمز اکین
اوت اکنی اوله به آزیته نبات	اوت اکین از اوله جونه نبات
یل صوکی یوتی نجی طانی هر دریاد	آز اولیسر هم قتی یغمور قار
جوق اوله یغمور بو یل دیر دانیاد	وقتیله باغه گر خوشتی اولاحال
جوق اوله اوغری حرامی بی آمان	قیرله بو یل کبی طوتمه گمان

الفصل الخامس عشر در حکم انشی که انفع ابیقد

گر هوادن یره اوده دشسه عجب	جوق شکل لکلر اولیشر سبب
در د اکثی اوله بی کور کانی آز	کبی قتی در خشلق ای دل نواز
قلق ارا سنده نقش در انکار	ایل امین اولمز دکیلر قانی ای یا نه
خوف اچنده قاله بو جمله رجال	هم وبا وار در قتی صعب اولاحال
عضه وصاغنج ادا بو خلق گم	کبی قتی قیزلق اوله دیر نه دیم
هم بو یل اچره اکنی قوبه حیراد	تاجر اوله زیان اولمایه شاد

نه یوا مزیل در صاحب نظر	وار هنزرسن گور بو ایکلو خبر

الفصل السادس عشر در حکم باران بحث

گر قتی یغمور یغوسه نادریمش	اولمیش اکین قاپیده اوله دیر یمش
از اوله غله بو یل هم اوت بجین	اکثری اوله هلاک ای بت جبین
هم اکین اولمز بو یل قیت در زروع	بو یله ذکر ایدر اصول هم فروع
درلو درلو واد ایشمه هر زمین	جونی اوله سرستام بو یل کیمدر امین
پرنجی کوردن دخی اوله دپانی	طاغ ده اچق قورقو وار دیر شیلین
هم دکز کرده بو یل نجه کمی	غرق اوله ظاهر قریله آدمی

الفصل السابع عشر در حکم بادبدن یکورک

گر طولو یاغسه فراوان اوله قان	قزلق اوله دیر بکم او سبو جهان
خوب اکنی اوله قریله کیشی دیر	قار اوله یولق بو خلقک عیشی دیر
پادشاهلرده قتی فتنه یاپق	هم قتی اولملو اوله قتلق
خاین و کذاب اکثر اوله کلام	آفت اوکش در بو یل ای مرد تام

الفصل الثامن عشر در حکم بادیلزلک

یاغسه طرقی یا قزل تو زکلسه دیر	اینی جوق قیزلنده در جمله بیر

پادشاهك مستمرّ اولا هلاك — اقلیمی طالعه اوله هم بیم باك

هم چوبسی قیورنه یولسق فتنه — چوق کزه اندن خلایق زحمتی

لشکر اهلندن ولایت اوسنه — دیرلر عدلی جفالر بوشنه

چوق اولا یوییل زیان انسانه دیر — خاصه کوپی اهلی دخی حیوانه دیر

الفصل التاسع عشر در حکم بادیدنی ع وکونی ع

قوربغه یاغسه هوادن ای پاشا — یا بر ایزی قورت یا صوغلجان دوشا

اینجه یورا دکی کبی اولسه — طارتع اولا دیر جهان ناس قیقولو

قیت دور جمله بخیل بیل هم هلاك — قیزلق اولا از ویرا خوبنیت خاك

باغ اوکاد اولمایه اولا قطع راه — رعیتنه جوق کوج ادا دیر پادشاه

غصه هم قیغو حزن درفکر بیم — ایل یولاشق دروقایت ناسلیم

تاجرا یولق اکثر اولاد یاتن — الجی صابجی مغشیون بی کمان

چوق اولا اوغری حرامی آشکار — فتنت اوکسی در ملالت فرد یار

الفصل العشرین در حکم پیدا شدن از غبار از هوا

اوشبو آیی اجره قیق تو بیشه غبار — خلق اراسنده صوانی در فتنه وار

نانه هم غصه حزن تشویش بیم — چوق عمارتلر بیقیلا دیر حکیم

منفعت سزدر قزنج سزا اولا ایل — هم ایلین اوکا بوییل دیر بلو بیل

قیرلا بو ییل چهار پا دیو نشان — قتل اکثر اولادیم دوکیله قان

حرب جنک اولا ولایت هم حریق — از اولا کسب معیشت بیل حقیق

هم بوییل اجره دکزلرده کمی — غرق اولا یولق نه قیل سون آدمی

الفصل الحادی والعشرین در حکم ظلمی وتاریکی از هوا

کر بوصادق اولسه بو آیی ای آتا — چوق اوله اولم خصوصا در فتنا

هم بکیت اولا و هم اوغلان اولا — عالمك ایچی فغان زار اولا

اول بوصادق اولدغی یرده عیان — پادشاهینه زیان دربونشان

عاصی اولا جمله لشکر اکا — مملکت تو بیتلره ایدم سکا

ایل خراب اولا درم جون بی غرض — درد بی درمان اکثر در هم مرض

ینجلر اولا هلاك اول یرده هم — نه یاوز بیل در اول جوق ایلادی کم

الفصل الثانی والعشرین در حکم جستن باد سخت

کر قتی آنسا ریاح ای یوزی مه — آنسه که یرده براولو پادشاه

اکثیری اولا هلاك ای یوزی مه — ایل قتی طالعه اولا قیلله کوراه

اول ایلك اذ مطلری بیکاه دلوی — قیت اولا جمله صولر ای عشق ادی

پادشاهدن رعیته ظلم اوله چوق | شوله قدر فترت دره اقلیم هر یوق
عدل داد یعنی گیده ظلم آرته دیر | غصه صاغنج چوق اوله فکر آرته دیر
یاغمر اکسیه یاغه دیر گوز گولمری | قیتلق قنی اوله گوراسین قایلری
خسته‌لق چوق اوله دیدی ای بو الحکم | قیت اوله آزه بو نتمه غله هم
مغرب اقلیمی دخی هم ارض روم | تعزلق اوله هم وبا ایده هجوم
اوشبو یلده بی گمان نیل آرته دیر | جمله اکین یرلرین صو آرته دیر
شام ایلنده قویه برغاول ویرنده | عدل ایده اوچ ییل تمامت بی نظیر
چونکه اوچ ییل بوله اول آفتی | بو درر خوند دنیانک هم منفعتی
کیمه اغوا بحر زکیه شکر | طولدرر جامی کیمه کیندن دکر

الفصل الثالث والعشرین در حکم بانکی که از هوا شنوید

اوشبو اینده گگ گولدرسه قنی | مغرب ایلنده قحط ینی رحمتی
کی قنی تیزلق اوله دیر بی گمان | ینجه کز جنک خصومت ینجه قان
حرب اکثر فترت قنی چوق اوله دیر | هم بر اولو پادشاه نیزی اوله دیر
کی قنی دشوار اوله دیر اوشبو سال | تیزلا ایلیق قنی صعب اوله حال
شام ایلی اوله اوله دیر ای اولو | خسته‌لق تبشین ایده یوللی غله

قیز اوله یمشق دخی نبث اولاث | باغ اوکات اولمز ولی هم زرع اوکات
بر اولو کیسی اوله اقلیمده اوله | تنکریدن اوله عنایت حق قتوله
گر بجه اولسه قحط آز اوله هم | خارجیلر طوله دیر ملک عجم
هم جزایرده وقایع چوق اوله | بیلی دیاری یکیه ایلی آرتق اوله
روم ایلینک بوزیه گمراه دیر | هم اوله یوزیل بولارک شاه دیر

الفصل الرابع والعشرین در حکم بانکی که از زمین شنوید

یتیر گولدرسه بو آیده ای آرجی | پادشاهلرده صواشی فتنه دخی
دوکله یرلاره دیر قان ای خواجه | قیزلق اوله بو جهان اوجدن اوجه
ایل امین سزلک اوله فتنه دلیم | غصه هم قیغو اکثر دیر بیل حکیم
چوق اوله اوغری حرامی آشکار | ناچرا نولق زیان ایده پسلدار

الفصل الخامس والعشرین در حکم بانکی که از زمین شنوید

زلزله اولسه قنی صعب اوله حال | اولک اولدرمک دخی وار احتمال
هم وبا وار در خلایق شا مراد | نیجه بیلسی یاد اوله بیلیشه یاد
قور قولو اوله خلایق پیپیه پاک | از گوکک اوله بتالر اوله چاک
دیر تزکن گوزلینه گز بو زمینی | بر اولو سلطان اوله دیر ای امینی

قیز

ای نیجه شهر پیقلا اولا خراب
بخت و رنج بلادر بی حساب

هم خوارج چیقه دیر فی ارض الشام
چوق اولا اوغری قرامی ازدحام

هم بو ییل بوننک طلشنا دیرنهی نیل
هم اکین اولکات یو ییل هم شهر ایل

دن اچنده دیر نه کر اولسه بو خاک
پادشاه مصر اولا تیزده هلاک

بابل ایلنده اخراسا یبلنه هم
حرب فتنه چوق اولا اجرای دم

نیجه لر اولا خراب نیجه حصین
چوق اولا بوشنلو ایام حنین

لاکن اوزنمایه تیز کاجه کیرده
رحمتی یابین خدا اچه کرده

ایکی یوز ظفرلر دخی پیش اولا بیت
او فتنه نیو بلا بو دم اولمایه گیت

~~الباب الحادی عشر در حکم ... ودر احکام او~~

وآن بیست یح فصلاست

اون برنجی آیی آدی سنه بانجه
آب ده مثلو حکمتی ایدم سنیجه

بس اوتز بر کون دور اندر حساب
صوکی یای آینده را با خبر الشباب

هم ییل اول رومی حکیم ای نام دار
بوکا اغستوس دیمش در آشکار

ثابت ایسنده نیو ای اجزا هوا
هم صوقی تننده نوای پیرتنک روا

سود بیوغرت بیه زنهار اوکوز
هم صوقلردن نینی طوله دوری کوز

[illegible]

نه قدر بیمش یوییک بی بجه
کیم اولا صحت قریب الم بعیده

بیه بادنجانی اول وقت کیم بتر
رنج اولر بز ییل تمام از تیز بتر

هم کبی قربانس بلی ایلر اثر
انلکی جو ییلا طوتنه قیل کی حذر

کی صاقین بوآی جماع آز ایده کوز
اولولر کیده وکی نولجه کیده کوز

اول کونه طشلا انکا به شنیل
صو صووتاغه طوتر یوز بلکه بیل

بس اچنجی کونلی نحسلو کونن
طالعی خوب ساعتی دولتلو کون

هم کرو دردی بر انغر نحس شوم
شنبله در نسرنیه خلاف اندر نجوم

بونک اونن دردنجی کن طرفه طوغر
ادی مشهور در مطوف معتبر

هم کرو سعد السعود اول کن دشنر
هم بو در محذور منوسی بزم سنر

اون بشنجی کن ایدشدی حضرته
مریم انا مز حقیقت ایی اشته

اوزشانزده کی اچوق طوت کزلوک
اون اوچ اولور ساعتی کنذرلوک

قالر اون بر ساعتی نیلکنک تمام
اتفاق ایتدی بو شهرده خاص عام

هم کرو اول کن ایا او فصلو کیتی
سنبله بر جنده ایشنا کوننی

ما تقدم هلر عجایب شیلکی
بر عجایب عنع تعریف ایلمش

کیم اولو گیجی بکا بو ایشدن
علم دانم ایسته عاقل کیشیدن

عقل ایله بولدی نه کیم بولدیسه مرد | بو بله بوزکوستردی چرخ لاجورد
عالمک زیبی اولا کر ای اخی | نه اولا اندن الوزق بیر دخی
ای شو بحث علمی جهانده نه قپان | اون سکز کونی بونک اولسه قپانی
چون ایکندوکاجه کذکا قیل نظر | اوبتوق اول قیل تفرج تا سحر
بعد عصر اولوربنه گلده سحاب | باغه اختورسنده باغمزیه حباب
کوز ایکینی انو کاله ای عزیز | مهر بزاکنجی ابرسنی بیتوره تیز
گر سما اجق اولا باغمزیه هیچ | اکلن انو کلمه دیر ایر وکسیچ
جون کلی ینتو بونکسایه هوا | باتشودن صوکره بولت اولسه روا
بلکلو اختورسنده باغمزه کیج | اورتسنده هم خطا قلمایه هیچ
دن بو عینده کوزرنک بی کمان | عشر اخرنده اولا ینغمز روان
صبح یاقنجق کوزنه کر غمام | صوکره باغه انک دیز ای امام
کرسحاب اولا غلیظ ای خوش لقا | باغمز اوکسی باغسنز در منطقا
بس هواده جوق بولت اولا رقیق | باغه ینغر الا از در بو سبل حقیق
کر هواده طوله ذبذر بو سحاب | طوتوبن صنف باغه ینغرنیه حساب
پاره پاره اولاکر غیمی کزت | گاه یقف گاه ینغریه دنیز اوکات

بوله اکوزه یغه دیر باغمزری | صافلنه جانکده بونی ای عشقی اری
اون سکزنجی کونی اندن صاکوک | تا یکرم بیشنه دک بو ابوک
بوبله قالمشدر قواعد فی الاتام | بر کنی بو ایه حکم اتیر زوان
اوزنه کوزدن باشلایب انلر بیان | تاکه مابینی ای جیغینه ممتان
هم یکرمی ایکنجی کن ای مخلص نتوز | تا کن اولر ایکی حذر اتیلر فتور
هم یکرمی سکز کن ازتر زکام | دخی برسفد تقیغ هم اخلاط از دتام
منی وهم سنلو ابغنه فی ارض شام | ظاهر اولور انده هم ظل الغمام
هم یکرم طوقز کن ای شفیق | نجیبی بیقا مهر شهف سنده اولدی پیق
هم دخی انجلاره کوزرنکبین | قالمونسنه ذرا دلوهم انکبین

الفصل الاول در علم کسوف آفتاب

کن طتولرسه نوای ای اصل پاک | بز اولور شاه اولیسر تیز د هلاک
قانسغا یتق اولا ولایت بی امان | فتنت اوکشی در ایمن سز در جهان
اوغری جوق اولا وهم قطع اولا راه | هم حرامیلق اکشی در دل سیاه
کوترله داد شاه اولا بی مرحمت | غصه هم تنغو طولا دیر مملکت
فلق ارا ایسنده باوزدر کینه وکین | اولمیه بو یلده اوت دیر هم اکین

اوزنه در اسفار چقنجه مذنبی
نه اوجزلق اولا نه قیزلیق نیتی

الا بو الفضل اکین اوگاه اولادیر
لیک نرخ اوزنه اولادیر جمله پاک

انلر اولا یا غمز دخی طاشه نیل
خستلق پایلده چوقدر اوشبو ییل

اول ولایتلو صوا ایشلر درتی
کل عرب ایلنده گورسن فرقنی

الفصل الثانی در حکم خسوف ماه اسد

گر خسوف اولسه بو ای بیل مطلقا
بابل ایلینه اولو دشمن چیقه

پادشاهلر باغی اولالر بولر
خستر الکسن ایلیلر ای مرد کار

بابل اقلیمینی بولار قیله خراب
ای نیجه شخص بی جسم اولالر تاب

تیرلر اکثر فراوان اولا قان
ایله صان کیم دعوت اولمش درجهان

بر اولو جنک اولاکیم اولمز قیاس
عاقبت سلطانه حق ای خیرناس

ویره عون نصرت فتح طرب
جمله دشمنلرینه قهر ایده جعب

انتقام اله بونلردن تمام
چوق سپاهیلر قیرلر ای همام

هم ولایت تزلق اولادیر قتی
قترشندلر قحطلق آفتی

تمام ایلنه بیلنه بر دشمن چیقا
نیجه بکلر بن طوتب اندن بیقا

کاهلا بانشلر قلبیدن کیده یاس
چندلو هذر قیرلایی قیاس

عاقبت

عاقبت نصرت بولادیر اهل شام
قیرلرهب دشمنی ای مرد تمام

اولا سلطان ضکره تیز کوز تا درتم
تختنه اوغلی بنا دیر زیرک ادم

ان اولا بغدای هم اول اقلیمده دیر
فی بلاد شام دگل بو قحله بیر

رنج محنت چوق اولا صحت قلیل
منفعت بولا اطبا دن علیل

قیش فتی اولا ویاز کین اولا
قار الکسن یاغه دیم نسرکین اولا

طوک اولا چپابه قیرا غو مسطر
روم ایلی سا غلق بلا فلق ظفر

یلدغه نشوان قرندن هم ولد
قترن اوکش در عجند بی عدد

الفصل الثالث در حکم دایرهٔ آفتاب اسد

کن اغیل لنسه بو آیده بللو بیل
دونکلی دنیا تمامت بیدی ییل

فتنه اولاشا بولاشا ابل شهه
قترن اوکش در قتی حدن اشر

طالعالق اولا براکنده جهان
نیرلاحد شز چهار پای بیل عیان

هم اولا بوبل رعیتده تعب
چرقی اولیسر در صواشلم بی سبب

مشرق ایلنده فو ابزبک ای شاه
جنکده جمع ایلیه غرض ایده سپاه

ایته تمام اقلیمنه هم اول امیر
بر اولو بک طوته اولیم بر وزیر

اختلاف اولش اولا بنی الیوب
اوکمک الذزلک قتی دربی سبب

آز اولاالنب معینت درلک آز
کاذب اوکش دیر نشا قوجی غماز

لیکن اوجزلق اولادیر زوزکار
کوترلا سنوکو محبت کیده عار

اللمعة الرابع درحلیه دایرهٔ ماه

آی اغل لنت بوبل ای فوده دینی
اکین ایکین جوق اولا هم اوت بجیین

نی درست لک اولا یوق درستلق
از اولا صوفو شلدی دیرهم بالیق

جعفوی صادق ای عالم شاه هم
دیز جوق اولا صوفشی بالیق هم

اوزنه جمله طوآز آزته تبون
یازه قونلو جیقه بولسه ایتون

مگر بهامیدن کیک جوق اولا دیر
اوشبو یل بولدلاری قرغون بوزه دیر

وحشی مشکل دریو یل شقری چش
ایل امین اولا ولایت صاغ اش

بیک جوق اولادشی امراض درم
بیل نور قلق در قنی زنج سقم

آز اولا باغمر بو یل دیر دایباک
هو خبوب اوکا حکم درد والجلال

اللمعة الخامس درحلیه ماه نو

اوشبو اگوستوس ابجنده یکی آی
چالعتبون کورنسه گرای خنده بای

بیمشی اوکاذ دریو یل بی اختلاف
اتفاقیدر بو سنه یوق اختلاف

برا اوجی بوقاره رق کورنسه دیر
بیمشا غاجی ایو در خلق دیر

کوکل محکم اولا ای جوهر شناش
هم هوا که جوق اولادیر بی قیاسی

ایکنی اوکاذ اولا کوتریله تحمل
ساونه جومرد ملول اولا بخیل

ایکی اوجی کردکومی اولا آی
آغزینی ازاجق اجاری دلربای

تیزلق اولادیر تمامت بوجهان
کی قحطلق در حقیقت بی گمان

از کشیلر قیره دیر بو کتاب
هم چهار پاده وپا وار بی حساب

بر اوجی یوقارو اولسه دک اردو
طابوکا سیلدون ایت روبرو

بیل اوجولق در ایو در هو خیل
هرنه کیم اگدیل بتردیر اوشبو بیل

جمله یمیشلر ایودر هم عنب
خالق الارزاق قدا درفود رب

گر محرم ای اولسه کیم طوغسه
بر اولو سلطان دشمنای معتبر

ایل امین اولمز ولایت در تعب
قور قولو اولا قلاپق زوزشب

اللمعة السادس درحلیه سیارهٔ گیسودار

گر طوغا قویرقلو یلدز ای اولو
غصه جوق اولا ملال ایده غلو

جوق قونه [illegible] فرح کوج اولادیز
بر اولو سلطان جهاندن کیده دیز

جمع اولالشکر بکم اندر عراق
تم ایکی سلطان جلیسند اتفاق

شول قدر جنک اولا کیم قان اولا صو
کوتره قجیبی قان ای بخشلو

لاتنی اقلیم پادشاهی بیکه دینر   طاشراغی شاهک آوازی دیگمه دیر

بس عراق اقلیمی هم ارض حجاز   چوق اولا تیغوقی طالق شادی آز

یوریا اوغری حرامی ازدهام   چوقی اولا بو ییل نحرا یعنی ارض شام

هم اولا درلو فتادا اندر جهان   هم سفر دشوار اولادیر دامغان

گر اولا مغرب دیبا بو خبر هند   بخت دیهان حکم نافذ درکله بسبید

پارس الی کرمان الی بیلای اتیق   اوج یلدا کنی قطلق دز باتیق

بو ایکی اقلیم قتی قیزلیق اولا   خلقه درلو درلو محنت رنج اولا

جوز زحر طوغدقده گر طولو تیغه   حکمی دکله ای دولتلو آغه

اوش طبوغا شرح ایدرون بی غرض   او شبو ییل چوق اولادیر درلو مرض

ماجمیات درلمه سودای غزل   تنقی بیرنی دیم ای پر اصول

ییل صوکی بولق اوخرلق درتنی   بن کلا ایلول کدآره زحمتی

الفصل السابع در علم افتادن ستاره

گر بو آی ایچره کره پسند یلدزی   دوکله کوز نیجه در حکمی سزای

ملق اراسنده صواش ای مرد پاک   هم بر اولو شاه ایلسر در هلاک

هر ولایتکرده فتنه طوله دیر   سارق قاطع بوییل چوق اولادیر

ایلاکی اوکاد اولادیر هر اکین   هر حبوب اوکا ایدر اوت بچین

ییک دوکلدوکی بیرده در هقام   بو ولایتده کدر حکمی تمام

الفصل الثامن در علم قوس قزح

اکثر صاغمل کوزنسه کر بو آی   اولسه شهر قدن ای جان فدای

مشرق اطرافنده قیزلق در فنی   ناهین ایلنده قحطلق آفتی

اکسک اولایردی بیتسه نه کیم   خسته لق بوییل چوق اولادیر حکیم

اوره دم ایسی حقیقت یازو پای   کوزره دیر رنجی تموزدن باتای

لرزه چوق اوله بوییل سیتمه دخی   سیستما فارس به بابل ای سخی

سوی مغرب اولسه ای صاحب سپاه   مغرب ایلنده بر اولو پادشاه

قتل ایدالرکند و بکلاری همو   دنیه کیدی در کلن کیدر همو

هم قتی قیزلق اولادیر شرق ایلی   قحطلق بولق یاوزلق کالی

هم بر اولو شاه کیدا اول ایلده دیر   سیل کیم طولا دکالی در لاح دیر

آینه فلک اکش از ملک دردم   هم اولا یعنی ملول اندر سقدم

فتنه لو چوق اولادیر از ارض شام   ابتدا انتزت قیلادیر ازدحام

بو ایکی اقلیم خصومت طوله هم   غصه لو بیل در خلایق بیبه غم

الفصل التاسع در علم سلاسل بوزلق

صولکشک کورسک بو ایده ای نکار　　حرب اکنس اولا هم چوق فتنه و آز

جنک اکنس اولا خصومت شر و شور　　آنده کیم بو در صفت نه ایستر سرور

مغرب اطرافنده اولسه ای آتا　　بر تجیلر دنیلر اقلیمی طنوتا

یعنی ذیب شیره تمر هم زباه　　انجا بونلر بو خلقی کتا نکاه

طاوره چوق زخم اوره بونلر بوبلک　　چوق زیان اولا بولوردن بللو بیلک

بس عجم ملکی خراسان ایلی هم　　اوج بیلادکن ایشت ای محترم

مملکت اونزی الندن انجنه　　آل اوره ظالم بو مظلوم کنجنه

ترکجیلردن دخی خوف اولا چوق　　آز اولا رحمت ملالک حدی یوق

ایل امین اولمز ولایت بوکنر　　چوق اولور فتنت خصومت اکثر

هم اولا استام امراض ای عزیز　　رنج محنت چوق اولا هم رستخیز

خلق اراسنده صواش هم فتنه و آز　　دوکلی دنیاده وار دور بو خبر

الفصل العاشر در علم شرفی که آسماندن بیدا شود

کک قزر دوغین کورسک ای یکیت　　شرق اطرافنده کر علمین ایشت

قار بوز اوکنی اولا دیرینی قتی　　خلق ایچنده قات درلوک زحمتی

مغرب اطرافنده اولرسه نشان　　مغرب ایلنده صواش هم افتتان

کی بها دزلر طغوشب اوره لاف　　پادشاهلر بیله در صفنه کزاف

الا مغرب شاهی هنکدر قیل آت　　غالب اولب خصمنی الیه مات

انتقامن آله دشمندن تمرد　　آجه اقلیم ولایت ای عمد

چوق اولا بوبیل اکین هم طعام　　هم آلا بکاس عدودن انتقام

الفصل الحادی عشر در علم عجایب که آسماندن بیدا اید

کر عجایب اولا ظاهر در هوا　　حکمنی شرح ایلمک بولتی روا

کی قتی در خستلق ای دلبرا　　چوق اولا اکلک بو بیل دیر هم وبا

ایل امین اولمز صواشدر دم بدم　　فتنه و تنزین ملالت قورقو هم

قیفولو اولا بوییل دریرفنده ناسی　　اوت بجین غایت اولور بی قیاس

دوکلی درلو تخیل چوق اولا دیر　　هم اوجزلیق اولیسر درجمله پیر

کی قتی قیزلق اولا ارض عراق　　خوف خشیت چوق اولا دیر اتفاق

بابل و ارمن دخی ملک حجاز　　بو اکی اقلیم عین بی اقتباس

قامینده ایتسه جوق اولا هم در جهان　　مشکل اولا دبو سغرلو دابال

الفصل الثانی عشر در علم شخصی که در هوایده اشوه

گر جفا و ز کیب گلده اتشکار   گورزلر حکمین ایشت ای مرد کار
چوق اولا قیغو حزن دیر در اقم   سنبله ده یا گلسه خبرلر دلده هم
بر اولوسنه اولسه تیزده هلاک   بیقله اقلیم ولایت بیله پاک
رنج اکثر اولا مرض درکی فتنه   لشکر اهلنده نا گورالر زحمت
اخری بیلک امین لک اولا دیر   ایلک اوجزلق ولایت هده دیر

الفصل الثالث عشر در حلم بانکی رعد

اوشبو ای اجره اولرسه گر رعود   دکله حکمین نیجه در اندر رعود
اوشبو یل اکین اوکاد اولا دیمش   اوتت ایو بیته الکشی درهم همش
چوق اولا رنجور ای گل توزلو پیشا   حبوبات انواع اولور بیتردن حاشا
کم قحطلق در اشبو یل بالتعب   باغ اوکاد اولا اکشی درهم عنب
فی بلاد المشرق هم ارض الشمال   یل مبارک در دمشقی در دایال
سیلده یا گلسه خبرلر با غرض   اوترته گوز صدک گوز ینی در دیر مرض
هم اولا فتنه فساد ارته زنا   حامله عورتلره واز در عنا
کیمسی اوغلان بیراغد کیمی قیز   کیمسی خسته نه یلمن سیز وبیز
گر کیمی یادک اولنسه بو حکم   شبیله قیزلق اولا کیم بیته ادم

بر وزیری طوتهلرده دیر داناك   حرب اکثر اولا هر گورلون اولاحاك
جونکه یکرمیدن گجه ای متقن   تا اونلر اولیجه حکمین دکله سن
اذ اولا زیتون اوکاد اولماز باغ   تا بلا غیبی کیمسه الا البلاغ
دوردی یکرمیه خبردن اقتباس   پادشاهلکده عداوت بی قیاس
گورلرسه یکی اوتوز یلدز دشنه دیر   شادلیغی تیدی قموا اندیشه دیر
قورت اوکشی خرزهتن در روزکار   بر اولوبک الدرلر اشکار
بیقلا اقلیم بلاد اولا خراب   چوق عمارتلر بوزیل اولا تراب
آی کد بیوزلی اولرسه بوزنموز   گلدوکی یلده بود بدکلا زمنز
ظاهر اولا دیر براکسک سز تمام   بوذر یا احکام آیا ثقتهن الانام

الفصل الرابع عشر در حلم درخشیدن برق

یلدرم اولسه بوزیل ای محتشم   غصه چوق اولا تفکر طوله هم
بیل اکثر اولا بوزیل ای نیکبخت   هم اولا پایی تنزل کیم کوراسی تخت
بر اولورسه گیده دیو هم دنیادن   دشمن الندن گیدر لیکن گیدن
ارادده یا گلسه اراجیف کازه دیر   طالغانلیق اولا خلایق ازه دیر

الفصل الخامس عشر در حلم آتشه از هوا بیفتد

گکدن اوده دشمسا ایشت نه در خبر — دشمنده کمی بیلده خبر وار هیبتبر

فتنه چوق اوله چالشمق هم صواشمش — قان اکشمز دوکیلوب گوزدن آتمه باشمش

قیتلق اوله بو ییل چوق اوله قار — حرب اوله طولو ثقارقی داخی وار

پادشاهلرده اکثر درهم هلاك — ایشلدی بغض خصومت کلی پاك

چوق اوله قوز قوامنی سزلك اوله — دنیه کثرت درقیتی قیزلق اوله

اولاقم نجار بو یلده زیانی — کناه اوله اوغری حرامی قلتبانی

الفصل السادس عشر در حمل باران سخت

کر اوله یاغمور فنی بو آی ایشت — فلکینی درکلاتو آنی کله اینی ایشت

بیلگی قیتلیق درجهانه طوله دیر — بی کفارت اوغری هم چوق اولا دیر

بیل اوله بو ییل صولرا ته طشه — جوزیه جمله اکین دیر ای پاشا

از اوله بو یلده هم درلو بیمش — هم بو ییل آز کیشی علتلو دیمش

خستلق چوق در مرضلو نیکه گران — ایلیغی قیمه بلا طواردر وار زیان

الفصل السابع عشر در حمل باریدن تگرك

کر طولو یاغسه بو ییل بیل ای لجاج — واقع اوله دیر مرض کیمی علاج

بیل برآمز در اکثر قان اوله دیر — خستلق ایچره مقاتان اوله دیر

دیرلوق اوله دنیا یی طوته قحط — ایل اوله ظالملر ایمن سنزبی غلط

اوشبو ییل چوق در صواشمش هم سنگك دم — کناه اوله هدم قوم عزتلر کوته دم

پادشاهلر ایده رعیتلاره گوزخ — متصل ظلم حقارت بی کلوخ

خلقك احوالی بو ییل دشوار دور — بو دریده کلا زنم بغض اوسی وار دور

ییل صوکی اوله شد ایده اینکی آخر — قورتله ایشان اوله بی اعتباط

الفصل الثامن عشر در حمل باریدن خاك

کر قوزل توز کلسه یاغسه تراب — ای نیجه اقلیم بو ییل اوله خراب

مضرابی هم اوشبو ییل شهر فرنک — آینه کثرت اوله کم قومی اوله دلک

خوف اکثر اوله اهل سزلك شیئی — بازلك اولکی درقیطلق آفتی

قاطع سارق اوله هر بر طرف — خر ایده تجار مالی اوله تلف

غصه اوده ندی خلایق ایچنه — کیمسه هیچ صاونمیه قاز نجه

الفصل التاسع عشر در حمل باریدن تیغ دکر

باغمسه صو غلیجان باغسه بوزغ — پادشاه لرده اکثر وار در فرغ

دیرشه فتنه قتی اوله جدال — اوغرشه لشکر هجومت قتل قال

هم قتی در خستلق اول یرده دیر — غله اکین لاره آفت ایره دیر

نه زکین اولا خراب و آری دخی
قیزلق اولا و بر عجب طارلق دخی

باغ اوکاد اولمایه دیر بولیده هم
غصه چوق اولا اکثی در رنج غم

بیل صوکی بیل سنه قیزلق اولا
قالمیه چوقلق جهان آزلق اولا

هم بر نجالر دیشی ای مرد کار
بیلک اولی قحطلق روزگار

الفصل العشرین در حکم پیدا شدن غبار از هوا

اوشبو آی ایچره قتی توپرا غبار
آز اولا یغمر صو غولاجم صولر

جمله اوت آز اولا هم قیمت در تحیل
کی منافع سز قونج سز اولا ایل

هم بو ییل تجاره چوق اولا زیان
ایل ایمانسزلغی قتی طالقه جهان

زلزله چوق اولا بو ییل هم حریق
اوده اید احتراز بیجه یرده حنیق

ای بیجا معمور ویران اولا دیر
خاطری خلقک پریشان اولا دیر

ییل قوراق اولا بو ییل هم افتراق
بر یاوز ییل دیرکه طاقت اولا طاق

الفصل الثانی والعشرین در حکم ظلمی و تاریکی هوا

بو صرق اولسا بو ییل اولا وبا
هم قتی در خسته‌لق بو در نبا

قزلق ازلا و بر تمامت بو جهان
شیله جنک اولا کیدا الدن عنان

فتنه چوق اولا صواشک حدی یوق
غصه اوکشی دز تنکلک اولا چوق

ارتلو

٨٢

ارتلو اخبار اولا دیر دم بدم
پادشاهلرده خصومت نودم

او غرشا بولنلر قیوبن تاج تخت
کی جدال ایده بولر ای نیک بخت

الفصل الثانی والعشرین در حکم جستن باد سخت

اوشبو آی ایچره چقاکر باد سخت
مغرب ایلنده طشیده رخت بخت

یز یره قیتلق در قحطلق بی قیاسی
شیده قیمتلق در که آچ قیریله ناسی

قیر له الق بو ییل قنداکه و آر
کی قتی یاغمر اولا دیر هر دیار

چوق زیان ایده بو ییل دیر بیل مطر
اوشبو ییل مغربده وار در هم خطر

باغنسه طولو لیک اکثر داه هم
البته کی زخم اوره حیوانه هم

اکنی باغی اوتی اوره طولو
الا ییل اکنده وکی یرده ای اولو

بو بلا بو بله دکل در سنه بیری
هم قتی قیزلق اولا دیر بش بیری

چوق زیان ایلایه دیر اول یرده اود
حکمنی سوزر تمام اولمز حدود

یول ازوچی هم خوارج طوله دیر
اوج بلا داکی قحطلق طوله دیر

قالدره باشنی بو ییل هر بی تمیز
قان اکش دوکوله تره ای عزیز

قیش ازاق اولا بو ییل بی قیل قال
دانیال سنبلکم ایلر ارتحال

قیر غو اکثر قیشین چوق اولا بوز
قیشی مقدم در همی نصف اولا کوز

الباب الثالث والعشرین در حکم بانکی که از هوا شنویده

اوشبو آیی کوورلرسه انسان — قیتغولو اولا خلایق بی گمان

قیش قاینده صرب اولا طولو گبی — چوق مرض وار ایلیک اولملو گبی

بر اولو آدلو آدا ابزلك گیتیشی — اوشبو ییل اولا هلاك بنه ایشی

یایلا اوغری حرامی بی امان — چوق اولا قورقو آز اولا شادمان

نه لکا فترت اکثی در ییل تمام — قونمغا یورت بولمیه دیر خاص عام

کوندزین اولسه اگر دیر و دانیال — اول نبوت معدنی تاج الرجال

حرب اکثی اولا قیتی بین العرب — فترت اوکثی در قحطلق ییل تعب

بکلربنه مکر ایده بو تلر عیان — کند و قومندن اولا دیر بو بیان

کاتب اعیان ملول دیرهم وزیر — صیقه لر یوتلاری کیم چیقه بربر

هم بو ییل اجره تجیل طاتلو اولا — چوق اولا دیرلیك قیمتلو اولا

کر گیجه اولسه نشان ای معتبر — شنبه دلده یلان یا کلمش خبر

هم دیاربکر الدن بر اولسو — اولا دنیادن گیده زی بختلو

مصرایی یوللق هوا ارج ازدحام — بر ایکی ییل طوتلر آنده مقام

ضلح ایدا اوج ییل دبت ضلح قویه — لشکری ترك ایده بو لر خبره اوبه

الباب الرابع والعشرین در حکم بانکی که از زمین شنویده

اوشبو ای اجره ای عالم دقیق — بر کولدرسه بو در سوزك حقیق

زلزله چوق اولا چوق دبرانه پید — صوزبان ایده بو ییل هر یرده دیر

پادشاه بکلر یغلق ایده دیر — ایل خراب اولا امین لك گیده دیر

چوق اولا سلطانه هم دلوزبان — نصرت اخ پادشاهکه دز عیان

شاه ایلی اشتون اولا ای شخص پاك — جمله دشمنلارنی قیده هلاك

الباب الخامس والعشرین در حکم لرزیدن زمین

زلزله اولسه بو آی ذی تورشه پید — غصلو ییل در اولر بکیده پید

کی قیتی درخشلق ای نو جوان — فترت اوکثی در قیتی طالعه جهان

بیشی الا و کاله و قتیندن بو ییل — چوق اکنلو حوبه دیر بللو بیل

شام ایلی انجید. قطاع الطریق — تم خوارج قهم ایده مثل الیقین

دبرنو کن کورلسه گوک ای امیر — تمیش قیتی حرب اولا طولو جله پید

بابل اقلیم و ماچین ایلی هم — فتنه چوق اولا اکثی دولبده دم

دن اچنده دبرنه کر بو زمینی — قهر تحنل اوج اولا دیر ای امینی

بنول اولا دیر هم بو ییل درلو پیسی — نعمت اوجز در دین شنله دیشی

بونلر آندن اولدوغی بیل ای ظریف   بکلری قابن اوله شاهی ضعیف
قیش اولا یولی جری چوق آفته قانی   ایل خراب اوله غلم بی امتحان
خوف اوله یولده حرامی چانه باش   چوق اوله خسران خلایق آفته باش
تا حلقه نقشی او بنیاد یر دوزکار   عاقبت نصرت شها دراستکار

الباب الثانی عشر در حکم ایلول وبدو احکام
علا یمان که پیدا شوند و این بیست پنج فصل است

هر ایکی آنلر که قدرتن پیدالر   اون ایکنجی ایه ایلول دیدیلر
اول حکیملر که بلرسنزده دقیق   بوکه استورسی دیدیلر بیل حقیق
ایلک کوز اییدر بلم قسمه محمد   هم اوتز کوندر تمام اندر عدد
خوشی اولر بوندا هوا هم روزکار   قلع سودانک درای دانای کار
بارد یابس طبیعت در ظریف   انده سودا اوی مرض لر ای ظریف
چوق اولر بو فصل اچنده اتفاق   آز اولور اوکلن بیوک اولور طلاق
اوت اجب حلوا یمک دراصلر   طاتلولر یمک ایو درای اولو
خوشی قعقولو سنلر بیلایسی   هم ترالر دن حذر ایلایسی
ییمه صیغ ایتی دیدر بو زنک   ایرق آنلر دن صقنه گنده زنک

ماه ایلول اسمی سوریانی الوغ

مریما

پیمیا بریانی بو آنی حکمت بلسن   از دوره حامه هم عقلی اولان
ایلک کونی ایکنجی کون هم ای اولو   نابیوز کوندر خلایق قیشغو لو
خوشی مبارک در دکون ای دلر با   کونه ایشی کیم طوفانی قولای اولا
بنی سکزنجی کنی طوغدوغی دم   مریم انامز جهانه کلدی هم
مریم انانک اتاسی اتاسی   بو کن الدی بلر ای نوره باناسی
ایکیسی برکونده بولدیلر وفات   نا غزاته قورتیلر اندن نه خفات
اون ایکنجی کون بونک بیل ای عزوز   نیل قرارینه وآرر آنده طوروز
دعوی قو متعنی کرت جولا غندلیب   هم اولر اون درد کونی عید الصلیب

کر اولا عید الصلیب یوم الاحد
بیل ایو کالا اکینلر بی عدد

اوشبو یل یاغمر ایو یاغنه دیمشی   هم اکین اوکاد هم اوکاد هر میل
حرب اوکی اولا حوادث وار کبی   سیما اسلام بنی الاصفی بکی
یعنی افرنج ایلی دیل شنک ایدلر   بونلر کلمه سنیلر جنک ایدلر
چوق اولا مرک مفاجات دنیاده   حامله عورتلره در بو ندا
یعنی چوق اولا یو لاره بوشنم   بو بله یا زمسی دانا ل اندر رقم

كر دوشنبه كون اوله عيد الصليب
عالم اوجزلق اوله ای دلغريب

ای يوزی كل سوزلری قند ونبات / آخری ييلك كرا سيزسه ثبات
جمع اوله بكلر قو واردن لشكری / حرب اوكنش اوله قرار عسكری
هند ايلندن تا كه بغداد ايمنن / فترت اوله جمله شهر ای مؤمن
اول ارانی لرزه ده بر سلطان دشه / ظالغلق اوله ولايت ای پيشه
مغرب ايلندن چيقا پادشاه / كلی اقليمی طوته ديربی سپاه

كر اوله عيد الصليب شنبه كون
بال اوكاد اولماه ديرای ذو فنون

بغدای اوجز اوله هم اوكا شعير / هم اكنسی اوله فواكه جمله پير
ار بولنه دير بولنل زيت نبيد / حرب اوكنش اوله ذی قتل شديد
چوق اوله بولهل انوز دير هم جراد / ليك اتمايه زيان ای خوش نهاد

چون اوله عيد الصليب في الاربعا
يل برامز در هلا با قيل دعا

فترت اوكنش درهم اولم اوله چوق / اتمك اندرمك بتوركل هدای يوق

بر

رقيبل هذر بو ييل دمشی در دايان / جمله عالم قارجشا صعب اوله حال
چيقه اودن جنك اتك هر شندن / هيچ ششر كورمه بيني بوشندن

ای سخاوت كان ای مرد نفيس
كر اوله عيد الصليب يوم الخميس

اكن ايو در اوجزلق در زمان / چوق طوغا اوغلانيله طوله جهان
نيسی قی بوز چوق الورو بغمدر آز / رقير لر اول طوغان اوغلانلر آز آز
خشتلق انواع اكنسی در في الانام / الا بوالغ چوق اولو در ديای زكام

جمعه كون اولورسه كو عيد الصليب
پادشاهلاره ملالت در قريب

جمع اوله لشكرلر اوله انتقال / اتمك اندرمك اولور انسز در قتال
چوق اوله يغمور بغدای اوكمه / ارزه چوق اوله طاقر طوزمينه
پيغه بغمر چوق بيره ای بكلر بلكه / اوليا صيغين هان اول دربكه

يوم سبت اوله اكر عيد الصليب
يل اوجزلق دردمش دكله حبيب

نيسی طول قالی اوله خير كثير / خوف خشيت چوق نوع وار دركبير

پادشاها هر دن رغبت اوشنه | گلدی نه شتو گلو ملالت بو شنه
هم خلاین اوشبو آیی ای جان فزای | آیی بو تشول دیرلر بو فصول بابی
هم آنی الی گون بونک ای مرد کار | دوندیلر گوندر بو ابر آشکار
اون ایکی در یعنی ساعت نی النهار | بو گنده اولور بر گزدی اول بهار
حکمت اهلی تجربه ایله بولدیلر | بولدیلر بانی صفا ساغ اولدیلر
برج میزانه گزر ایدرسک تتبع | گونشی انده بولاسین بی دروغ
بس بکرمنجی گن ایدر صور رجوع | بو دغندن از دکا ایدلر نزوع
هر اغاجک بو دمی نا گوریکه نه | بس بجو نا ایمک دلر صو گوکنه
یعنی طرق در قمونک اصلی دیر | اصلینه راجع قمونک فصلی دیر
ثانی العشرین عوا طوغاد نشان | طویله نوع الموضح بیل عیان
هم یکرمی اوج گنی اندر عدد | ختم نیه د شدی زکریادن ولد
یعنی یحیی دنیایه گلسه گرک | گلدوکیدرسه آدی قلسه گرک

الفصل الاول در حکم کسوف آفتاب

گر کسوف اولسه نه در گوز معنیسی | نه علامت گوستررسن بیلگیسی
بر اولو آدلو کیسی دوشه دیمش | اول سبیدن نیه ایش اولادیمش

چوق خراب ایلر اولا ای مرد پاک | ای بنجه محکم بنالر اولا چاک
طونه یوز ظلم جفا جور ستم | ایلر فنا اولا خیانت طونه هم
چوق اکا بو طوتلیب ایلیه ملک | از اولا با عمر دمسی دردناک
ارض فارسی هم جناره ای نیک بخت | قوت اکثی اولا زیاده رنج سخت
مشرق ایلنده جریلز دیرله | یاد الا کبره ولی چوق قیرله
لیک نوایلده بولار بی امتحان | چوق جری قیرا عظیم چوق ایده قان
عاقبت صینه قچا دیر اول جری | یاد الا گرمک دکل در سرسری
گر طوتلدقده یوزی سرخ اولادیر | فتنه فترت جهانی طوته دیر
قوت اشوب بلا در دیر جهان | بولشا اقلیم اکثی دوکیله قان

الفصل الثانی در حکم خسوف ماه

آی طوتیلورسه بکلم دکله خبر | صوغله جمله صوغم قیت در مطر
بیش ایمتی اولا بو ییل ای سعید | برد او کثی اولا طوتا دیو صو جلید
پادشاهلرده بو ییل وار در صلاح | ایشلری خیر و سعادت یر فلاح
خستلق چوق اولا هم اندر صبی | بو ییلده بو بورمسی حقیقت اول بی
اکین اوکا دیرییلر بی قیاس | یا اون اده ملر قو باد شر یو ناس

چوق فتنه ایده بولر اندر جهان / بولنه اقلیم ولایت طوله قان

عاقبت سلطان بولاری تیره دیر / بعلنه کوره جزاسینی ویره دیر

هم حکما جوق اولا دیرادی شبو یل / هم زیان ایتمزدی شلر بللو بیل

مغرب ایلنده بو یل فتنه روان / جنک قتل اولا عوارض بی کران

[illegible] اکنی اولادی ملک عجم / روم ایلنده پیدا لر بر قلعه هم

کیم دکز قیرا کیدر اول شهر اولو / انشا الله اوله صطنبول ای اولو

الفصل الثالث — درحکم دایره آفتاب

کون اغل لسه برا اولو پادشاه / دوشه لشکرده الا ای یوزی ماه

لاکن بکلر اول قدر اوغراشه دیر / آت ایاغنده قزل قان آتشه دیر

طالقانی اوغری وفی لق واربیله / بیل صوکی اولا فرحناک اول ایله

یا غمری چوق خستلق آزای طبیب / مفلس اولدوغك تنك اولمی عجیب

بر اولو شاه طبیب بر قلعه سی / حصر ایدب آچیده شهر قویه سی

هم ایده اول دورلرا خزر کیده / قانی کیم قالو ایت سن دنیده

الفصل الرابع — درحکم دایره ماهتاب

آی اغل لسه صوقیت یوقدر اکنی / اوت اکین یوق فواکه هر زمانی

عوق اولا جوق کمی هم جالرکا جوق / لیک هیچ لشنایه فرداب یوق

عصه جوق اولا بو یلده فی الانام / کوره دیر زحمت سفردن خاص عام

الفصل الخامس — درحکم ماه نو

چالغوبن کورنسه کر بو آیده ماه / یاغش باره اوبز جهان جوقدر ای شاه

برا اوچی قالدوری اولسه بیل فرح / نی درشکلکدر قوتجلو یوتی شرح

پادشاهلر رعیته عدل ایده کر / جوق اولا ایلک جفالر کیده لر

اوج بر بریته یقین بیل قوتلو در / شادلق اوجز لغود ولتلو در

الفصل السادس — درحکم ستاره گیسودار

مشرق اطرافنده صاجلو ایلدز اولا / یاغمری پنبه هواسی ارتغ اولا

ایل خراب اولا عجمده جنک جوق / فتنه جوق قان دوکله دیرکلمه یوق

مغربک تختینه دشمن قصد اید / جوق خراب لق ایلیه دونه کیده

شکر شاهکدر تکم عون الظفر / جمله اعدای قیرا ای وردیر تکر

الفصل السابع — درحکم افتادن ستاره

اوشبو آی اچره اولنسه کر افل / ایلتی اولکسی فیرله اندر ذبون

خوف اچنده در بو یل صوده کمی / غرق اولامی هر دکزده آدمی

هم براولو پادشاه ای روح شاد / دشمنه یا یرده اولا اول هم عداد
فتنه چوق اولا امین اولمیه جهان / قدرت اولکش درشت ایدی بی امان
ایل قران اولا بوللا روزکار / سیما دشمندکی یرده استوار

الفصل الثامن در حکم قوس قزح

الکم حاتمن علم دربو عجب / مشرق اطرافنده کر ای صنع رب
مشرقک شاهی اولیسر در غزا / کافری قیرا اوجزلق در سزا
پادشاه ایلی فتنه صواشی در مطلقا / قالا اکثر دوکیله دیرای خوش لقا
الکن کونیه اولا بو یل اوکا قیش / اولی بیلک ایودر اوکا انس
یا بلک سلطان اقوا زشتاه هم / جنک ایده اوغراشه بولمر دم بدم
غرب اکثر اولا بو یل انذر محترم / اختلاف اولا لکا بیلرده هم
مغرب اطرافنده اولسه هو حنوب / چوق اولا حق تابعین خوش در قلوب
قتل وار دکر الفنده هم سبا / هم دیار مغرده چوق در وبا
مغرب ایلنده وای بو زمانه / چوق دکانلار چوق ایده طعنه زبان

الفصل التاسع در حکم سلاسل برق

مشرق اطرافنده کورنسه شو کشیلکی / فتنه ایله خلق اولا بیکلر بسکی

مؤثر

مؤثر اطرافنده کورنسه اکثر / اوشبو یل چوق در فنا یغلو مطر
یاغدوغی یرده خلایق شاد اولا / یل براکیلر در احوال خوش اولا

الفصل العاشر در حکم سرخی که آسمانده پیدا شود

گکده قزل ارسه بو ای بیل ای امین / کی قتی قزلق اولا دیر هر زمین
قالا اکثر دوکیله چوق اولا جدال / یل ایو کلمیه بلکه صعب اولا حال
مغرب اطرافنده کورسک بو ایشی / مغرب اطرافنده قیزلق وار کیشی
یل صوکی ایلک اوجزلق اولا دیر / خلق امین اولا و صاغلق طوله دیر
پادشاه لر عدل اده زیردستنه / توز دشرکایه رعیت اشتنه

الفصل الحادی عشر در حکم عجایبله آسمانده پیدا آیند

بر عجب کورسه ایسه گکده کیسی / اپشت ایدی نجه در دنیا ایلی
اول کوندوکی ولایتده سکم / بر اولو بک اولا دیر مفقود کم
پادشاهلردن رعیت لاده هم / دنج محنت در بلادر دم بدم
اوشبو یل هم چوق هلاک اولا ناس / تا جره اولا زیانی ای خبر ناشناس
هم بو یل بولق اوجزلق اولادیر / صوکنه اوج بیل قزلق طوله دیر
قیش مقدم در قتی در بوز اقد / قیدله بو یل کچی دربو غم بقدر

روم ایلندن چوق چوری قیله خروج — سن تزوج قیل بولاری فی الخروج
ارض قسطنطین دخی هم ارض شام — تهلکه فتنت خوارج ازدحام
مغرب اقلیمی دخی هم بحر بر — فتنت اولیش در بلا و شور و شر
هم بو ییل شام بکلری حضر اولادیر — زحمت اولیش در فرح قصر اولادیر

الفصل الثانی عشر در حکم شخصی که در هوا پیدا شود

گر هواده گوره حیوان شکلی — یا سبع جنبنده یا انسان گبی
جمع اولا لشکر جالیش دربی قیاس — نیجه لر اوله هلاک ای حق شناس
پادشاهدن یوز دوندره هر گدای — غصه لو اوله کوکونشول بای ی
پادشاهلردن رعیت اوشنه — اول قدر جنک اوله میت دوشنه
لشکر اهلی رعیتی چوق انجیده — هم رعیت مسکین اوله رنجیده
اول ارا لقند دیه ای لطف رب — بر اولو سلطان نکاحین نه عجب

الفصل الثالث عشر در حکم بانگ رعد

گوزلسه گک اوشبو آی ای دلنواز — اولمیه اکین بخیل یوقدر نه آز
اولمدق چوق لشنه بو ییل دوره — بو عجب دریکم بخیلر جوره
کیم اجوسه اکلیه رنج اوله دیر — خیره یا مجروح اولورین قاله دیر

الا اول سوجی کیم ایشتدی آواز — اول دورر علت طوتن ای سرفراز
اول بنا دل کورلر اودنرشه ایشیت — ساکه سیلر ون آبا اوصلو یکیت
اوشبو ییلده آهو طوسان ذیب — ثعلب ارسلان چقال ای دلفریب
دیرکه یوللر بو ییل دیر بو کتاب — ستمه هم آغری اکثر در بی حساب
خلق واز در براقان هم غه ق — هم کز آغریسی قوارتدن فراق
اون برندن کرلنه ای نوجوان — ییل بولنلو اولا ییغرلو جهان
اوشبو ییل اقلیم ملالت طوله دیر — ایلقی قیرلا آزی قورتیله دیر
کی صوق اولا بو ییل هم قیش ساقی — قار اکنی یاغه ویره طوک زحمتی
آز اولا یاغمور دمنی در دانیان — حامله عورتلره صعب اولا حال
رنج ارته حال کی یانکلو اولا — بیتی انجلاری آفت لو اولا
چوق اولا اکین اوجزلق اولا ایل — دانیال ایدر فواکه چوق بو ییل
بتیق اولا سعیر وهم عدس — از اولا زینت اوشبو ییل ای نیک نفس
تا یکرمیه دک اولسه ای عزیز — چوق بلیت قیرکه هم چوقی اولا قیز
هم بو ییل اولا و با کی خشمناک — اولمسی اکین هم اکینه اولا هلاک
از اولا اکین ار تشدر چوق تعب — آفت ایرز غلیه قیت در عجب

بنسه بکر مبتنی کن اولسه یل صلاح   ایل امین یلک در مفرح در رباح
آز اولا بو قیش دخی بی بر پاک   یا غم اوکسز باغه دیرم اوسبو ساک
اوتوز دک کوزل کر آسمان   بیش اولکاده کیشی ونیرمز نان
منفعت لو در بو یل یوقی چقسلق   جوق اولیسه در بو یل تاز هم بالیق
صوقنی حد سنز اولادی دای بلیت   اتمل حکمتده تا خبر در کی ایشت
یل بو اکتلو ایلا هم شاره دیر   امی غایت جوق اولا تجارده دیر
ضبح اداً بکلز امین اولا بلد   بیلمز بولن ابو سنه حد و عد
ایل امین اولا سلامت اولا یول   کسب اوکس اولا فواید اولا بول
غله جوق اولا اوزیتون اوکا دیر   اوزم ایو در بو یلده قیماه پیز
نعمت اوجوز در مطر هم یوک لذوب   صح ایدا اسکر هیچ اولمیه حبوب

الفصل الرابع عشر در حمل در خشیلر برق

کوزنز اولرسه اوسبو ایده برق   ای بجال اسکر اولیسر تانه غرق
خلق بنزت در جدالک حدی یوق   هم آرا جیف یورنه ایل لوده جوق
غصه و تیفو تفکر هم حزن   چوق اولا تا غم اکس اولافتن
اوکب اکنلو حبوب اولا ایو   هو نعایم جوق اوجز در نه تیسو

یل بو اکتلو کلا دیو نه کان   فیله اوجزلیق جهانی یازمان

الفصل الخامس عشر در حمل اتش له از هوا بیفتد

اوده دنا کر بیره کلدن ای اولو   اوت اکین بجین تیت اولا بکلو
آز اولا یا غم صغو لا نم میناه   قیرلا بویل قیوزن ای نسر سیاه
پادشاه لو ظلم و آدنوقا در تزنج   ایل امین اونمزها بلق دو درنج

الفصل السادس عشر در حمل باران سخت

کر قتی یا غم بقا بیل اوسبو آی   یل اوجزلق در تزنجلو ایه جان فدای
اکین ایو غله جوق در بر زمان   یل تزنجلو در معیشت خوش دوان
کر قتی یاغه اویزده ای پاشا   ظلم جوق در غصه جوق کدن اشا
لشکر اهلندن انشا آما قاصدهام   یادیغی بیغه اول اقلیمی تمام
تیز جفا ایلیده کرو بو در رموز   الا هو در لو طعام اولا اجوز

الفصل السابع عشر در حمل باریدن تکرک

کو برده یا غنسه بوا بد جنسده جوق   درلو ایستم جوق در حدی یوق
اوله بو شاه بغری جوق خوش اکین   یل تزنج سز منفعت سز بیل یقین

الفصل الثامن عشر در حمل باریدن خاک

گر قوراق اوزنگله یاغمسه تراب / یل قوراق یاغموری از صو غلا آب

قیر اولور حیوان آز بیتر نبات / اکین اولمز نایلا اولور نجات

پادشاهلر رعیته ظلم ایده دیر / طالعلق اولا امینلک گیده دیر

الفصل التاسع عشر در حکم باریلنمز بناغ و کرما

قور بغه یاغسه یاصو غلجی نای مرد / و آز مغاچاپی کلارت رنج درد

منفعت ستردر بو یل تجاره بیلک / درت ایتلو چوق اولور غنا دا ایلر

پادشاهلرده بغیلق هم صواتش / فتنه چوق اولا بولار دسر فاتش

الفصل العشرین در حکم بیدا اسدن غبار از هوا

گر قپی توز توپسا بوایده باشا / کیتی حرب اولا قدیو قدر فسا

نعمت اوجز در تجیل اولور هر حبوب / غلّه چوق در ستان ماه سون قلوب

یل حضرکنده خلقه راحت اولا دیر / ایلده شادیله امینلک طوله دیر

الفصل الحادی والعشرین در حکم ظلمت و تاریکی هوا

اوشبو آی اچره اگر یاغسه طوفان / یایلا یاکلس خبر محنت هان

ایل امین سوز در ترنج سنز درای شاه / ایلچی صاتیجی مغبون ایده آه

تاجرا اولا زیان قدرت اکنش / خوف غصه اچره کاجر حال اوسی

پادشا

پادشاهلرده بغیلق وار بکی / دنبو ستر لشکر بو فلان از بکی

الفصل الثانی والعشرین در حکم جستن باد سخت

اوشبو آی اچره قتی اولورسه ریح / چوق اولور بکلر کیدا دیریل قبیح

بمیش اوکش اولا و طاتلو اولا / نعمت اوجز آرپه بغدای چوق اولا

هم بو یل چوق دراکابر ذلتی / قورقلو یل چوق اسیسر در قتی

ای نجه هوا جهاندن کیده دیر / لیک طاتلولر چوق اجی ایده دیر

چوق دوز زنبور اوگاز ور باغ اوت / یاد چری کیروریلر بو ملکاری توت

الفصل الثالث والعشرین در حکم بانکجه در هوا شنویدند

گل گوز اولورسه بو آیدا دیتر زبیده قه / بر اولولوبک کید ستر دردنیادن

آز اولا خسته لقدن هر سمیز / سینه و صفرا و سودا ای عزیز

جمع اولوب اوغری کسه یول لاری دیر / تا جو ایده زمان بکلاری دیر ید

قیغودن طلعت دلی گبی طار اولا / شاه ایشی ساغیجه دشوار اولا

چوق ایدا اسرنده خوارج هم علو / یرتیک الدوره عدن بلکلو

کر کیجه اولا اکین بی حد بتا / قیش مقدم در صوق در بوشتا

قیز من چوق اولا اوتوز هم حبابان / هم کچک هم قصبه کا بیده در جهان

قیرلا حیوان معلاک اوله صیغیر	ناقیون قورتیله نه آت نه بعیر
اوستیوبل اچره بیورسین دانیال	شهر قسطنطین اچنده آدر زوال
قیدا آطرافیدن ایشت مطلقا	شهرقسطنطینه یر دشمن چیقا
سنینده اجیده بولاری اول جری	بر اولو نکغو ردشتر ابلیس اری

الف الرابع والعشرین در حکم بالنجه انژدها شوید ند

پرکولدر سه اینت ای شعر یار	طالغالیق اوله بوله نا خر دیار
غله چوق اوله علف بول اوله‌سی	هر حبوب اوکا بویله ای خوش نفس
چوق اوله جنک خصومت اورتده	قان اکسی دوکله یم اوددلر صدا
اوت ایکین اوکا هم ای خوش خصال	لشکر اورتسنده هم اوله جدال
قیغولو اوله قلایق لر دیمیس	قاچیله اوله دیر بویله درلو بیمیس
محنته الندن قلایق اوسنه	بتغلنه واقع اراجیف بوسنه

الف الخامس والعشرین در حکم لونهید نغنبا

دیر نرسه کز بو آیی اچره زمان	قزلیق اوله دیر بو ولایت ای امین
قزلیغ طارلیق اوله دیر ای دده	کی قحطلیق دردکایله دنیا ده
خستلق چوق در بویله دیر دانیال	هم بر اولو بک کیدر اورته هلال

اوشبو آیی اچنده یلم کوریش آیی	گر او نیز اولسه تمام ای جنده بابی
تن درستی اوله خلایق جمله خوش	درلو نعمت گرطلو در قیعد بوش
کی اوچ لق اوله ای خلق حسن	اوزریه قوپن چوق ایت بریان حسن
کر صاغیش پیکرم طوتودایسه	کوجلو قوتلو اکتسی ییل لر اسه
دوکلی لشه اوجور دیله قیز	جوق اوله الام استقام ای عزیز
دن اچنده ده بو نا کر بو زمین	٨٥ یا غمر اوکشی یا نه دیر ای نازنین
شول قدر صو طاشه کیم اولمزقیاشی	اوت ایکین چوق اوله ای خیر ناس
قولدو بر نقدا اوله هم ایشاق	عاصی اوله دیر جومی ای خیری ناس
طو زمینه هرگز آتی قول وار نه کیم	بویله بویورمیش ابو الفضل الحکیم
شهر کوهستان ولایت زنکبار	بو اکی اقلیم مرض در هوای یار
هم وبا وار در اول اللرده عظیم	غایبه حکم ایتمز الا اول علیم
چونکه بو آلوف تمام اولدی کمان	لذتی خلوی جهان طولدی عیان
یا ز عدم اول فلکی کیم بن کوزر مدام	یلمدم یا خو بلندن صورمدم
آنی کیم یازمش کتابده دانیال	سنلکز بشمدی کمان بی انفصال
وصفی حاجت دکل شرح ایلمک	اوقیان کوره نه حاجت سیلمک

چون سنڭ چون بوڭا رحمت گلمشم
شکر و بادام حلوا ایتمشم

او قیجاغز فرح بولمق گرك
بلمدوگك نسنه‌یه بلمك گرك

بوڭا درلو نعم وار در جانوڭا
اوگا و قونشوگا بولندا اشکا

سنده‌خی بانم ایچون قیل بر دعا
تا که رحمت ایله الله بڭا

چونکه بن مرحومڭ مقصودی اولاون
سانڭ ایچون چوق دعالر قیله‌ون

رحمت ایسترم خدادن فی الانام
پیره چوق رحمت قیله هر صبح شام

سال اربعه که شعین در مضاف
سیلدم حسابات ایچندن بی خلاف

هم سکز یوز اوتمش ایدی یومات
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

هم جمادی الاولا غره ایدی
روز پنجشنبه ده قوتلو تاهدی

یازنه اوقیانه و دوزنم
کیم بو نیم نوبله گتردی دوزنه

غفر قیل عقبالرین قیل مغفرت
ایله کل ایچانلرگدن مرحمت

بو محمد در که احمد اوغلی در
شیخ شهاب الدینه وار اصلی در

لطفیله غفران ایله مسلمین
رحمة الله علیهم اجمعین

کتبه تاریخ [illegible] غیبت ایلم بولدا [illegible]
[illegible] ان شاء الله [illegible]

یا جامع الناس لیوم لا ریب فیه اجمع بینی و بین ضالتی

عیسی بن حسن
اوچ اوجاق زاده
فی سنه
۲۳۰۱

تاریخ تالیف